

Årsrapport 2013

Nøkkeltall

Millioner kroner	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Resultat (eksklusive REC)								
Salgsinntekter	12 818	11 466	13 704	15 829	10 670	11 056	8 625	9 799
EBITDA	2 446	2 170	2 235	3 914	2 213	2 224	2 643	2 717
Driftsresultat	1 653	911	1 433	2 644	1 331	1 374	1 751	2 048
Resultat før skatt og avhendet virksomhet	1 150	354	849	2 173	670	689	1 306	1 716
Årsresultat	747	(12)	388	1 583	335	637	1 158	1 024
REC - effekt inkludert i årsresultatet			(1 086)	(1 975)	(137)	(16 537)	12 198	10 626
Kapital og kontantstrøm								
Netto kontantstrøm fra driften	1 624	236	3 513	565	1 879	1 085	140	1 467
Investeringer (ikke oppkjøp)	786	1 088	1 215	1 533	1 663	1 757	3 166	1 176
Engasjert kapital	20 901	21 269	20 919	27 028	25 870	27 067	40 669	28 849
Egenkapitalandel (%)	30 %	30 %	33 %	35 %	39 %	41 %	65 %	53 %
Netto rentebærende gjeld	9 931	10 648	9 321	13 067	11 601	11 442	10 102	9 379
Kroner per aksje								
Resultat (eksklusiv tidligere eierskap i REC)	3,83	(0,06)	1,99	8,11	1,71	3,26	5,93	5,25
Utbytte *	2,50	2,50	2,50	7,50	2,25	2,25	3,00	17,75
Kontantstrøm fra driften	8,32	1,21	18,00	2,89	9,62	5,56	0,72	7,52

* Årene 2010 og 2006 er inkludert ekstraordinært utbytte på henholdsvis 5,00 kroner og 15,00 kroner

Konsernsjefen har ordet

Hafslund står foran store utfordringer og muligheter i årene framover. Vi har brukt året 2013 til å legge grunnlaget for framtiden. Det kontinuerlige forbedringsarbeidet i konsernet er godt i gang. Årsresultatet er kraftig forbedret fra 2012, og reflekterer nå i all hovedsak verdiskapingen i kjernevirksomheten. Vi er klar til å møte befolkningsveksten i vårt område, til å møte energikundenes endrede behov, samt til å gripe nye muligheter i årene som kommer.

Hafslund drifter og utvikler den sentrale energiinfrastrukturen i Oslo, Akershus og deler av Østfold. Våre kunder er blant verdens mest sofistikerte strømbrukere; med høyest bruk av mobil kommunikasjon, elektriske biler og varmepumper.

Flyten i energiinfrastrukturen vil forandre seg som følge av mer energieffektive bygg, lokal elproduksjon fra solceller, og lokal produksjon av varme og kjøling. Klimautfordringen og kravene om renere luft i byområdene gjør at fjernvarme erstatter oljefyring, og elektrisitet erstatter bensin og diesel. Denne utviklingen skjer samtidig med en kraftig befolkningsvekst i vårt hjemmeområde.

Hafslund er en kompetansebedrift. God drift er en forutsetning for å kunne møte konsernets strategiske utfordringer. I 2013 har vi forsterket forbedringsarbeidet gjennom innføring av FLYT, vår egen versjon av Lean-metodikken. Gjennom målrettet opplæring og lederfokus bygger vi på den enkeltes kompetanse, slik at hver og en gjøres enda bedre i stand til å finne og gjennomføre forbedringer.

Jeg er stolt over den innsatsen våre ansatte har lagt ned gjennom året. Årets resultat viser at forbedringsarbeidet virker. Samtidig er det potensial for ytterligere forbedringer, og det er god driv i organisasjonen for å løse nye utfordringer. Vi skal hele tiden skape de beste energiløsningene for kundene våre.

Konkurransen mellom strømselskapene er hard, og vil bli ytterligere forsterket etter innføring av nye automatiske målere (AMS). Innføring av ny markedsmodell i Norden, der strømselskapet blir kundens

eneste kontaktpunkt, vil også bidra til økt konkurranse. Nye løsninger og aktører vil komme på banen etter hvert som avansert forbrukerteknologi blir en naturlig del av tjenesteleveransen til en strømkunde.

Hafslunds strømsalgvirksomhet passerte 1 million kunder etter en organisk vekst på 44 000 kunder, og kjøp av resten av aksjene i Energibolaget i Sverige (EBS). Den store kundeveksten i Sverige og Finland viser at våre forretningsmodeller er konkurransedyktige også utenfor Norge. Kombinasjonen av et effektivt produksjonsapparat, gode produkter og god kundebehandling viser at vi har gode forutsetninger til å lykkes i et framtidig felles nordisk sluttbrukermarked for strøm.

Resultatet i nettvirksomheten ble bedret som følge av økt NVE-rente. Avkastningen etter den gamle modellen ble de siste årene gradvis mindre bærekraftig. Endringen var nødvendig for å kunne vedlikeholde og utvikle nettet, særlig ettersom befolkningsveksten i vårt hjemmeområde er og vil fortsette å være stor. Investeringene i AMS vil modernisere energisystemet. Samtidig vil de nye målerne gi kundene nye muligheter til å utnytte ny teknologi for å effektivisere sin energibruk, og redusere strømregningen. AMS er også en milliardinvestering for Hafslund. Da er robuste rammebetingelser avgjørende.

Det pågår en viktig debatt om organisering av nettvirksomheten i Norge. Hafslund er et eksempel på at frivillig sammenslåing av nettvirksomheter gir bedre avkastning til eierne, bedre leveringssikkerhet, og lavere tariffer for kundene. Hafslunds strømmnett, kraftverk og fjernvarme i Oslo, Akershus og Østfold styres fra en av Europas mest av-

anserte driftssentraler. Leveringskvaliteten og den økonomiske effektiviteten er tjent med at driften og utviklingen av energiforsyningen ses i sammenheng.

Hafslunds vannkraftverk i Glomma har produsert utslippsfri vannkraft i over 100 år. Vi har de siste årene økt utnyttelsen av ressursene gjennom et nytt aggregat i Kykkelsrud, og vi planlegger nå også et nytt aggregat i Vamma. Ved å øke utnyttelsen av vannressursene i Glomma vil vi kunne produsere ny fornybar kraft tilsvarende forbruket i 7000 boliger.

I november 2013 åpnet vi den nye trepulverkjelen på Haraldrud. Den dobler forbruket av pellets i Norge, og leverer fornybar varme til 15-20 000 leiligheter. Sammen med den nye biooljekjelen på Rodeløkka gjør den i praksis fjernvarmevirksomheten i Oslo helt fornybar i et normalår. Arbeidet med å optimalisere driften av fjernvarmesystemet har bedret de økonomiske resultatene betydelig det siste året.

Kraftig vind i desember viste betydningen av å ha god beredskap for å rette feil når skader anleggene, og god kommunikasjon med kundene når de mister strømmen. Denne vinteren har vist at innsatsen blant egne og innleide mannskaper er formidabel når det står på som verst.

Hafslunds virksomhet er fornybar, miljøvennlig og samfunnskritisk. Vi bringer fornybar energi til boliger, arbeidsplasser, sykehus og transportmidler, til erstatning for fossile energibærere. Vi er der for kundene våre 24 timer i døgnet, 365 dager i året.

*Finn Bjørn Ruyter
konsernsjef*

Styrets beretning

Hafslund sluttførte i 2013 den strategiske konsentrasjonen rundt kjernevirksomheten med salg av aksjene i Infratek ASA samt eiendelene i BioWood Norway. Den organiske veksten fortsatte innen Nett og Varmer som følge av økt energijetterspørsmål og befolkningsvekst, og innen strømsalg som følge av høy markedsaktivitet. Strømsalgsvirksomheten passerte 1 million kunder da Hafslund økte sin eierandel i Energibolaget i Sverige (EBS) fra 49 prosent til 100 prosent.

Høyere kraftpriser og forbedrede regulatoriske forhold for nettvirksomheten, sammen med løpende driftsforbedringer, gav en resultatforbedring i kjernevirksomheten på 223 millioner kroner justert for engangsforhold, tilsvarende 16 prosent sammenlignet med 2012. Lavere vannkraftproduksjon og vekstkostnader for strømsalgsvirksomheten trekker resultatet noe ned.

Hafslund har en god posisjon innenfor kjerneområdene Produksjon, Varmer, Nett og Marked, med geografisk hovedfokus i den utvidete Oslo-regionen. Den strategiske konsentrasjonen om kjernevirksomheten vil styrke Hafslunds rolle som et ledende energiselskap, og bygge opp under konsernets satsing på fornybar energi, infrastruktur for energi og sluttbrukermarkedet for strøm. God og stabil drift kombinert med organisk vekst gjør det også naturlig å vurdere strukturell vekst innenfor kjernevirksomheten. Dette ble i 2013 vist gjennom oppkjøpet av den resterende eierandelen i Energibolaget i Sverige, noe som ga strømsalgsvirksomheten et enda sterkere fotfeste i det svenske sluttbrukermarkedet. Salget av aksjene i Infratek ASA og eiendelene i BioWood Norway kom som en naturlig konsekvens av konsentrasjonen om kjernevirksomheten.

I 2. kvartal gav varmt vær og rask snøsmelting den største flommen i Glomma siden 1995. Slike situasjoner viser hvor viktig det er at kraftproduksjonsvirksomheten forbereder anleggene på de store vannmassene. Hafslund ønsker å utvide kapasiteten i kraftverkene ytterligere, og ivareta ressursene enda bedre. Framtidige kraftpriser og priser på elsertifikater vil være avgjørende for investeringsbeslutningene. Oppnådd kraftpris på 28 øre/kWh er 27

prosent høyere enn i 2012. Hafslund ønsker å videreføre strategien om delvis prissikring av forventet kraftproduksjon for å utnytte markedsmulighetene, samt sikre inntjening og kontantstrøm. Konsernet har i 2013 også påbegynt delvis prissikring av salgsvolumet i Varmer. Delvis prissikring gjennom 2013 gav en effekt på 8 millioner kroner for kraftvirksomheten og 2 millioner kroner for varmervirksomheten i Hafslund.

Driftsresultatet (EBIT) for Hafslund Nett ble 14 prosent bedre i 2013 enn i 2012. Den underliggende resultatforbedringen reflekterer i hovedsak høyere inntektsramme for nettvirksomheten som følge av endring i regulatoriske forhold som økt NVE-rente, samt noe lavere vedlikeholdskostnader sammenlignet med fjoråret.

Olje- og energidepartementet (OED) kommuniserte i brev av 18. februar 2013 at avregningsforskriften endres, slik at siste frist for utrulling av AMS utsettes med to år, til 1. januar 2019. Hafslund har på bakgrunn av dette revidert sine planer for utrulling av AMS, noe som innebærer en forskyvning av hovedinvesteringene fra 2015 til 2016.

Hafslund Varmer er landets største fjernvarmeselskap og har som mål å fase ut fossile energikilder fra fjernvarmeproduksjonen. Spesielle situasjoner og langvarig kulde kan føre til et begrenset bruk av fossile energikilder for å opprettholde forsyningssikkerheten. For å øke effektkapasiteten har Hafslund Varmer etablert et nytt pelletsanlegg på Haraldrud, der en 56 MW trepulverkjet erstattet en 20 MW oljekjel. I tillegg har Hafslund Varmer etablert en bio-oljekjel på 100 MW Rodelokka, som kom i full drift fra høsten 2013. Anleggene vil bidra

til å øke fornybarandelen i fjernvarmesystemet i Oslo ytterligere.

Hafslund Marked økte solgt volum med 1,0 TWh mot foregående år til tross for mildt vær mot slutten av året og lavere forbruk. Dette skyldes en kundevekst på 164 000 kunder i løpet av året til 1 069 000 kunder ved utgangen av 2013.

Resultat etter skatt for Hafslund-konsernet ble 747 millioner kroner i 2013, en forbedring på 759 millioner kroner fra 2012. I tillegg til høyere kraftpriser, endring i regulatoriske forhold for nett og effekt fra operative driftsforbedringer, påvirkes resultatet av ekstraordinære avsetninger og nedskrivninger i 2012 på 560 millioner kroner.

Hafslund ser resultater av forbedringsarbeidet i konsernet. Arbeidet med kontinuerlig forbedring, effektive prosesser og kostnadskontroll utvikles løpende for å kunne utnytte selskapets konkurransefortrinn ytterligere.

Resultater, kontantstrøm og kapitalforhold

Resultat

Hafslund-konsernets salgsinntekter i 2013 ble 12,8 milliarder kroner (11,5 milliarder kroner). Økningen må i hovedsak ses i sammenheng med høyere kraftpriser og økt energisalg som følge av vekst i strømsalgsvirksomheten. Driftsresultatet på 1 652 millioner kroner er en forbedring på 741 millioner kroner fra 2012. Av resultatforbedringen skyldes 560 millioner kroner ekstraordinære avsetninger og nedskrivninger i 2012 i forbindelse med avviklingen av pelletsvirksomheten og nedskrivning av bioenergianlegget Bio-El Fredrikstad. Opp-

nådd kraftpris på 28 øre/kWh i 2013 er 6 øre/kWh høyere enn i 2012. Samlet energi-produksjon på 4 917 GWh er 349 GWh lavere enn i 2012. Vekst innen fjernvarmeverk-somheten oppveier delvis lavere vannkraft-produksjon som følge av lite nedbør i forhold til normalen. Nettvirksomheten har resultat-forbedring som følge av endring i regulatoriske vilkår og underliggende stabil drift med god leveringskvalitet og få store avbrudd. Forretningsområdet Marked fortsetter kundeveksten, og resultatet reflekterer både vekstkostnader og høyere kostnader i en overgangsfase knyttet til systemdrift som følge av et nytt kunde- og fakturerings-system for konsernet.

Finanskostnadene ble 503 millioner kroner (557 millioner kroner) i 2013. Dette inkluderer en belastning på -9 millioner kroner (-48 millioner kroner) som følge av at en noe lavere forward rentekurve øker markeds-verdien av låneporteføljen, da den regn-skapsføres til virkelig verdi. Låneporteføljens kupongrentepå3,8prosent ved utgangen av 2013 er en reduksjon på 0,2 prosentpoeng i løpet av året. Av skattekostnaden på 402 millioner kroner utgjør grunnrenteskatt på kraftproduksjon 145 millioner kroner (111 millioner kroner). Skattekostnaden er posi-tivt påvirket med 45 millioner kroner knyttet til redusert usatt skatteforpliktelse per 31. desember 2013 som følge av at alminnelig skattesats reduseres med 1 prosentpoeng til 27 prosent fra 2014. Fjorårets skatte-kostnad inkluderer også en avsetning på 183 millioner kroner vedrørende en pågå-ende skattetvist. Konsernets årsresultat på 747 millioner kroner (-12 millioner kroner) tilsvarer et resultat per aksje på 3,83 kroner (-0,06 kroner).

Styret bekrefter at forutsetningen om fort-satt drift er til stede, og årsregnskapet er avlagt på dette grunnlag.

Kontantstrøm og kapitalforhold

Konsernets kontantstrøm fra driften før arbeidskapitalendring ble 1 586 millioner kroner (1 240 millioner kroner). Arbeids-kapitalen var 453 millioner kroner (587 millioner kroner) ved utgangen av 2013. Reduksjonen i arbeidskapitalen skyldes lavere strømforbruk grunnet mildt vær og lavere kraftpriser i siste del av året sam-menlignet med fjoråret. Dette ga en netto kontantstrøm fra driften på 1 624 millioner

kroner i 2013. Driftsresultatet før avskrivnin-ger på 2 446 millioner kroner er 860 millio-ner kroner høyere enn netto kontantstrøm fra driften før arbeidskapitalendringen, og består av betaling av renter og skatt på til sammen 812 millioner kroner, samt resul-tatforhold uten likviditetseffekt på 48 millio-ner kroner.

Samlete drifts- og ekspansjonsinvesterin-ger i 2013 var 873 millioner kroner (1 084 millioner kroner), hvorav 519 millioner kroner i nettvirksomheten og 220 millioner kroner i markedsvirksomheten. Investerin-gene i Marked kan i stor grad forklares med at Hafslund har økt sin eierandel i Energi-bolaget i Sverige (EBS) fra 49 prosent til 100 prosent, i tillegg til slutføringen av nytt kunde- og faktureringsystem. Investerin-gene framover vil i hovedsak knytte seg til løpende reinvesteringer i nettvirksomhe-ten, gradvis innføring av AMS, samt videre utvikling av fjernvarmeverkssomheten i Oslo. Eventuell strukturell vekst vil også medføre kapitalutlegg. Som et ledd i å fokusere på kjernevirksomheten er det i 2013 gjennom-ført kapitalfrigjøring på 435 millioner kroner gjennom salgene av aksjene i Infratek ASA og pelletsfabrikken på Averøya.

Det ble i 2013 utbetalt et utbytte på 2,50 kro-ner (2,50 kroner) per aksje, tilsvarende 487 millioner kroner. Samlet ga dette en kon-tantstrøm på 699 millioner kroner for 2013, noe som har bidratt til å redusere netto ren-tebærende gjeld fra 10,6 milliarder kroner til 9,9 milliarder kroner ved utgangen av 2013.

Konsernet har en robust finansierings-struktur med langsiktige kommitterte trekk-fasiliteter. Ved utgangen av 2013 hadde Hafslund ubenyttede trekkfasiliteter på 3,7 milliarder kroner. Hafslund har ingen finansi-elle gjeldsbetingelser (covenants) knyttet til noen låneavtaler.

Forretningsområdene

Hafslund er et av de største børsnoterte kraftkonsernene i Norden. Selskapet er en ledende strøm- og fjernvarmeleverandør med hovedtyngden av kunder i Oslo og Akershus. Hafslund eier Norges største strømmnett, har produsert fornybar energi fra vannkraft i 115 år, og satser tungt innen-for energiutnyttelse av bioenergi og avfall. Konsernets kjernevirksomhet består av

forretningsområdene Produksjon, Varme, Nett og Marked. Selskapets hovedkontor ligger i Oslo.

Produksjon

Forretningsområdet Produksjon består av vannkraftproduksjon med en normal års-produksjon på 3 100 GWh, samt en sentral krafthandelsenhet. Produksjon skal sørge for god forvaltning av kraftanleggene i nedre del av Glomma, og søke vekst innenfor fornybar energiproduksjon. Forretnings-området hadde salgsinntekter på 859 millioner kroner (755 millioner kroner) og et driftsresultat på 568 millioner kroner (443 millioner kroner) i 2013. Forretningsområdet Produksjon har en engasjert kapital på 4,3 milliarder kroner ved utgangen av 2013. Driftsresultatet for 2013 tilsvarer en avkast-ning på engasjert kapital på 12,6 prosent (9,8 prosent).

Salgsinntektene for vannkraftproduksjonen i 2013 var 818 millioner kroner, noe som er 13 prosent høyere enn i 2012. Økningen i salgsinntektene skyldes høyere kraftpriser, og kom til tross for betydelig lavere produk-sjon. Driftsresultatet på 549 millioner kroner (435 millioner kroner) reflekterer en opp-nådd kraftpris på 28 øre/kWh (22 øre/kWh) og en kraftproduksjon på 2 845 GWh (3 273 GWh). Til tross for en gradvis økende prissikring vil resultatene fra vannkraftpro-duksjonen i stor grad være drevet av den løpende kraftprisutviklingen. En endring i kraftprisen over året med 1 øre/kWh vil, ved full spotprisseksponering og normal produk-sjon, endre driftsresultatet med 29 millioner kroner. Det er en viss samvariasjon mellom produksjonsvolum og kraftpris. Sammen med denne samvariasjonen vil prissikring dempe den økonomiske effekten av endret kraftpris. Kraftproduksjonen på 2 845 GWh i 2013 var åtte prosent lavere enn normal-produksjonen.

Året ble preget av god underliggende drift og bra framgang på forbedringsprosjekter. Til tross for en større feil på aggregat FKF2 i Kykkelsrud kraftverk var produksjons-tilgjengeligheten 98,5 prosent (43 GWh i vanntap) i 2013. Programmet for utvidet vedlikehold av alle de største og viktigste aggregatene ble ferdigstilt i 2013. Program-met startet i 2008 og har bidratt til forlenget forventet levetid på 10-15 år på Hafslund Produksjons viktigste aggregater.

Produksjon hadde samlede investeringer på 26 millioner kroner (24 millioner kroner) i 2013. Investeringene knytter seg i hovedsak til nytt kontrollanlegg i Vamma kraftstasjon.

Produksjon startet i 2012 med aktiv pris-sikring av vannkraftproduksjonen. Resultatført gevinst fra sikringshandel utgjorde 8 millioner, og ble realisert til tross for stigende priser og høy sikringsandel. Sikret volum per 31. desember 2013 for kommende seks måneder utgjør 37 prosent av normalproduksjonen.

Konsernets sentrale krafthandelsenhet utfører handel i spotmarkedet, handel med elsertifikater, finansiell sikringshandel og krafttrading. Krafthandelsvirksomheten oppnådde et driftsresultat på 19 millioner kroner (8 millioner kroner) i 2013.

Varme

Forretningsområdet Varme består av fjern-varmevirksomheten i Oslo og Akershus, samt produksjon av varme og damp til industri i Østfold. Salgsinntektene for varmevirksomheten ble på 1 153 millioner kroner (1 107 millioner kroner). Driftsresultat før avskrivninger på 329 millioner kroner er en forbedring på 5 prosent fra 2012. Dette reflekterer et dekningsbidrag på 31 øre/kWh (29 øre/kWh) og en energiproduksjon på 2 072 GWh (1 993 GWh). Forretningsområdet Varme har en engasjert kapital på 5,5 milliarder kroner ved utgangen av 2013. Driftsresultatet for 2013 på 156 millioner kroner (-82 millioner kroner) tilsvarer en avkastning på engasjert kapital på 2,9 prosent (-1,5 prosent). Justert for engangsforhold både i 2012 og 2013 har Varme en resultatforbedring på 59 millioner kroner, eller 54 prosent, sammenlignet med 2012. Dersom kraftprisen endres 1 øre/kWh over hele året, vil driftsresultatet påvirkes 12 millioner kroner ved full spot-priseksponering for kraft og normal energietterspørsel.

For fjernvarmevirksomheten var andelen elektrisitet og andre fornybare energikilder 96,5 prosent for 2013, en økning på 3,3 prosentpoeng fra 2012. Økningen skyldes større andel varme fra pellets, samt avfall som grunnlastkilde levert av Energigjenvinningsetaten (EGE) på Klemetsrud. Andel fornybar varme vil øke ytterligere etter at den nye trepulverkjelen på Haraldrud varmesentral og Rodeløkka spisslastsentral, som nå er basert på bioolje, vil være tilgjengelig

for drift i hele 2014. Den offisielle åpningen av trepulverkjelen på Haraldrud varmesentral ble foretatt av byrådslederen den 7. november 2013.

Varme hadde samlede investeringer på 61 millioner kroner (326 millioner kroner) i 2013. Investeringene knytter seg i hovedsak til økt organisk vekst ved gjennom tilknytning av kunder med et årlig fjernvarmebehov på 40 GWh. Anleggene for energiutnyttelse av avfallsbasert brensel, Sarpsborg avfallsenergi (SAE, tidligere BWtE) i Sarpsborg og Bio-El Fredrikstad, har vært i drift igjennom hele året. Begge anleggenes resultater preges av at avfallsmarkedet er utfordrende. SAE konverterte til husholdningsavfall i 2013, et tiltak som har ført til redusert slitasje og mindre behov for vedlikehold.

2013 har vært preget av fokus på optimal drift av produksjonsanlegg og best mulig utnyttelse av brenselsmiks.

Nett

Forretningsområdet Nett består av selskapene Hafslund Nett AS og Hafslund Drifts-sentral AS. Hafslund Nett er det største nettselskapet i Norge. Driftsinntektene for nettvirksomheten ble 4 052 millioner kroner (3 992 millioner kroner). Driftsresultatet før avskrivninger ble 1 107 millioner kroner, en økning på 6 prosent fra 2012. Dette reflekterer et regulert dekningsbidrag på 2 382 millioner kroner (1 926 millioner kroner), samt en mindreinntekt på 120 millioner kroner (merinntekt på 268 millioner kroner i 2012). Hafslund Nett har en akkumulert merinntekt på 312 millioner kroner ved utgangen 2013. Forretningsområdet Nett har en engasjert kapital på 9,3 milliarder kroner ved utgangen av 2013. Driftsresultatet for 2013 på 619 millioner kroner (541 millioner kroner) tilsvarer en avkastning på engasjert kapital på 7 prosent (6,4 prosent).

Nettvirksomheten har hatt en positiv utvikling med færre avbrudd i nettet de siste årene, og er blant de selskapene i Norge med best leveringssikkerhet. Også 2013 var et godt år, selv om uværet i midten av desember bidro til at avbruddstiden økte noe sammenliknet med 2012. Gjennomsnittskunden hos Hafslund Nett opplevde i 2013 avbrudd i strømforsyningen på 0,99 timer, mot 0,75 timer i 2012. Det er en prioritert oppgave for Nett å fortsette det målrettede arbeidet for til enhver tid å ha et stabilt, robust og personsikkert nett, med

god leveringspålitelighet i hele nettområdet.

Hafslund Nett skal installere AMS-målere (automatiske strømmålere) hos alle nettkunder. Forskrift 301 om måling, avregning og fakturering stiller krav om at alle strømkunder skal ha tatt i bruk AMS innen 1. januar 2019. AMS innebærer at alle husstander får en såkalt "smart måler", som registrerer strømforbruket på timebasis og automatisk sender informasjon om forbruket til nettselskapet. Dette gir raskere innhenting av målerverdier og bedre informasjon for kunden.

De siste årene har investeringer i regionalnettet, særlig i Oslos sentrale områder, vært prioritert. I perioden 2014-2016 planlegges det en svakt økende investeringstakt (ekskl. AMS) både i distribusjon og regionalnettet, blant annet som følge av befolkningsveksten i Hafslund Netts konsesjonsområde.

Framtidig investeringsnivå vil stige som følge av innføringen av AMS. Hafslund Nett har begynt arbeidet og har allerede tatt mindre investeringer i AMS. Investeringene i AMS er ventet å beløpe seg til om lag 2 milliarder kroner, og de årlige investeringene vil stige gradvis mot 2016, når AMS utrulling begynner for fullt. Det planlegges utrulling i årene 2016 til 2018, slik at Hafslund Nett er klare med utrulling innen fristen den 1. januar 2019. Investeringer og vedlikehold inngår i grunnlaget for NVEs fastsettelse av årlig inntektsramme for virksomheten. Hafslund Nett har blant landets rimeligste nettleier. Ved utgangen av 2013 hadde selskapet til sammen 570 500 nettkunder (562 500 kunder).

NVE har vedtatt ny modell for fastsettelse av NVE-renten med virkning fra 2013. Den nye modellen gir høyere NVE-rente sammenliknet med tidligere år. NVE-renten ble 6,9 prosent (4,2 prosent) i 2013. Rente-beregningen sørger for å sikre nettbransjen kapitaltilgang til å gjennomføre nødvendige reinvesteringer og kommende investeringer i AMS. 1 prosentpoeng økning i NVE-renten betyr i størrelsesorden 70 millioner kroner mer i inntektsramme for Hafslund Nett.

Ved utgangen av 2013 har nettvirksomheten en akkumulert merinntekt på 312 millioner kroner (425 millioner kroner). Basert på normal energijettersspørsel, planlagte

overføringstariffer og vedlikehold forventes det at driftsresultatet for 2014 vil ligge på nivå med driftsresultatet for 2013.

Marked

Forretningsområdet Marked består av virksomhetsområdene strømsalg, fakturaservice og kundesenter. Marked har virksomhet i Norge, Sverige, Finland og Spania. Marked har som mål å befeste posisjonen som størst og mest effektiv på strømsalg i Norge. På lengre sikt er målet å oppnå en ledende posisjon også i det nordiske markedet. Omsetningen på 6,9 milliarder kroner er en økning på 1,3 milliarder kroner fra 2012. Omsetningsøkningen skyldes både høyere engrospriser for kjøp av kraft på Nord Pool sammenlignet med 2012, og en økning i leveransevolum på 1,0 TWh. Strømsalgsvirksomheten passerte 1 million kunder i 2013 og har 1 069 000 kunder ved utgangen av 2013. Økt eierandel i Energi-bolaget i Sverige (EBS) fra 49 prosent til 100 prosent tilførte 120 000 nye kunder. Dette, samt organisk vekst, har økt antall kunder med 164 000 i løpet av 2013. Det ble solgt 17,4 TWh strøm til kundene i 2013, mot 16,4 TWh i 2012. Driftsresultatet påvirkes om lag 17 millioner kroner ved en endring på 0,1 øre/kWh i bruttomargin fra strømsalget med utgangspunkt i solgt volum i 2013.

Forretningsområdet Marked oppnådde et driftsresultat på 301 millioner kroner i 2013 (370 millioner kroner). Nedgangen fra 2012 må blant annet ses i sammenheng med negativ verdiutvikling på kraftderivater på -4 millioner kroner (44 millioner kroner) som løpende resultatføres til virkelig verdi, ekstra kostnader knyttet til implementering og ferdigstillelse av nytt kunde- og fakturerings-system, samt oppstartskostnader knyttet til etableringen av SverigesEnergi AB.

Forretningsområdet Marked har en engasjert kapital på 2,0 milliarder kroner ved utgangen av 2013, hvorav 0,4 milliarder kroner er arbeidskapital. Driftsresultatet på 301 millioner kroner (370 millioner kroner) for 2013, tilsvarer en avkastning på engasjert kapital på 16,1 prosent (26,5 prosent). Myndighetene jobber med etablering av et felles nordisk sluttbrukermarked for strøm innen 2016. I 2010 kjøpte Hafslund seg inn i de svenske strømsalgsselskapene Göta Energi AB (100 prosent) og Energibolaget i Sverige Holding AB (EBS) (49 prosent).

Hafslund har i 2013 fortsatt arbeidet med å styrke sin tilstedeværelse i det svenske markedet. Ved kjøpet av 49 prosent eierandel i EBS i 2010 sikret Hafslund seg en opsjon som ga Hafslund en ensidig rett, men ingen plikt, til å kjøpe resterende 51 prosent av aksjene høsten 2013. Ultimo september 2013 erklærte Hafslund denne kjøpsopsjonen overfor de øvrige eierne i EBS, og Hafslund overtok samtlige aksjer i selskapet i begynnelsen av oktober. Lavprisselskapet SverigesEnergi AB ble etablert høsten 2012, og har hatt sitt første operative driftsår i 2013. Hafslund ønsker å bygge på erfaringene fra NorgesEnergi og teste ut et lavpriskonsept i det svenske markedet. Etter en forsiktig start er salgstakten økende og utviklingen i selskapet følger de forutsetningene som ble lagt ved etableringen.

Sammen med den sterke posisjonen som Hafslund har i det norske strømmarkedet, gjør dette at konsernet er godt posisjonert for et framtidig felles nordisk sluttbrukermarked for strøm. Ved utgangen av 2013 hadde Hafslund til sammen 1 069 000 strømkunder og omfatter kundeporteføljene til Hafslund Strøm, NorgesEnergi, Fredrikstad EnergiSalg, Hallingkraft og Røyken Kraft i Norge, samt porteføljene til de heleide svenske selskapene Göta Energi, SverigesEnergi og Energibolaget i Sverige. Henvendelsene til Hafslunds kundesentre har i 2013 vært noe høyere enn foregående år. Det er ingen klare årsaker til dette. Det arbeides kontinuerlig med tiltak for å bedre kundenes muligheter for selvbetjening, mer langsiktige tiltaksplaner med siktemål å redusere innkommende henvendelser, og bedre interne arbeidsprosesser. Løpende undersøkelser blant kundene som har vært i kontakt med Hafslunds kundesentre viser at kundene generelt har en positiv oppfatning av kontakten med kundesentrene.

Hafslund Fakturaservice utfører tjenester innenfor måling, fakturering og innfordring for konsernets selskaper. Dette omfatter løpende fakturering til mer enn én million sluttkunder. De siste årene har det pågått et større system- og organisasjonsutviklingsprosjekt, for å endre selskapets kjernesystemer for fakturering og måleverdihåndtering. Oppstart og idriftsetting av det nye systemet ble gjennomført i oktober 2012, og prosjektet ble endelig avsluttet ved at de siste konsernselskapene ble flyttet over til den nye løsningen i oktober 2013. Erfaringene etter det første driftsåret er at alle

operative funksjoner er i normal drift, systemet fungerer godt, og at alle aktiviteter er gjennomført i henhold til planen.

Myndighetskontakt og rammevilkår

Hafslunds nettvirksomhet er regulert av myndighetene som naturlig monopol. Rammene for inntektene til fjernvarmevirksomheten er fastsatt i lowverket. Både kraftproduksjon og fjernvarme har sine inntekter direkte relatert til prisene i kraftmarkedet, et marked som i stor grad påvirkes av politiske beslutninger.

For Hafslund er det avgjørende å kunne gi myndighetene gode innspill om virkningen av rammebetingelser som påvirker virksomhetene og deres utviklingsmuligheter. Samtidig skal Hafslund bidra til gode politiske og regulatoriske beslutninger, ved å synliggjøre hvordan beslutningene påvirker de viktige samfunnsfunksjonene som Hafslund utøver i det moderne samfunn.

Implementeringen av EUs Elmarkedspakke 3 og «Reiten-utvalget» vil legge føringer for utviklingen av strukturen i norsk kraftbransje. Hafslund er opptatt av å sikre fortsatt realisering av de drifts- og kompetansemessige synergier i dagens integrerte energiselskaper. Herunder bør regional- og distribusjonsnett ansees som distribusjonsnett under Elmarkedspakke 3, og det bør gis insentiver til mer rasjonelle strukturer.

Hafslund mener at dagens begrensning på bruk av elektrisitet i fjernvarme er uhen-siktsmessig i en situasjon med overskudd av kraft i Norge og Norden. Finansdepartementet kom med en viktig fortolkning av dagens regelverk i februar 2013, og Hafslund arbeider for en ytterligere opp-mykning av regelverket.

Samfunnsansvar

Hafslund har ansvar for de samfunnsmessige konsekvensene som følger av konsernets virksomhet, både med hensyn til ytre miljøpåvirkning, menneskerettigheter, arbeidsforhold og øvrige sosiale forhold. Ansvaret går gjennom hele Hafslunds verdikjede og virksomhet, og inkluderer også de innkjøp og investeringer som Hafslund foretar. Hafslund legger til grunn regjeringens definisjon av samfunnsansvar som angitt i St. meld. nr. 10 (2008-2009):

Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi.

Gjennom 2013 er det arbeidet kontinuerlig med samfunnsansvar i konsernets skaper, med hovedfokus på det ytre miljø og etisk handel. Styrende for konsernets arbeid er policy for ytre miljø og samfunnsansvar, samt konkrete prosedyrer for miljøledelse og etisk handel. Hafslund har egne etiske retningslinjer som gjelder for alle våre leverandører, og der innholdet utgjør en del av kontrakten.

Hafslund har de senere årene vært en betydelig sponsor på ulike områder. Som en naturlig følge av endring av virksomheten de siste årene, samt økt kostnadsfokus i hele konsernet, ble sponsorporteføljen betydelig redusert i forhold til 2012. Sponsoratene skal bidra til konsernets verdiskaping, og samtidig være til god nytte for samfunnet.

Det ytre miljø

Miljøledelse

God miljøledelse er en naturlig del av Hafslunds samfunnsansvar, og er et viktig middel for å sikre effektiv ressursutnyttelse og god drift. Alle enhetene i konsernet skal praktisere en systematisk form for miljøledelse, og det er satt krav til dette fra konsernets side. Hafslund Varme, som står for majoriteten av energibruken og utslipp i konsernet, er sertifisert i henhold til den internasjonale miljøstandarden ISO 14001. Dessuten er hovedkontoret i Drammensveien 144 og konferansesenteret på Hafslund Hovedgård begge sertifisert i henhold til Miljøfyrtårn-standarden.

Produksjon

Elvekraftverkene produserer miljøvennlig kraft, og det er i alles interesse at vannressursene i Glomma-vassdraget blir utnyttet på en mest mulig effektiv måte. Hafslund har gjennomført, og arbeider videre med utvidelser av anleggene for å utnytte ressursene bedre. Produksjonstilgjengeligheten ved Hafslunds produksjonsanlegg var 98,5 prosent i 2013. Det har ikke vært utslipp av olje som har fått noen miljømessige konsekvenser.

Varme

Hafslunds energibruk og utslipp til luft domineres av konsernets varmeproduksjon. En høyere andel restavfall og annen fornybar energi i innsatsfaktorene gjør at

utslippene av klimagasser er lave i forhold til mengden produsert energi. Dessuten erstatter fjernvarme i stor grad eldre oljekjeler. Utslippene av klimagasser i 2013 var 62 gram per kWh levert kunde i Oslo. Dette er en nedgang sammenlignet med 2012, da utslippene per kWh levert var 72 gram.

Forbrenningsanleggene har også utslipp av mer lokal og regional karakter, som støv, NOx og SOx, og blant annet dioksiner og tungmetaller fra avfallsforbrenningsanleggene. Disse utslippene har i 2013 i all hovedsak ligget under myndighetenes grenseverdier, og overskridelser har blitt raskt avviksbehandlet og meldt til myndighetene.

Hafslund Varme har konkrete planer om ytterligere å øke mengden fornybar energi som inngår i innsatsfaktorene for produksjon av varme, blant annet med bruk av pellets. Landets største pelletskjel på 56 MW åpnet offisielt i november. Målet på sikt er å fase ut fossile energikilder fra fjernvarmeproduksjonen i et normalår. Spesielle situasjoner og langvarig kulde kan føre til begrenset bruk av fossile energikilder, blant annet for å opprettholde forsyningssikkerheten.

Nett

For Hafslund Nett er det et samfunnsansvar å sikre at produsert energi kommer fram til bedrifter og husholdninger uten vesentlige avbrudd, med lavt energitap, og til en lavest mulig samfunnsøkonomisk kostnad. Den pågående omleggingen av hovednettet i Oslo til 132 kV vil i så måte redusere de relative tapene i nettet fra dagens nivå. Det har vært tre hendelser i 2013 hvor skade på kabler har medført utslipp av kabelolje til vassdrag. Tiltak ble iverksatt, og det har ikke vært observert skade på hverken fugl eller fisk.

Øvrig virksomhet

Hafslunds påvirkning på det ytre miljø fra øvrig drift stammer i hovedsak fra drift av egen bygningsmasse, egen transport, samt innkjøpte tjenester, herunder transport og entreprenørvirksomhet. Konsernet samarbeider med Norsk Gjenvinning om avfalls- og returoordninger. Hafslund er også medlem av Renas, en innsamling- og behandlingsordning for næringsselektroavfall.

Etikk og korrupsjon

Hafslund er opptatt av å holde en høy etisk

standard i all sin forretningsdrift. Konsernet har vært medlem av Initiativ for etisk handel (IEH) siden 2008. Medlemskapet hjelper Hafslund å stille tydelige krav til konsernets leverandører, om at disse skal utøve sin forretningsvirksomhet på en slik måte at de ikke bryter med nasjonale og internasjonale anerkjente prinsipper, og retningslinjer knyttet til menneske- og arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjon. Kravene er en del av innholdet i alle kontrakter som Hafslund inngår. For å forebygge korrupsjon, bestikkelser og interessekonflikter har Hafslund i tillegg utarbeidet etiske retningslinjer for ansatte, som også er vedtatt av styret i Hafslund ASA.

Sosialt ansvar

Medarbeiderforhold

Hafslund hadde 1 220 medarbeidere (1 178,2 årsverk) ved utgangen av 2013. 34,5 prosent av medarbeiderne er kvinner og 65,5 prosent er menn. Hafslund arbeider for en jevnere fordeling av kvinner og menn innenfor alle forretningsområdene, og har fokus på dette i forbindelse med lederutviklingsprogrammene i konsernet. Hafslunds lønnspolitikk er basert på individuell lønnsfastsettelse. Hafslund etterlever kravene til likestilling som tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn, etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion eller livssyn, i saker som for eksempel lønn, avansment og rekruttering. Konsernledelsen består av tre kvinner og fire menn. I ledergruppene i selskapene er det 33,7 prosent kvinner og 66,3 prosent menn. Styret i Hafslund ASA består av åtte representanter, hvorav tre kvinner og fem menn, og oppfyller dermed lovens krav til kjønns-sammensetning. Godtgjørelse til ledende ansatte er omtalt som del av note 22 i konsernregnskapet.

Helse, miljø og sikkerhet

Hafslund skal ha en høy standard på helse, miljø og sikkerhet (HMS), og hensynet til HMS skal ivaretas i alle prosesser og aktiviteter. Konsernet ønsker at alle selskapene skal være attraktive arbeidsplasser med et utviklende og inkluderende arbeidsmiljø, og målet er at ingen medarbeidere skal bli skadet på jobb eller utvikle yrkessykdom.

Hafslund har i 2013 hatt spesiell oppmerksomhet rettet mot leverandører av entre-

prenørtjenester, og har gjennomført revisjoner av internkontrollsystemene til totalt ni selskaper.

Personskader

Det er registrert to personskader på egne ansatte i den norske delen av virksomheten, og en av disse skadene medførte sykefravær (Hafslund Eiendom). Den andre skaden (uten fravær) skjedde i selskapet BioWood Norway AS. Dette tilsvarer en skadefrekvens på 0,6 fraværsskader per million arbeidstimer (H1-verdi).

I tillegg er det registrert ti personskader med fravær og åtte personskader uten fravær hos leverandører ved arbeid på Hafslunds anlegg. Skadene skjedde på oppdrag for Hafslund Nett AS og Hafslund Varmer AS.

Det er ikke registrert nye saker relatert til yrkessykdom i løpet av 2013.

Rapportering av uønskede hendelser (RUH)

For å nå visjonen om null skader i virksomheten er rapportering av uønskede hendelser (RUH) et spesielt viktig virkemiddel. Målet er at alle ansatte og leverandører melder ifra om uønskede hendelser, og at informasjonen danner grunnlag for forebygging av skader samt bidra til læring i virksomheten. I 2013 ble det rapportert inn totalt 1543 saker (1355).

Sykefravær

I 2013 var sykefraværet i konsernet 4,6 prosent (4,7 prosent). Korttidsfraværet, inntil 16 dager, utgjorde 2,3 prosent, og sykefraværet utover arbeidsgiverperioden var på 2,3 prosent. Målet er at sykefraværet ikke skal overstige fire prosent i konsernet som helhet.

Risikoforhold

Hafslunds virksomhet er eksponert for risiko på en rekke områder og gjennom hele verdikjeden. De mest sentrale er av regulatorisk, juridisk, omdømme, finansiell, politisk og markedsmessig art, i tillegg til operasjonell risiko. Risikostyring i Hafslund er en integrert del av konsernets forretningsvirksomhet, og er innrettet for å styre risiko mot et akseptabelt nivå, for å bidra til å sikre oppnåelse av strategiske og operative mål. Hafslund har etablert retningslinjer og rammer for aktiv og helhetlig styring av risiko på en rekke områder. Den samlede

risikoen på konsernnivå er gjenstand for vurdering av styret.

Risikoforhold knyttet til utvikling i kraftpriser og produksjonsvolum, risiko i finansforvaltningen, prosjektrisiko, markedsrisiko i konkurranseutsatt virksomhet, regulatorisk risiko, nedskrivingsrisiko og KILE-risiko anses å ha størst påvirkning på resultatutviklingen.

Markedspriser på kraft er en av flere viktige verdidrivere for konsernets resultat. Dette gjelder i særlig grad i tilknytning til salg av kraft- og fjernvarmeproduksjon. Hafslund har etablert sikringsprogrammer for pris-sikring av fremtidig produksjon av både vannkraft og fjernvarme. Hafslund håndterer markedsrisikoen ved å handle finansielle instrumenter. Strømsalgsvirksomheten søker å redusere usikkerhet mot utviklingen i kraftprisene gjennom sikring, for å oppnå symmetri i eksponering mot kunder og innkjøpene i engrosmarkedet. Motpartsrisiko i kraftmarkedet minimeres gjennom bruk av standardiserte kontrakter som cleares mot Nasdaq OMX Commodities. I tillegg er Hafslund eksponert for råvarer knyttet til fjernvarme og avfallsforbrenning. Konsernledelsen evaluerer og beslutter strategier for styring av denne type risiko, innenfor den risikoprofil som styret har besluttet.

Konsernets sentrale finansavdeling styrer og sikrer valutaeksponering aktivt for å redusere valutarisiko, både i forhold til krafthandel, kjøp av varer og tjenester, og i forhold til lån i utenlandsk valuta. Hafslund er eksponert for renterisiko gjennom rentendringer på rentebærende lån, i tillegg til at femårs swap-rente inngår i inntektsrammefastsettelsen for nettvirksomheten. Etersom endringer i rentenivået har en invers påvirkning av virksomheten gjennom låneporteføljen og inntektsrammen på nettvirksomheten, representerer dette implisitt en naturlig sikring. Renterisiko søkes redusert gjennom en balansert styring av fast og flytende rente i selskapets renteportefølje. Styret har godkjent de retningslinjer og rammer som gjelder for styring av finansiell risiko.

Hafslund har flere langsiktig kommiterte trekkrettigheter som skal sikre finansiering også i perioder hvor det er vanskelig å få finansiering i kapitalmarkedene. Flere av konsernets virksomheter innenfor energiforsyning er konsesjonspliktige, og

er i betydelig grad gjenstand for offentlig regulering. Særlig gjelder dette produksjons-, varme- og nettvirksomheten. Nettvirksomheten er et naturlig monopol med offentlig regulerte inntekter. Det nåværende nettreguleringsregimet ble gjort gjeldende fra 2013, og antas å kunne gi noe mer stabilitet og bedre investeringsinsentiv enn tidligere.

Innføringen av avanserte styrings- og målesystemer (AMS) i Norge er et av energibransjens største enkeltsatsing noensinne. Hafslund Nett er i gang med prosjektet, som skal sikre at nettselskapets 570 500 kunder vil få AMS til riktig tid. Prosjektet er omfattende og med tilhørende risiko for konsernet. Det er løpende fokus på risiko i alle deler av prosjektet for å identifisere, vurdere og styre risikoen i prosjektet på best mulig måte. Dette anses særlig viktig i den innledende fasen, der store deler av premissene for prosjektet fastlegges.

For strømsalgsvirksomheten vil kundeutviklingen representere et sentralt risikomoment. Virksomheten har til enhver tid en betydelig fordringsmasse mot kunder, men hovedtyngden skriver seg fra mindre fordringer mot privatkunder, og tap har historisk sett vært marginale.

Informasjon som er gitt i styrets årsberetning inkluderer og er basert blant annet på forventninger og framtidsutsikter som er gjenstand for risiko og usikkerhet som kan medføre at de faktiske resultatene avviker vesentlig.

Eierstruktur og aksjonærforhold

Hafslund ASA har to aksjeklasser, hvor A-aksjene gir stemmerett på konsernets generalforsamling. Dette er historisk betinget og fraviker fra "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse". Selskapets aksjekapital ved utgangen av 2013 var 195 186 264 kroner, fordelt på 115 427 759 A-aksjer og 79 758 505 B-aksjer. Kursen per 31. desember 2013 var 46,20 kroner for A-aksjen og 46,50 kroner for B-aksjen. Hafslunds børsverdi var 9,0 milliarder kroner ved utgangen av 2013. Avkastningen (verdiendring + utbytte) i 2013 ble 7,4 prosent. Tilsvarende økte Oslo Børs' hovedindeks OSEBX (OSEBX justeres for utbytte) med 21,0 prosent.

Oslo kommune var per 31. desember 2013 største aksjonær i Hafslund ASA, med 53,7 prosent av aksjekapitalen, hvorav 58,5 prosent av A-aksjene og 46,8 prosent av B-aksjene. Fortum Forvaltning AS er nest største aksjonær med 34,1 prosent av aksjekapitalen, hvorav 32,8 prosent av A-aksjene og 36,0 prosent av B-aksjene. Ved årsskiftet eide Hafslund 170 411 egne B-aksjer.

Styrets arbeid

Styret i Hafslund har arbeidet i henhold til vedtatt styreinstruks med retningslinjer for styrets arbeid. I 2013 var det ingen endringer i den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse. Det vil si at anbefalingen fra 23. oktober 2012 ligger til grunn for Hafslund ASAs prinsipper for eierstyring og selskapsledelse, som ble vedtatt av styret den 5. desember 2012, og som også var gjeldende for regnskapsåret 2013. Beskrivelse av prinsippene for eierstyring og selskapsledelse, samt avvik fra "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" er omtalt på www.hafslund.no under "Eierstyring og selskapsledelse". God eierstyring ligger til grunn for styrets arbeid.

Hafslund oppfyller kravene i loven om kjønnskvotering i ASA-styrer. Styret gjennomfører årlig evaluering av arbeidsform, kompetanse og samarbeid mellom styret og ledelsen. Styrets kompensasjonsutvalg gir blant annet tilrådning til styret i saker som gjelder selskapets vederlag til konsernsjefen. Styret opprettet i 2010 styrets revisjonsutvalg. Revisjonsutvalgets oppgaver er å bistå styret i arbeidet med å utføre sine plikter i forbindelse med regnskapsavleggelsen og vurderingen av selskapets internkontroll.

På ordinær generalforsamling den 7. mai 2013 ble styremedlem Odd Håkon Hoelsæter gjenvalgt med funksjonstid fram til ordinær generalforsamling 2015. Per Lan-

ger ble valgt som nytt styremedlem med funksjonstid fram til ordinær generalforsamling i 2015.

Det er enighet i Hafslund om ikke å etablere en bedriftsforsamling. Styret er følgelig direkte ansvarlig overfor generalforsamlingen og aksjonærene. Opplysninger som Hafslund er pliktig til å gi etter regnskapsloven § 3-3b, om redegjørelse for foretaksstyring i årsrapport 2013, er omtalt på www.hafslund.no under "Eierstyring og selskapsledelse".

Utbytte og disponering av resultatet

Styret vil overfor ordinær generalforsamling den 8. mai 2014 foreslå at det for regnskapsåret 2013 deles ut et ordinært utbytte på 2,50 kroner per aksje, totalt 488 millioner kroner. Styret foreslår følgende disposisjoner av Hafslund ASAs årsresultat på 316 millioner kroner:

Overført fra annen egenkapital:	172 millioner kroner
Avsatt til utbytte:	-488 millioner kroner
Sum disponert:	316 millioner kroner

Framtidsutsikter

Hafslund er et rendyrket energiselskap med en sterk posisjon både strategisk og operasjonelt innenfor Produksjon, Nett, Varmer og Marked. Konsernet skal fortsette den organiske veksten innen disse områdene, men søker også strukturell vekst for å styrke konkurransekraften og muliggjøre synergipotensial. Veksten er primært ventet å finne sted på Østlandet for Produksjon, Nett og Varmer, mens Marked har som mål å styrke posisjonen som en betydelig nordisk strømsalgsaktør.

Hafslunds økonomiske resultater påvirkes av strategiske, markedsmessige, regulatoriske, finansielle og operasjonelle risikoer. Inntjeningen til forretningsområdene

Produksjon og Varmer er direkte påvirket av kraftprisutviklingen, mens inntjeningen innen nettvirksomheten i stor grad påvirkes av endringer i de offentlige reguleringene. For å utnytte markedsutsiktene og å sikre kontantstrøm benyttes delvis prissikring av salg av produsert energi. Strømsalgsvirksomheten er svært konkurranseutsatt, og lønnsomheten er betinget av Hafslunds evne til ytterligere å effektivisere og forbedre kundeleveransene. Konsernets framtidige investeringsbehov vil, i tillegg til løpende driftsinvesteringer, preges av lovpålagte investeringer i AMS frem mot 2019, samt eventuell strukturell vekst. Eventuelle strukturelle vekstmuligheter er ventet finansiert hovedsakelig med gjeld. Kraftprisene preges til enhver tid av den hydrologiske situasjonen, tilbud og etterspørsel etter kraft, de økonomiske forholdene i Norden og Europa, samt eventuelle regulatoriske og politiske initiativ. I midten av mars 2014 var noteringen for framtidig levering av kraft for 2014 på 23 øre/kWh mot 30 øre/kWh i snitt systempris i 2013.

Posisjonen som et ledende energiselskap skal styrkes gjennom videre satsning på fornybar energi, infrastruktur for energi og strømmarkedet, god og stabil drift samt organisk og strukturell vekst. Hafslund er godt rustet både operasjonelt og finansielt til å møte behovet for økt energiforsyning som følge av befolkningsveksten i Østlandsregionen samt endringene som er ventet i det nordiske sluttbrukermarkedet.

Styret i Hafslund ASA

Oslo, 24. mars 2014

Birger Magnus
Styreleder

Maria Moræus Hanssen
Nestleder

Ellen Christine Christiansen

Odd Håkon Hoelsæter

Per Langer

Jane Koppang

Per Luneborg

Per Orfjell

Finn Bjørn Ruyter
Konsernsjef

Regnskap

Konsern

Resultat

Utvidet resultat

Balanse

Kontantstrømoppstilling

Endring i egenkapital

Note 1 Generell informasjon

Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Note 3 Finansiell risikostyring

Note 4 Regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Note 5 Segmentinformasjon

Note 6 Varige driftsmidler

Note 7 Immaterielle eiendeler

Note 8 Nedskrivningsvurderinger

Note 9 Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet

Note 10 Finansielle instrumenter etter kategori

Note 11 Langsiktige fordringer

Note 12 Kundefordringer og andre fordringer

Note 13 Betalingsmidler

Note 14 Aksjekapital og overkurs

Note 15 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Note 16 Lån

Note 17 Skatt

Note 18 Pensjonskostnader, -forpliktelser og -midler

Note 19 Andre (tap)/gevinster netto

Note 20 Andre driftskostnader

Note 21 Lønn og andre personalkostnader

Note 22 Godtgjørelse til ledende ansatte og styremedlemmer

Note 23 Finanskostnader

Note 24 Usikre forpliktelser

Note 25 Transaksjoner med nærstående parter

Note 26 Kjøp og salg av virksomhet

Note 27 Selskaper som inngår i konsolideringen

Hafslund ASA

Resultat Hafslund ASA

Balanse Hafslund ASA

Kontantstrømoppstilling Hafslund ASA

Note 1 Regnskapsprinsipper

Note 2 Store enkelttransaksjoner

Note 3 Lønn og andre personalkostnader

Note 4 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Note 5 Andre driftskostnader

Note 6 Resultat aksjeinvesteringer og netto finansposter

Note 7 Skattekostnad

Note 8 Varige driftsmidler

Note 9 Aksjer i datterselskaper

Note 10 Andre langsiktige fordringer

Note 11 Kundefordringer og andre fordringer

Note 12 Kortsiktig rentebærende gjeld

Note 13 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Note 14 Langsiktig rentebærende gjeld

Note 15 Nærstående parter

Note 16 Finansielle derivater

Note 17 Garantier

Note 18 Egenkapital

Note 19 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Resultat

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2013	2012 Omarbeidet
Salgsinntekter	5	12 818	11 466
Kjøp varer og energi		(7 867)	(6 830)
Lønn og andre personalkostnader	18,21,22	(901)	(851)
Andre (tap)/gevinster - netto	19	75	117
Andre driftskostnader	20	(1 747)	(1 752)
Andel resultat i tilknyttete selskap	9, 26	68	20
Driftsresultat før avskrivninger		2 446	2 170
Avskrivninger	6, 7, 8	(789)	(777)
Nedskrivninger	6, 7, 8	(5)	(482)
Driftsresultat		1 652	911
Finanskostnader	23	(503)	(557)
Resultat før skattekostnad		1 149	354
Skattekostnad	17	(402)	(366)
Årsresultat		747	(12)
Tilordnet			
Aksjonærer i morselskapet		747	(10)
Ikke-kontrollerende eierinteresser			(2)
Resultat per aksje for den del av årsresultatet som er tilordnet selskapets aksjonærer (NOK per aksje)			
Resultat per aksje (= utvannet resultat per aksje)	14	3,83	(0,06)

Utvidet resultat

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2013	2012 Omarbeidet
Årsresultat		747	(12)
Poster som senere vil bli omklassifisert til resultatet			
Verdiendring på sikringskontrakter	10	35	(1)
Omregningsdifferanser		14	(13)
Skatt	17	(10)	
Sum poster som senere vil bli omklassifisert til resultatet		40	(14)
Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet			
Endring estimat pensjoner	18	(14)	651
Skatt	17		(182)
Sum poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet		(14)	469
Årets utvidede resultat		26	455
Årets totalresultat		773	443
Totalresultat tilordnes:			
Aksjonærene i morselskapet		774	445
Ikke-kontrollerende eierinteresser		(1)	(2)
Årets totalresultat		773	443

Note 1 til 27 er en integrert del av konsernregnskapet

Balanse

31. desember

Millioner kroner	Noter	2013	2012 Omarbeidet	2012-01-01 Omarbeidet
Eiendeler				
Varige driftsmidler	6	18 251	18 365	18 632
Immaterielle eiendeler	7	2 575	2 432	2 379
Investeringer i tilknyttete selskaper	9	204	560	426
Langsiktige fordringer	11,18	491	469	462
Langsiktige eiendeler		21 520	21 826	21 899
Varer		60	82	61
Kundefordringer og andre fordringer	10, 12	2 428	2 333	1 708
Finansielle eiendeler	3, 10	202	88	128
Betalingsmidler	10, 13	1 143	223	870
Kortsiktige eiendeler		3 833	2 726	2 767
Sum eiendeler		25 353	24 551	24 666
Egenkapital og gjeld				
Innskutt egenkapital	14	4 275	4 275	4 275
Opptjent egenkapital		3 290	2 994	3 037
Ikke-kontrollerende eierinteresser		18	20	23
Egenkapital		7 583	7 289	7 336
Lån	10, 16	9 432	8 422	9 047
Utsatt skatt	17	3 098	2 992	2 877
Pensjoner og liknende forpliktelser	18	235	323	1 104
Langsiktig gjeld		12 765	11 737	13 028
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	10, 15	2 002	1 994	2 134
Finansielle forpliktelser	3, 10	168	74	86
Betalbar skatt	17	299	338	280
Lån	10, 16	2 536	3 119	1 802
Kortsiktig gjeld		5 004	5 525	4 303
Sum gjeld		17 770	17 262	17 330
Sum gjeld og egenkapital		25 353	24 551	24 666

Styret i Hafslund ASA

Oslo, 24. mars 2014

Birger Magnus
Styreleder

Maria Moræus Hanssen
Nestleder

Ellen Christine Christiansen

Odd Håkon Hoelsæter

Per Langer

Jane Koppang

Per Luneborg

Per Orfjell

Finn Bjørn Ruyter
Konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2013	2012 Omarbeidet
Driftsresultat før avskrivninger -EBITDA		2 446	2 171
Justeringer for:			
- resultat salg driftsmidler og virksomhet		(18)	(4)
- resultat finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat		(3)	(108)
- andre ikke-likviditetsposter		(27)	22
Endringer i arbeidskapital:			
- Varer		23	(21)
- Kundefordringer og andre fordringer		(10)	(934)
- Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld		25	(49)
Kontantstrøm fra driften		2 436	1 076
Betalte renter		(474)	(480)
Betalte skatter		(338)	(359)
Netto kontantstrøm fra driften		1 624	236
Drifts- og ekspansjonsinvesteringer	6,7	(873)	(1 084)
Salg varige driftsmidler		65	8
Kapitalfrigjøring aksjer og andre fordringer		370	28
Kontantstrøm investeringsaktiviteter		(438)	(1 048)
Opptak lån		3 635	3 545
Nedbetaling av lån		(3 420)	(2 904)
Utbytte og andre egenkapitaltransaksjoner		(487)	(484)
Kontantstrøm finansieringsaktiviteter		(272)	156
Endring i betalingsmidler		914	(656)
Betalingsmidler per 1. januar		223	870
Valutagevinst/-tap betalingsmidler		6	9
Betalingsmidler per 31. desember	10,13	1 143	223

Note 1 til 27 er en integrert del av konsernregnskapet

Endring i egenkapital

Millioner kroner	Noter	Aksje- kapital	Overkurs	Annen innskutt egen- kapital	Estimat- avvik pensjoner	Om- regnings- differanser	Opp- tjent egen- kapital	Egen- kapital til mor- selskapets aksjonæ- rer	Ikke- kontroller- ende eier- interesser	Total egen- kapital
Egenkapital per 31. desember 2011		195	4 080	76		15	3 741	8 107	23	8 131
Implementeringseffekt pensjoner 1. januar 2012							(795)	(795)		(795)
Justert egenkapital 1. januar 2012		195	4 080	76		15	2 946	7 312	23	7 336
Årets resultat							(10)	(10)	(2)	(12)
Utvirket resultat					469	(13)	(1)	455		455
Årets totalresultat					469	(13)	(11)	445	(2)	443
Transaksjoner med eierne:										
Endring minoritetsinteresser									(1)	(1)
Utdelt ordinært utbytte for 2011							(487)	(487)		(487)
Andre egenkapitaleffekter							(2)	(2)		(2)
Egenkapital per 31. desember 2012		195	4 080	76	469	2	2 446	7 268	20	7 289
Årets resultat							747	747		747
Utvirket resultat					(14)	14	26	26		26
Årets totalresultat					(14)	14	773	773		773
Transaksjoner med eierne:										
Endring minoritetsinteresser									(2)	(2)
Utdelt ordinært utbytte for 2012							(487)	(487)		(487)
Endring egne aksjer							10	10		10
Egenkapital per 31. desember 2013		195	4 080	76	455	16	2 742	7 564	18	7 583

Styret har foreslått et utbytte på 2,50 kroner per aksje for regnskapsåret 2013. Tilsvarende tall for 2012 var 2,50 kroner per aksje.

Note 1, 2

Note 1 Generell informasjon

Hafslund ASA (selskapet) med datterselskaper (senere omtalt som Hafslund) er et av de største børsnoterte energikonsernene i Norden. Hafslund er landets største nettselskap, størst innen strømsalg, størst innen fjernvarme og en midtels stor norsk kraftprodusent.

Hafslund-konsernet driver sin virksomhet gjennom datterselskaper og tilknyttede selskaper og opererer i det alt vesentlige innenfor det norske markedet. Hovedkontoret ligger i Oslo, selskapet er notert på Oslo Børs. Konsernregnskapet ble vedtatt av selskapets styre 24. mars 2014.

Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Dersom ikke annet fremgår er disse prinsippene benyttet på samme måte for alle regnskapsperioder.

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Konsernregnskapet til Hafslund ASA er utarbeidet i samsvar med internasjonale regnskapsstandards (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC), som fastsatt av EU. For det avlagte konsernregnskapet er det ingen forskjeller mellom IFRS som fastsatt av EU og IASB. Konsernregnskapet er basert på et modifisert historisk kost-prinsipp. Avvikene gjelder i hovedsak finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder derivater) til virkelig verdi over resultatet. Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder med stor grad av skjønnsmessige vurderinger, høy kompleksitet eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i note 4.

Konsernregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

a) Nye og endrede standarder som er tatt i bruk

Fra 1. januar 2013 er følgende standarder tatt i bruk som påvirker regnskapet:

- Endringer i *IAS 1 Presentasjon av finansregnskapet* angående utvidet resultat. Endringen innebærer at poster i utvidet resultat skal grupperes etter hvorvidt de senere kan omklassifiseres til det tradisjonelle resultatet.
- *IAS 19 Ansattytelser* ble endret i juni 2011. Endringene medfører at alle estimatavvik føres i utvidet resultat etter hvert som disse oppstår (ingen korridor), umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders opptjening ved endring i ordningene, og et skifte fra rentekostnad på forpliktelsen og forventet avkastning på pensjonsmidlene til et netto rentebeløp der diskonteringsrenten benyttes på netto pensjonsforpliktelse (-eiendel). Se beskrivelse under Endring i regnskapsprinsipp og note 18 for en spesifisering av den beløpmessige påvirkningen på regnskapet.
- Endring av *IFRS 7 Finansielle instrumenter* – opplysninger angående netto-presentasjon av eiendeler og gjeld. Endringen krever ny noteinformasjon for å muliggjøre sammenligning mellom IFRS-rapporterende foretak og foretak som rapporterer i henhold til USGAAP.
- *IFRS 13 Måling av virkelig verdi* har som mål å styrke konsistensen og redusere kompleksiteten ved å gi en klar definisjon av virkelig verdi, og er en felles kilde for kravene til måling av virkelig verdi og noteopplysninger til bruk for alle standarder der virkelig verdi er anvendt. Standarden øker ikke bruken

av virkelig verdi, men gir veiledning i hvordan den skal fastsettes når virkelig verdi kreves, eller tillates av andre standarder.

b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse

Konsernet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen nye eller endrede IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger.

- *IFRS 9 Financial Instruments* omhandler klassifikasjon, måling og innregning av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser, samt sikringsbokføring. IFRS 9 ble utgitt i november 2009, oktober 2010 og november 2013. Den erstatter de deler av IAS 39 som omhandler tilsvarende problemstillinger. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler deles i to kategorier: de som måles til virkelig verdi og de som måles til amortisert kost. Klassifisering gjøres ved første gangs regnskapsføring, og avhenger av konsernets forretningsmodell for å håndtere sine finansielle instrumenter og karakteristikkene ved de kontraktstestede kontantstrømmene fra instrumentet. For finansielle forpliktelser er kravene i hovedsak lik IAS 39. Den største endringen er at i tilfeller der virkelig verdi-opsjonen er tatt i bruk for en finansiell eiendel, skal endringen i virkelig verdi som skyldes endring i enhetens egen kreditrisiko innregnes i utvidet resultat og ikke i det tradisjonelle resultatet, med mindre dette fører til en situasjon der sammenstilling ikke oppnås («accounting mismatch»). IFRS 9 medfører en rekke endringer og forenklinger som vil føre til at mulighetene for sikringsbokføring vil øke. Konsernet har fortsatt ikke fullt ut vurdert virkningen av IFRS 9. Konsernet vil vurdere virkningen av de resterende deler av IFRS 9 når disse er fullført.
- *IFRS 10 Konsoliderte finansregnskap* er basert på dagens prinsipper om å benytte kontrollbegrepet som det avgjørende kriteriet for å bestemme om et selskap skal inkluderes i konsernregnskapet til morselskapet. Standarden forventes ikke å påvirke konsernregnskapet. Standarden trer i kraft for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2014.
- *IFRS 11 Felleskontrollerte ordninger* fokuserer på rettighetene og forpliktelsene til partene i ordningen mer enn den juridiske strukturen. Fellesordningen deles i to ulike slag: Felleskontrollerte driftsordninger og Felleskontrollerte virksomheter. Felles drift oppstår når deltakerne har rettigheter over eiendelen og er ansvarlig for forpliktelsene til ordningen. En deltaker i felles drift regnskapsfører sin andel av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader. Felles virksomhet oppstår når deltakerne har rettigheter knyttet til netto eiendeler i ordningen. Slike ordninger regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Den såkalte bruttometoden eller proporsjonal konsolidering er ikke lenger tillatt. Standarden forventes ikke å påvirke konsernregnskapet. Standarden trer i kraft for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2014.
- *IFRS 12 Noteopplysninger og investeringer i andre enheter* inneholder alle noteopplysninger for eierinteresser i andre enheter inkludert fellesordninger, tilknyttet selskap, strukturerte enheter og andre selskaper som ikke konsolideres. Hafslund har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 12. Hafslund planlegger å anvende standarden for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2014.
- Endringer i *IAS 36 Verdifall* på eiendeler gjelder opplysninger om gjenvinnbart beløp for ikke-finansielle eiendeler. Endringen fjerner enkelte noteopplysningskrav til gjenvinnbart beløp for kontantgenererende enheter som ble innført ved utgivelsen av IFRS 13. Endringen trer i kraft for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2014.
- *IFRIC 21 Særvgifter* regulerer regnskapsføringen av forpliktelser til å betale særvgifter. Fortolkningen gjelder ikke skatt på inntekt. Fortolkningen presiserer hva som er den hendelsen som gir opphav til en regnskapsmessig forpliktelse. Konsernet er ikke pliktig til å betale vesentlige særvgifter, så påvirkningen på regnskapet vil være uvesentlig.

Note 2

Det er ingen andre standarder eller fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å gi en vesentlig påvirkning på konsernets regnskap.

Endring i regnskapsprinsipp

Hafslund har fra 1. januar 2013 endret regnskapsprinsipp knyttet til regnskapsføring av pensjoner i tråd med endringene i IAS 19. Endringene innebærer at «korridorløsningen» for aktuarmessige gevinster og tap ikke lenger benyttes og at estimatavvik, etter justering for utsatt skatt/utsatt skattefordel, føres i utvidet resultat.

Endret regnskapsprinsipp medfører også at rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler blir erstattet med netto rentebeløp beregnet med utgangspunkt i diskonteringsrenten på netto forpliktelse eller netto eiendel.

Denne endringen medfører at konsernet vil resultatføre lavere avkastning på pensjonsmidlene enn tidligere. Forskjellen mellom faktisk avkastning på midlene og avkastning beregnet ved diskonteringsrenten, blir behandlet som estimatavvik som føres mot utvidet resultat. Hafslund presenterer pensjonskostnaden inklusive renteelementet i sin helhet som del av driftsresultatet.

I henhold til IAS 19 har endringene blitt gjort retrospektivt og sammenligningstallene for 2012 har blitt endret tilsvarende. Effekten av prinsippendringen fremgår av oversikt over Endring i konsernets egenkapital, note 17 Skatt, note 18 Pensjonskostnader, -forpliktelse og – midler og note 21 Lønn og andre personal-kostnader. Tabellene nedenfor viser effekten på resultat og balanse av endret regnskapsprinsipp for regnskapsåret 2012:

Millioner kroner	2012 Omarbeidet
Resultat:	
Reduserte lønnskostnader	57
Endring årsresultat	57
Økt skattekostnad	17
Endring resultat etter skatt	40
Utvidet resultat:	
Endring utvidet resultat	469
Endring årets totalresultat	509
Balanse:	
Eiendeler:	
Reduserte langsiktige fordringer	(243)
Endring eiendeler	(243)
Egenkapital og gjeld:	
Redusert egenkapital	(286)
Redusert utsatt skatt	(112)
Økning pensjoner og liknende forpliktelser	155
Endring i egenkapital og gjeld	(243)

Pensjonsendringen har ingen kontanteffekt, men påvirker enkelte linjer i kontantstrømoppstillingen for å reflektere endringer i konsernets resultat- og balanseoppstilling.

2.2 Konsolideringsprinsipper

a) Datterselskap

Datterselskaper er alle enheter der konsernet har makt til å styre enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Ved fastsettelse av om det foreligger kontroll inkluderes virkningen av potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontroll er overført til Hafslund og blir utelatt fra konsolidering når kontroll opphører.

Hafslund vurderer også om det foreligger kontroll der man ikke har mer enn 50 prosent av stemmerettene, men likevel i praksis er i stand til å styre finansielle og operasjonelle retningslinjer (såkalt faktisk kontroll). Faktisk kontroll kan oppstå i situasjoner hvor øvrige stemmeretter er spredt på et stort antall eiere som ikke realistisk er i stand til å organisere sin stemmegivning. I vurderingen av faktisk kontroll tillegges det faktum hvorvidt konsernet selv kan velge det styret det ønsker avgjørende vekt.

Ved kjøp av virksomhet anvendes oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Ikke-kontrollerende eierinteresser i det oppkjøpte selskapet måles fra gang til gang enten til virkelig verdi, eller til sin andel av det overtatte selskapets nettoeiendeler. Utgifter knyttet til virksomhetssammenslutningen kostnadsføres når de påløper.

Når virksomhet erverves i flere trinn skal eierandel fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi på kontrolltidspunktet, med resultatføring av verdiendringen. Betinget vederlag måles til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Etterfølgende endringer i virkelig verdi av det betingete vederlaget skal i henhold til IAS 39 resultatføres eller føres som en endring i utvidet resultat dersom det betingete vederlaget klassifiseres som en eiendel eller gjeld. Det foretas ikke ny verdimåling av betingete vederlag klassifisert som egenkapital, og etterfølgende oppgjør føres mot egenkapitalen.

Note 2

Dersom vederlaget (inkludert eventuelle ikke-kontrollerende eierinteresser og virkelig verdi av tidligere eierandeler) overstiger virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og gjeld i oppkjøpet regnskapsføres dette som goodwill. Dersom vederlaget (inkludert eventuelle ikke-kontrollerende eierinteresser og virkelig verdi av tidligere eierandeler) utgjør mindre enn virkelig verdi av netto eiendeler i datterselskapet som følge av et kjøp på gunstige vilkår, føres differansen som gevinst i resultatet.

Konserninterne transaksjoner, mellomværender og urealisert gevinst eller tap mellom konsernselskaper elimineres. Rapporterte tall fra datterselskapene omarbeides om nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser i datterselskaper som ikke medfører tap av kontroll behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved kjøp av aksjer fra ikke-kontrollerende eiere føres forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseført beløp av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg til ikke-kontrollerende eierinteresser føres tilsvarende mot egenkapitalen.

Når konsernet ikke lenger har kontroll måles eventuell gjenværende eierinteresser til virkelig verdi med endring over resultatet. Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollert virksomhet eller finansiell eiendel. Beløp som tidligere er ført i utvidet resultat relatert til dette selskapet behandles som om konsernet hadde avhendet underliggende eiendeler og gjeld. Dette vil kunne innebære at beløp som tidligere er ført i utvidet resultat reklassifiseres til resultatet.

b) Tilknyttete selskaper

Tilknyttete selskaper er selskaper hvor Hafslund har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der konsernet har mellom 20 og 50 prosent av stemmerettene. Investeringer i tilknyttete selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, og konsernets andel av årsresultatet i etterfølgende perioder inntektsføres eller kostnadsføres. Balanseført beløp inkluderer eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet. Ved reduksjon av eierandel i tilknyttet selskap hvor konsernet opprettholder betydelig innflytelse, omklassifiseres kun en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet.

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskaper resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringen. Konsernets andel av utvidet resultat i det tilknyttede selskapet føres i utvidet resultat i konsernet og tillegges også beløp for investeringene. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvor dette medfører at balanseført beløp av investeringen blir negativt (inklusive usikre fordringer på enheten), med mindre konsernet har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttete selskapet.

Konsernet avgjør ved slutten av hver regnskapsperiode hvorvidt det foreligger nedskrivningsbehov på investeringen i det tilknyttete selskapet. I så fall beregnes nedskrivningsbeløpet som forskjellen mellom gjenvinnbart beløp av investeringen og dens balanseførte verdi, og resultatfører differansen på egen linje sammen med regnskapslinje Andel resultat i tilknyttete selskap.

Dersom det oppstår gevinst eller tap på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttete selskaper, regnskapsføres kun den forholdsmessige andelen som knytter seg til aksjonærene utenfor konsernet. Urealiserte tap elimineres med

mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig er regnskapene i de tilknyttete selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper. Gevinster og tap ved utvinning av eierandeler i tilknyttete selskaper resultatføres.

2.3 Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres etter samme struktur som ledelsesrapporteringen til konsernets øverste beslutningstaker. Konsernets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som konsernledelsen.

2.4 Omregning av utenlandsk valuta

a) Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som benyttes der enheten i hovedsak opererer (funksjonell valuta). Konsernregnskapet presenteres i norske kroner (NOK), som både er den funksjonelle valutaen til morselskapet, og presentasjonsvalutaen til konsernet.

b) Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til den funksjonelle valutaen til transaksjonskurs. Alle pengeposter i utenlandsk valuta er omregnet til kursen på balansetidspunktet. Realisert valutagevinst eller – tap ved oppgjør og omregning av pengeposter i utenlandsk valuta til kursen på balansedagen resultatføres.

Valutagevinster og – tap knyttet til lån, kontanter og kontantekvivalenter presenteres (netto) som finansinntekter eller finanskostnader. Andre valutagevinster og – tap presenteres på linjen for Andre (tap)/gevinster – netto.

Valutavirkningen på ikke-pengeposter (både eiendeler og forpliktelser) inngår som del av vurderingen av virkelig verdi. Valutadifferanser på ikke-pengeposter, slik som aksjer til virkelig verdi over resultatet, resultatføres som en del av samlet gevinst og tap. Valutadifferanser på aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, inkluderes i verdiendringen som føres mot utvidet resultat.

c) Konsernselskaper

Resultat og balanse for konsernselskaper med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen regnes om på følgende måte:

- Balansen, inkludert goodwill og merverdier ved oppkjøp, er omregnet til balansedagens kurs.
- Inntekter og kostnader omregnes til norske kroner ved å benytte gjennomsnittskurs.
- Omregningsdifferanser føres mot utvidet resultat og spesifiseres separat i egenkapitalen.

2.5 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er balanseført til anskaffelseskost, med fradrag for akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmiddelet, herunder direkte henførbare lånekostnader. Påfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat når det er sannsynlig at framtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Note 2

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives lineært, slik at driftsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Kraftanlegg	20 – 50 år
Varmeanlegg	10 – 50 år
Nettanlegg	10 – 50 år
Teknisk utstyr og løsøre	3 – 30 år
Annen eiendom	20 – 50 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp (note 2.7).

Gevinst og tap ved avgang driftsmidler resultatføres under Andre (tap)/gevinster - netto og utgjør forskjellen mellom salgpris og balanseført verdi.

2.6 Immaterielle eiendeler

a) Vannfall

Vannfallsrettigheter er balanseført til historisk anskaffelseskost. Vannfallsrettigheter er vurdert å være en tidsbegrenset eiendel da det ikke foreligger hjemfallsrett, og avskrives ikke.

b) Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill balanseføres til anskaffelseskost med fradrag for nedskrivninger. For etterfølgende vurdering av behov for nedskrivning blir goodwill allokert til de kontantgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke. Gevinst eller tap ved salg av en virksomhet inkluderer balanseført verdi av goodwill tilhørende den solgte virksomheten.

c) Kundeporteføljer

Kundeporteføljer balanseføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Kundeporteføljene har begrenset utnyttbar levetid og føres til anskaffelseskost med fradrag for akkumulerte avskrivninger. Avskrivning foretas lineært over forventet gjennomsnittlig avtaleperiode.

d) Akkvisisjonskostnader (Customer purchase order)

Akkvisisjonskostnader ved tilgang av nye kunder balanseføres til anskaffelseskost med fradrag for avskrivninger. Akkvisisjonskostnadene har begrenset utnyttbar levetid og ses opp mot forventet levetid på kundeforholdet. Hafslund har valgt å avskrive akkvisisjonskostnader lineært over fem år basert på opparbeidet erfaring. Anskaffelseskost omfatter kun direkte salgskostnader, og hver enkelt kundeportefølje følges opp separat.

2.7 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid avskrives ikke, men testes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi. Forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp resultatføres som nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av bruksverdi og virkelig verdi med fradrag av salgskostnader. Ved vurdering av verdifall grupperes eiendelene på det laveste nivået der det

er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.8 Anleggsmidler (eller avhendingsgrupper) holdt for salg

Anleggsmidler (eller avhendingsgrupper) blir klassifisert som holdt for salg når balanseført beløp i hovedsak vil bli realisert ved en salgstransaksjon og et salg er vurdert som svært sannsynlig. Måling skjer til det laveste av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter.

2.9 Finansielle eiendeler

Konsernet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier: a) til virkelig verdi over resultatet, b) utlån og fordringer og c) finansielle eiendeler tilgjengelige for salg. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen og foretas ved anskaffelse.

a) Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Denne kategorien har to underkategorier: i) finansielle eiendeler holdt for handelsformål, og ii) finansielle eiendeler som ledelsen initielt har valgt å klassifisere til virkelig verdi over resultatet. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål, med mindre de er en del av en regnskapsmessig sikringsrelasjon. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet, regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi, og transaksjonskostnader resultatføres. Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatet under Andre (tap)/gevinster - netto i den perioden de oppstår. Eiendeler i denne kategorien klassifiseres som omløpsmidler hvis de holdes for handelsformål, eller hvis de forventes å bli realisert innen 12 måneder etter balansedagen.

b) Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller bestemte betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked. Utlån og fordringer måles ved første gangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonskostnader. For senere perioder måles utlån og fordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. De klassifiseres som omløpsmidler med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. Utlån og fordringer klassifiseres som kundefordringer og andre fordringer i balansen, samt kontanter og kontantekvivalenter (se note 2.12 og 2.13).

c) Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien, eller som ikke tilhører noen annen kategori. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg balanseføres første gang til virkelig verdi pluss transaksjonskostnader. For etterfølgende perioder måles eiendelene til virkelig verdi. De klassifiseres som anleggsmidler så sant ikke investeringen forfaller eller ledelsen har til hensikt å selge investeringen innen 12 måneder fra balansedagen.

d) Verdifall på finansielle eiendeler

På balansedagen vurderes det hvorvidt det finnes objektive indikasjoner på om en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi. For aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg vil et betydelig eller langvarig fall i virkelig verdi under anskaffelseskost være en indikator på at aksjen er verdiforringet. Dersom slike objektive indikatorer foreligger, og verdireduksjoner tidligere har vært ført mot utvidet resultat, skal det kumulative tapet som er innregnet i utvidet resultat omklassifiseres til det konsoliderte resultatet. Beløpet måles som

Note 2

differansen mellom anskaffelseskost og dagens virkelige verdi, med fradrag for tap ved verdifall som tidligere er resultatført. Verdiforringelse på aksjer og tilsvarende instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg ført i resultatet reverseres ikke gjennom resultatet. Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg selges eller nedskrives, omklassifiseres samlet verdiregulering som er ført i utvidet resultat over resultatet.

2.10 Derivater og sikring

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. Regnskapsføring av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et sikringsinstrument og eventuell type sikring. Hafslund øremerker enkelte derivater i følgende sikringstype:

- Sikring av variabilitet i kontantstrømmer knyttet til en særskilt risiko i en balanseført eiendel, forpliktelse eller svært sannsynlig planlagt transaksjon (kontantstrømsikring)

Ved inngåelse av sikringsforholdet dokumenterer Hafslund sammenhengen mellom sikringsinstrumentene og sikringsobjektene, i tillegg til formålet med risikostyringen og strategien bak de forskjellige sikringstransaksjonene. Hafslund dokumenterer også sin vurdering av hvorvidt derivatene som benyttes er svært effektive i å utligne endringene i virkelig verdi eller kontantstrøm knyttet til sikringsobjektene. Slike vurderinger dokumenteres både ved inngåelse av sikringsforholdet og løpende i sikringsperioden.

Virkelig verdi av derivatene brukt i sikringsrelasjoner er vist i note 10. Endringer i egenkapitalen som følge av sikring, og som er ført over utvidet resultat, vises i oppstilling over utvidet resultat. Virkelig verdi av et sikringsderivat klassifiseres som anleggsmiddel eller langsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er lenger enn 12 måneder og som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er mindre enn 12 måneder. Derivater holdt for handelsformål klassifiseres som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld.

Kontantstrømsikring

Den effektive delen av endring i virkelig verdi på derivater som øremerkes og kvalifiserer som sikringsinstrument i en kontantstrømsikring, regnskapsføres over utvidet resultat. Gevinst og tap på den ineffektive delen resultatføres som Andre (tap) gevinster - netto.

Sikringsgevinster eller -tap som er ført over utvidet resultat og akkumulert i egenkapitalen omklassifiseres til resultatet i den perioden sikringsobjektet påvirker resultatet (for eksempel når det planlagte sikrede salget finner sted). Gevinsten eller tapet som knytter seg til den ineffektive delen resultatføres som Andre (tap) gevinster - netto.

Når et sikringsinstrument utløper eller selges, eller når en sikring ikke lenger tilfredsstiller kriteriene for sikringsbokføring, forblir samlet gevinst eller tap ført over utvidet resultat i egenkapitalen, og blir omklassifisert til resultatet samtidig med at den sikrede transaksjonen blir resultatført. Hvis en sikret transaksjon ikke lenger forventes å bli gjennomført, omklassifiseres balanseført beløp i egenkapitalen umiddelbart til resultatet på linjen Andre (tap) gevinster - netto.

Konsesjonskraft

Hafslund har avtaler om levering av konsesjonskraft til kommuner til myndighetsbestemte priser. Konsesjonskraft skal i utgangspunktet sikre kommunene

elektrisk kraft til en rimelig pris. For enkelte konsesjonskraftavtaler er det inngått avtaler om finansielt oppgjør som løpende kostnadsføres. Leveransen av konsesjonskraft er å anse som en lovmessig plikt, og inntektsføres løpende i henhold til fastsatt konsesjonskraftpris.

Elsertifikat

Elsertifikater er behandlet som en finansiell eiendel i samsvar med IAS 32 og målingen følger reglene i IAS 39 og reglene for fremmed valuta i IAS 21. Dette innebærer at beholdning av elsertifikater, fordringer på elsertifikater, terminkontrakter på elsertifikater og annulleringsforpliktelsen mot Statnett måles til virkelig verdi over resultatet. I resultatet er effektene av virkelig verdi endringene klassifisert som Andre (tap)/gevinster - netto. I balansen er spotkontrakter klassifisert som Betalingsmidler og terminkontraktene er klassifisert som Finansielle eiendeler og Finansielle forpliktelser. Annulleringsforpliktelsen til Statnett er klassifisert som Annen kortsiktig gjeld.

2.11 Varer

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av først-inn, først-ut-metoden (FIFO).

2.12 Kundefordringer

Kundefordringer måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Ved etterfølgende måling vurderes kundefordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rente, fratrullet avsetning for inntruffet tap.

2.13 Betalingsmidler

Betalingsmidler består av kontanter, bankinnskudd, beholdning av elsertifikat, samt andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig løpetid.

2.14 Aksjekapital og overkurs

Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital. Utgifter som knyttes direkte til utstedelse av nye aksjer eller opsjoner, føres som reduksjon av mottatt vederlag i egenkapitalen. Ved kjøp av egne aksjer føres vederlaget, inkludert eventuelle transaksjonskostnader fratrullet skatt, til reduksjon i egenkapitalen (tilordnet morselskapets aksjonærer) inntil aksjene blir annullert, utstedt på nytt eller solgt. Dersom egne aksjer senere blir solgt eller utstedt på nytt, føres vederlaget, fratrullet direkte transaksjonskostnader og tilknyttete skattevirkninger, som økning av egenkapital tilordnet morselskapets aksjonærer.

2.15 Leverandørgjeld

Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved første gangs balanseføring. Ved etterfølgende måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost ved bruk av effektiv rente.

2.16 Lån

Lån måles, styres og følges opp basert på virkelig verdi i henhold til interne risikostyringsprosedyrer, og endring i virkelig verdi kommuniseres i den interne ledelsesrapporteringen. Inntil 31. desember 2009 ble lånene regnskapsført til virkelig verdi over resultatet i henhold til Fair value option (FVO), og disse lånene vil fortsette å bli regnskapsført på samme måte til de blir innfridd. Disse lånene ble regnskapsført til virkelig verdi når utbetaling av lånet fant sted, og transaksjonskostnader ble utgiftsført direkte. For lån med anskaffelsestidspunkt etter 1. januar

Note 2

2010 har Hafslund valgt å ikke benytte seg av FVO, og disse lånene regnskapsføres til amortisert kost. Lån klassifiseres som kortsiktig gjeld med mindre det foreligger en ubetinget rett til å utsette betaling av gjelden i mer enn 12 måneder fra balansedato.

2.17 Skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. I slike tilfeller føres også skatten mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Skattekostnaden beregnes i samsvar med de skattesatser, -lover og -regler som er vedtatt på balansedagen. Ledelsen vurderer løpende de standpunkter som er hevdet i selvangivelsene der gjeldende skattelover er gjenstand for fortolkning. Basert på ledelsens vurdering foretas avsetninger til forventede skattebetalinger der dette anses nødvendig. Det er beregnet utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at framtidig skattbar inntekt vil foreligge, og at de skattereduserende midlertidige forskjellene kan fratrekkes i denne inntekten.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttete selskaper, bortsett fra når konsernet har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig framtid. Utsatt skattefordel og utsatt skatt motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eienheter ved betalbar skatt mot forpliktelser ved betalbar skatt.

Beskatning av kraftproduksjonsvirksomheten

Kraftproduksjonsvirksomheten er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Utover alminnelig inntektsskatt og eiendomsskatt belastes kraftproduksjonsvirksomheten med naturressursskatt og grunnrenteskatt.

Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt som beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige kraftproduksjon de siste sju årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Naturressursskatten kan avregnes mot alminnelig inntektsskatt, og ikke utliknet naturressursskatt klassifiseres som en rentebærende fordring.

Grunnrenteskatten utgjør 30 prosent i 2013 (øker til 31 prosent i 2014) av kraftstasjonenes normerte resultat utover beregnet friinntekt. Negativ grunnrenteinntekt kan framføres mot senere positiv grunnrenteinntekt inkludert renter utover beregnet friinntekt. Negativ grunnrenteinntekt inngår som en del av grunnlaget for beregning av utsatt skatt/skattefordel i grunnrentebeskatningen sammen med utsatt skatt/skattefordel knyttet til midlertidige forskjeller vedrørende driftsmidler i kraftproduksjonen.

Kraftproduksjonsvirksomheten belastes også med eiendomsskatt som utgjør inntil 0,7 prosent av beregnet takstverdi. Alminnelig inntektsskatt og grunnrenteskatt resultatføres som ordinære skatter. Eiendomsskatt resultatføres som en driftskostnad.

2.18 Pensjonsforpliktelser, bonusordninger og andre kompensasjonsordninger overfor ansatte

a) Pensjonsforpliktelser

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger. Hafslund har både ytelsesplaner og innskuddsplaner.

Ytelsesplan

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering, og som er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskaper eller pensjonskasser. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningene er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi på pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengige aktuarer som anvender lineærmetoden («unit credit method») ved beregningen. Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av renten på en obligasjon utstedt av et selskap med høy kredittverdighet (OMF renten) i den samme valuta som ytelsen vil bli betalt og med en løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen.

Hafslund har vurdert det riktig å legge til grunn OMF renten som diskonteringsrente. Det er Hafslunds vurdering at det foreligger et dypt og likvid marked for denne type obligasjoner og det vil derfor være riktig å benytte en OMF rente. Det norske markedet har blitt mer velutviklet etter finanskrisen og har høy kreditt-rating, forhold som også tilsier at det er obligasjoner med høy kredittverdighet. Alternativet til bruk av OMF rente er bruk av statsobligasjonsrenten. Se note 18 for beregninger og sensitivitet ved endring av diskonteringsrente.

Gevinster og tap som oppstår ved rekalkulering av forpliktelsen som følge av erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår. Virkningen av endringer i ordningenes ytelser resultatføres umiddelbart.

Innskuddsplan

En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en separat juridisk enhet. Konsernet har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere bidrag hvis enheten ikke har nok midler til å betale alle ansatte ytelser knyttet til opptjening i inneværende og tidligere perioder. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad når de forfaller.

b) Bonusordninger

Konsernet regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad for bonuser og overskuddsdeling etter en beregning som dels tar utgangspunkt i resultatet til morselskapets aksjonærer og dels individuelle forhold. Konsernet regnskapsfører en avsetning der det foreligger kontraktsmessige forpliktelser eller der det foreligger en tidligere praksis som skaper en selv pålagt forpliktelse.

Konsernet regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad ved tildeling av egne aksjer til ansatte. Kostnadsføring foretas lineært over opptjeningsperioden og presenteres som lønnskostnader. Verdien måles til aksjens markedsverdi på tildelingstidspunktet. Ved kostnadsføring regnskapsføres en tilsvarende økning av annen innskutt egenkapital.

c) Sluttvederlag

Sluttvederlag blir betalt når ansettelsesforhold avsluttes før det normale tidspunktet for pensjonering, eller når en ansatt frivillig aksepterer å slutte mot et slikt vederlag. Konsernet regnskapsfører sluttvederlag når det beviselig er forpliktet til enten å avslutte arbeidsforholdet til en eller flere ansatte i henhold til en formell, detaljert plan som ikke kan trekkes tilbake, eller til å gi sluttvederlag som følge av et tilbud som er gitt for å oppfordre til frivillig avgang. Sluttvederlag som forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen, diskonteres til nåverdi.

Note 2,3

2.19 Avsetninger

Konsernet regnskapsfører avsetninger når det eksisterer en plikt som følge av tidligere hendelser, det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved en overføring av økonomiske ressurser, og forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet. I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved å vurdere gruppen under ett. Avsetning for gruppen regnskapsføres selv om sannsynligheten for oppgjør knyttet til gruppens enkeltelementer kan være lav.

Avsetninger måles til nåverdien av forventete utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringsats før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av endret tidsverdi føres som finanskostnad.

2.20 Inntektsføring

a) Inntektsføring generelt

Inntektsføring ved salg av varer og tjenester skjer ved opptjening. Opptjening ved varesalg skjer i det hoveddelen av risiko og kontroll over varen overføres til kjøper. Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift og rabatter. Konserninternt salg elimineres.

b) Salg av kraft

Salg av kraft resultatføres på tidspunkt for levering til kunden. Realiserte inntekter fra fysisk og finansiell handel i kraftkontrakter presenteres som salgsinntekter. Salg av fjernvarme resultatføres i henhold til kundens beregnede forbruk av fjernvarme. Fjernvarmeinntekter beregnes ved at energileveransen til kundene multipliseres med fjernvarmetariffer.

c) Nettleie

Nettvirksomheten er underlagt inntektsrammeregulering fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Tillatt inntekt består av inntektsramme fastsatt av regulator (NVE) tillagt overføringskostnader, påslag Enova og eiendomsskatt, samt fratruekt avbruddskostnader. Mer-/mindreinntekt, som er forskjellen mellom inntektsført nettleie og tillatt inntekt, defineres som regulatorisk gjeld/eiendel som ikke kvalifiserer til balanseføring. Inntektsført beløp det enkelte år tilsvarer periodens leverte volum avregnet til den til enhver tid fastsatte tariff. Resultatet for 2013 er påvirket av en mindreinntekt på 120 millioner kroner. I 2012 utgjorde merinntekten 268 millioner kroner. Akkumulert merinntekt på 312 millioner kroner ved utgangen av 2013 tilfredsstiller ikke definisjon av forpliktelse i det konseptuelle rammeverket og er derfor ikke balanseført.

d) Inntekt fra utbytte

Utbytteinntekter resultatføres når rett til å motta betaling oppstår.

2.21 Leieavtaler

Leieavtaler der en ikke uvesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetingelser ved operasjonelle avtaler (med fradrag for eventuelle økonomiske incentiver fra utleier) kostnadsføres lineært over leieperioden.

Leieavtaler knyttet til varige driftsmidler hvor konsernet i hovedsak innehar all risiko og avkastning knyttet til eierskapet, blir klassifisert som finansielle leieavtaler. Finansielle leieavtaler blir ved leieperiodens begynnelse regnskapsført til det

laveste av driftsmiddelets virkelige verdi og minsteleiens nåverdi. Hver leiebetalning blir fordelt mellom forpliktelsen og finanskostnader for å oppnå en konstant periodisk rente på forpliktelsens gjestående saldo. Den korresponderende leieforpliktelsen (med fradrag for finanskostnader) blir inkludert i annen langsiktig gjeld. Renteelementet i finanskostnaden kostnadsføres over leieperioden for å oppnå en konstant periodisk rente på forpliktelsens gjenværende saldo for hver periode. Varige driftsmidler som er finansielt leaset, blir avskrevet over den korteste av perioden for eiendelens utnyttbare levetid og leieavtalens løpetid.

2.22 Utbytte

Utbytteutbetalinger til morselskapets aksjonærer klassifiseres som gjeld fra det tidspunkt utbyttet er fastsatt av generalforsamlingen.

Note 3 Finansiell risikostyring

Risikostyringen i Hafslund handler om å framskaffe en samlet oversikt over den risiko og de muligheter konsernet står overfor, samt å styre disse på en best mulig måte innenfor konsernets risikoappetitt med sikte på oppnåelse av datterselskaperenes og konsernets mål. Dette ivaretas best gjennom en proaktiv holdning til risiko og en helhetlig risikostyringsmodell. Risikostyring skal være en integrert del av alle vesentlige beslutningsprosesser i konsernet.

Rammer og instruksjoner for risikostyringen er gitt ved styregodkjente retningslinjer samt tilhørende risikomandater. Risikoansvar tilligger som hovedprinsipp den operasjonelle ledelsen i den enkelte enhet. Konsernets virksomhet innebærer eksponering mot en rekke ulike risikofaktorer. Hafslund har en naturlig finansiell eksponering i tilknytning til kraftmarkedet, og er i tillegg eksponert for valutarisiko, renterisiko, likviditetsrisiko og kredittrisiko. Konsernet benytter finansielle derivater for å sikre seg økonomisk mot visse finansielle risikoer. Finansielle risikofaktorer som har likhetstrekk på tvers av forretningsområdene er i betydelig grad sentralisert for optimal håndtering av risiko.

a) Kraftpris og volumrisiko

Flere av konsernets resultatenheter er eksponert for risiko knyttet til kraftmarkedet. Den naturlige markedseksponeringen kommer hovedsakelig som følge av eierskap i kraftproduksjon og strømsalg til kunder. I forretningsområdet Varmer er det også risiko knyttet til at pris på fjernvarme settes ut fra kundens alternativkostnad til oppvarming i form av elektrisitet. Det samme gjelder energigjenvinningsanlegg i Sarpsborg og Fredrikstad, hvor prismekanismer i salgskontraktene gjør at inntektene i større eller mindre grad avhenger av kraftprisen. I tillegg foretar Hafslund aktiv posisjonstaking i kraftmarkedet gjennom konsernets krafthandelsvirksomhet. Krafthandelsfunksjonen i konsernet utfører alle handler i markedet. For strømsalgsvirksomheten er risikostyringen rettet inn mot å redusere svingninger i marginen.

Utviklingen i kraftpriser vil sammen med faktorer som påvirker produksjonsvolum, i første rekke værforhold, være av vesentlig betydning for resultatene til produksjonsvirksomheten. Hafslund sikrer løpende deler av vannkraftproduksjonsvolumet, samt inngår sikringsforretninger i fjernvarmevirksomheten, innenfor en tidshorison på 36 måneder for å redusere kraftprisrisiko. I henhold til konsernets sikringspolicy, ventes andelen sikring å være betydelig høyere kommende 6 måneder mot etterfølgende del av perioden. Sikringsgraden kan variere og blir gjort på bakgrunn av en samlet vurdering av markedspriser og utsikter, med det formål å oppnå tilfredsstillende priser og redusere variasjoner i Hafslunds inntjening. Sikringsgraden er regulert i et risikomandat vedtatt av styret i Hafslund ASA. Eksponering skal alltid holdes innenfor fastsatte rammer gitt av styret og

Note 3

følges opp av Risk Management funksjonen i konsernet og gjennom rapportering til ledelsen og styret i Hafslund ASA.

Som operasjonelt risikostyringsmål i forhold til kraftprisrisiko benytter Hafslund Value at Risk (VaR). Eksponeringsrapporter distribueres daglig til blant annet konsernets ledelse, og et sammendrag av rapportene inngår i konsernets månedlige ledelsesrapportering. Per 31. desember 2013 hadde Hafslund konsernets samlede kraftportefølje en daglig VaR innenfor 95 prosent konfidensintervall på 42 millioner kroner (2012: 35 millioner kroner). Størsteparten av risikoen henføres til åpen eksponering i forretningsområdene Produksjon og Varmer. For å oppnå ønsket risikoreducerende effekt for kraftporteføljene benyttes standardiserte derivatprodukter som futures, forwards og CFD, samt opsjoner. Sikringshandel gjøres i hovedsak mot, og cleares hos den nordiske elbørsen Nasdaq OMX Commodities.

b) Valutarisiko

Hafslund har gjeld i fremmed valuta, samt virksomheter som gjennomfører transaksjoner som er eksponert for svingninger i valutakurs. Dette gjelder i spesielt handel med kraft og kraftderivater i EUR og SEK. Konsernets sentrale finansavdeling er på vegne av de operative enhetene ansvarlig for å styre den samlede valutaeksponering til konsernet, og utfører alle transaksjoner ut mot markedet. For å redusere valutarisiko benyttes hovedsakelig valutaterminer og i noen tilfeller valutaopsjoner. Valutaopsjoner er ikke benyttet i 2013, og konsernet har ingen valutaopsjonskontrakter ved utgangen av året. Ved låneopptak i utenlandsk valuta sikres hovedstol og basisrente med basisswap på opptrekstidspunktet. Alle derivater er inngått for sikringsformål og føres til virkelig verdi. Enkelte derivater er også regnskapsført som sikringskontrakter etter reglene i IAS 39.

Dersom alle andre faktorer var konstante, og NOK endrer seg mot SEK og EUR med 10 prosent, ville dette gi en resultateffekt etter skatt som følge av verdiendring på Hafslunds portefølje av valutaderivater på +/- 2 millioner kroner per 31. desember 2013 (2012: +/- 21 millioner kroner).

Derivatkontrakter i EUR og SEK er blant annet inngått med formål å sikre framtidige valutaposisjoner tilknyttet kraftderivater som strømsalgsvirksomheten holder for sikringsformål, samt redusere valutarisiko tilknyttet framtidig eurokontantstrøm fra salg av kraftproduksjon og inntekter fra varmeproduksjon.

c) Renterisiko

Hafslunds driftsinntekter og kontantstrøm fra operasjonell virksomhet er for en stor del uavhengig av renteendringer. Unntaket er nettvirksomheten der fastsettelsen av inntektsrammen inneholder et vesentlig renteelement. Fastsettelsen av NVE-renten i inntektsrammemodellen til nettvirksomheten er endret fra 2013. Knyting mot statsobligasjonsrente har falt bort, og inntektene fra nettvirksomheten vil de neste årene i større grad variere med faktiske lånekostnader og inflasjon. Konsernet er likevel eksponert for renterisiko i forhold til rentebærende gjeld. For lån med flytende rente vil renteendringer påvirke selskapets kontantstrøm. For lån med opptakstidspunkt før 31. desember 2009 vil renteendringer, inkludert endringer i kredittspread, påvirke virkelig verdi av lånene. Gjennom 2013 har endring i kredittspread isolert sett medført en økning i låneporteføljens virkelige verdi på 34 millioner kroner (2012: minus 5 millioner kroner). Kredittspread påvirkes av løpetid, likviditet og risiko. De største bankene publiserer estimat for Hafslunds kredittspread for lån med ulike løpetider, basert på observerte priser i obligasjonsmarkedet. Ved beregning av endring i virkelig verdi på låneporteføljen som følge av endring i Hafslunds kredittspread brukes det en interpolert gjennomsnittlig endring i kredittspread for en durasjon tilsvarende durasjonen på Hafslunds lån og rentederivater.

Hafslund har en blanding av fast- og flytende rentelån i sin låneportefølje. Rentederivater benyttes for å redusere svingninger i kontantstrøm knyttet til finanskostnader. Gjennom rammer for renterisiko har styret besluttet at andelen fastrente for låneporteføljen skal ligge mellom 30 og 60 prosent. Per 31. desember 2013 utgjorde andelen flytende rente cirka 51 prosent (2012: 52 prosent). For å simulere følsomheten for kraftige rentesvingninger har porteføljen av lån og rentederivater per 31. desember 2013 blitt testet mot et skift på +/- 1,5 prosent over hele yield-kurven. Med bakgrunn i historiske data vil man med cirka 90 prosent sannsynlighet ikke oppleve større renteendring enn dette i løpet av et år. Et slikt skift ville medføre en endring i konsernets årlige finanskostnader (justert for skatteeffekt) på 103 millioner kroner (2012: +/- 120 millioner kroner). Dette inkluderer både endringer i rentekostnader som følge av endret flytende rente, endringer i virkelig verdi på fastrentelån og endringer i virkelig verdi på rentederivater. Ettersom inntektsrammen for nettvirksomheten også varierer med svingninger i renten, ville samlet effekt av renteendring på resultat før skatt være lavere.

d) Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko oppstår dersom det ikke er samsvar mellom kontantstrømmen fra virksomheten og finansielle forpliktelser. Kontantstrømmen fra forretningsområdene vil variere blant annet i forhold til prisnivået i markedet. Konsernet har derfor etablert langsiktige, kommitterte trekkrettigheter for å sikre tilgjengelig likviditet også i perioder hvor det kan være vanskelig å oppnå finansiering i markedene. Ubenyttete trekkrettigheter per 31. desember 2013 utgjorde 3,7 milliarder kroner (2012: 3,9 milliarder kroner). Se også note 16.

Forfallsanalyse lån:

Millioner kroner	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	>5 år	Sum
2013	(1 526)	(1 242)	(4 400)	(3 256)	(3 064)	(13 488)
2012	(1 846)	(1 447)	(4 239)	(2 255)	(3 008)	(12 795)

Note 3

e) Kredittisiko

Hovedtyngden av konsernets debitorer er privatpersoner som kjøper strøm eller fjernvarme. I forbindelse med salget av Hafslund Fibernett AS til PE-fondet EQT ble det i 2010 ytt en selgerkreditt pålydende 310 millioner kroner over 7 år. Hafslund har foruten dette ingen vesentlig konsentrasjon av kredittisiko. Oppfølging og innkreving av kundefordringer er sentralisert i en egen resultatenheter i konsernet (Hafslund Fakturaservice). Motpartsrisiko i forhold til krafthandelsvirksomheten minimeres gjennom at man hovedsakelig clearer kontrakter via Nasdaq OMX Commodities, samt inngår bilaterale avtaler mot kommunale og statlige selskaper. Risikomandat for rente og valuta, som er forankret i styrevedtak, inneholder retningslinjer for kredittverdighet for institusjonelle motparter.

Hovedtyngden av forfalte kundefordringer per 31. desember 2013 ligger i forretningsområdet Marked, og gjelder i all hovedsak fordringer mot private strøm-kunder. Det er avsatt 24 millioner kroner til dekning av tap på denne fordringsmassen (2012: 28 millioner kroner). Kundefordringer som var ubetalt 30 dager eller senere etter fakturering, var på 90 millioner kroner (2012: 103 millioner kroner).

Kundefordringer per 31. desember fordeler seg som følger i antall dager etter fakturering:

Millioner kroner	Ikke forfalt	30-60 dager	60-90 dager	90-120 dager	>120 dager	Sum
2013	874	75	23	14	71	1 057
2012	657	95	25	20	79	876

Forfallsanalyse for finansielle poster:

Millioner kroner						
2013	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	>5 år	Sum
Rentederivater	(2)		(24)	(25)	39	(12)
Valutaderivater	(6)	(5)	9			(2)
Kraftderivater	102	(1)	(36)	(4)		61
Elsertifikater	(7)		(7)			(13)
Leverandørgjeld	(502)					(502)
Sum finansielle poster	(415)	(6)	(57)	(29)	39	(468)
2012	0-6 mnd	6-12 mnd	1-3 år	3-5 år	>5 år	Sum
Rentederivater		(7)	(17)	(48)	44	(28)
Valutaderivater	(1)	9	(1)	(1)		6
Kraftderivater	7	3	15			25
Elsertifikat	10		1			11
Leverandørgjeld	(454)					(454)
Sum finansielle poster	(438)	5	(2)	(49)	44	(440)

Kapitalforvaltning

Konsernets kapitalstyring skal sikre konsernets finansielle handlefrihet på kort og lang sikt. Det er en målsetning å ha en finansiell struktur som gjennom soliditet og kontantstrøm sikrer en god langsiktig kredittverdighet, samt god avkastning til aksjonærene.

Tilgjengelig likviditet skal til enhver tid minst dekke låneforfall de kommende 12 måneder, og en viss reserve utover dette. Konsernets likviditetsreserve utover kontanter og kontantekvivalenter, består av en ubenyttet langsiktig kommittert syndikert trekkfasilitet. Hafslund benytter i hovedsak banker og obligasjonsmarkedet som lånekilder. Hafslund har langsiktig finansiering som sikrer handlefrihet også i perioder hvor det er vanskelig å få finansiering i markedene. Ved utgangen av 2013 hadde konsernet ubenyttete trekkrettigheter som er tilstrekkelige til å dekke konsernets refinansieringsbehov de neste 12 måneder. Ekstern opplåning er sentralisert på morselskapsnivå og kapitalbehov i datterselskaper dekkes normalt gjennom interne lån i hovedsak gjennom konsernkontosystemer, i kombinasjon med egenkapital. Kapitalstruktur i datterselskapene tilpasses forretningsmessige hensyn, samt juridiske og skattemessige hensyn.

Hafslund har ikke offisiell kredittrating, men overvåker aktivt kvantitative og kvalitative faktorer som påvirker konsernets kredittverdighet. Konsernet har en ambisjon om å opprettholde sin uoffisielle kredittrating på BBB+ fra de største norske bankene. Hafslund overvåker kapitalstyringen blant annet ved å følge utviklingen i egenkapitalandelen, netto rentebærende gjeld og kontantstrøm fra driften. Konsernets kapital består av netto rentebærende gjeld og egenkapital:

Millioner kroner	2013	2012 Omarbeidet
Rentebærende gjeld	11 483	11 268
Rentebærende fordringer	1 551	619
Netto rentebærende gjeld	9 932	10 649
Egenkapital	7 583	7 289
Egenkapitalandel %	30 %	30 %
Ubenyttede trekklinjer	3 700	3 900

Note 3

Vurdering av virkelig verdi

Finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

1. Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1).
2. Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2).
3. I tilfeller hvor det ikke er hensiktsmessig å benytte notert kurs eller transaksjonsverdi, benyttes neddiskonterte framtidige kontantstrømmer, samt konsernets egne estimat.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi:

Millioner kroner				
2013	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Valutaderivater		19		19
Kraftderivater		139	9	148
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet		158	9	167
Lån		4 742		4 742
Elsertifikater	13			13
Kraftderivater	122	21		143
Rentederivat		12		12
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet	135	4 775		4 910

Millioner kroner				
2012	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Aksjer og andeler		1		1
Derivater			86	86
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet		1	86	87
Lån		6 774		6 774
Derivater			72	72
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet		6 774	72	6 846

Det var ingen overføringer mellom nivå 1 og 2 i løpet av året. Beholdning av terminkontrakter knyttet til elsertifikater er fra regnskapsåret 2013 inkludert på nivå 1. Grunnen til dette er at det fra 2013 eksisterer et likvid marked for elsertifikater på den nordiske kraftbørsen Nasdaq OMX Commodities og det foreligger en notert pris for sertifikatene. I 2012 er beholdning av elsertifikater inkludert på nivå 3.

Etter en grundig gjennomgang av virkelig verdi hierarkiet er også rente-, valuta- og kraftderivater (OTC) overført fra nivå 3 til nivå 2 i 2013. Grunnen til dette er at alle vesentlige data som benyttes i verdsettelsen baseres på observerbare data og i liten grad på konsernets egne estimater. I tillegg er kraftkontrakter på Nasdaq OMX Commodities overført fra nivå 3 til nivå 1 da verdsettelsen baseres på markedspris/børskurs.

a) Finansielle instrumenter på nivå 1

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er markedspris på balansedagen. Et marked betraktes som aktivt dersom markedskursene er tilgjengelige enkelt og regelmessig fra en børs, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpekurs og som nevnt over er beholdning av terminkontrakter knyttet til elsertifikater og kraftkontrakter på Nasdaq inkludert på nivå 1 fra 2013. Det samme gjelder kraftderivater som handles på den nordiske kraftbørsen Nasdaq OMX Commodities som verdsettes i henhold til gjeldende priser på Nasdaq OMX Commodities på balansedagen.

b) Finansielle instrumenter på nivå 2

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der de er tilgjengelig og baserer seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert på nivå 2.

Lån

Lån som er vurdert til virkelig verdi er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Som diskonteringsatts er rentekurven for norske swaprenter tillagt Hafslund kredittspread benyttet.

Note 3

Rente-, valuta- og kraftderivater

Virkelig verdi av rentebytteavtaler beregnes som nåverdi av estimerte, framtidige kontantstrømmer, basert på noterte swaprenter per balansedagen. Virkelig verdi av forwardkontrakter i utenlandsk valuta beregnes ved å benytte kursene i forwardmarkedet på balansedagen. Virkelig verdi av valutaopsjoner beregnes ved hjelp av opsjonsprisinde modeller basert på noterte forwardkurser på balansedagen. For kraftderivater som er handlet utenfor børs, estimeres verdi av kraftkontraktene basert på forwardpriser fra Nasdaq OMX Commodities på balansedagen. For langsiktige kontrakter av vesentlig størrelse er kontantstrømmene neddiskontert.

c) Finansielle instrumenter på nivå 3

Asiatiske opsjoner verdsettes ved bruk av underliggende Nasdaq kurser og forventet fremtidig volatilitet, samt et estimert påslag.

Bevegelse på nivå 3:

Millioner kroner	2013
Finansielle eiendeler:	
Inngående balanse 1. januar	86
Valutaterminer flyttet til nivå 2	(11)
Elsertifikat terminer flyttet til nivå 1	(40)
Kraftkontrakter flyttet til nivå 2	(27)
Urealisert endring asiatiske opsjoner	1
Utgående balanse 31. desember	9

Millioner kroner	2013
Finansielle forpliktelser:	
Inngående balanse 1. januar	72
Rentederivat flyttet til nivå 2	(28)
Valutaterminer flyttet til nivå 2	(5)
Elsertifikat terminer flyttet til nivå 1	(30)
Kraftkontrakter flyttet til nivå 2	(9)
Utgående balanse 31. desember	0

Nettopresentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

Følgende finansielle eiendeler og forpliktelser er ført netto i 2013:

Millioner kroner	Brutto finansielle eiendeler	Finansielle forpliktelser som er nettoført	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen		
			Netto finansielle eiendeler i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Valutaterminer	27	(8)	19		19
Kraftkontrakter	148	(9)	139		139
Derivater som er sikringsbokført	57	(23)	35		35
Asiatisk opsjon	9		9		9
Sum finansielle eiendeler	242	(39)	202		202

Millioner kroner	Brutto finansielle forpliktelser	Finansielle eiendeler som er nettoført	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen		
			Netto finansielle forpliktelser i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Elsertifikater	34	(21)	13		13
Kraftkontrakter	151	(7)	143	(11)	132
Rentederivat	54	(42)	12		12
Sum finansielle forpliktelser	239	(71)	168	(11)	157

Note 4

Note 4 Regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Hafslund benytter estimater og gjør forutsetninger knyttet til framtiden. De regnskapsestimater som følger av dette vil per definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfallet. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende, og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om framtidige hendelser som anses å være sannsynlige under nåværende omstendigheter. Forskjellen som oppstår mellom estimater og virkelig verdi regnskapsføres i den perioden de blir kjent, dersom de vedrører denne perioden. Dersom forskjellen vedrører både inneværende og framtidige perioder, regnskapsføres den fordelt på de aktuelle perioder.

Estimater og forutsetninger, hvor skjønnsmessige vurderinger har vesentlig effekt for balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, drøftes nedenfor:

Salg og distribusjon av strøm

Endelig avregning knyttet til salg og distribusjon av strøm avsluttes etter at årsregnskapet er avlagt for store deler av kundebasen innen nett- og strømsalgsvirk-somhetene. Som grunnlag for estimering av inntektene tas det utgangspunkt i fysisk levert kraftvolum for perioden. Fysisk levert volum fordeles etter prognostisert forbruk per kundegruppe og prisplan. Det er en viss usikkerhet knyttet til volumavvik gjennom fordelingen mellom de ulike segmentenes priser. Balanseførte opptjente inntekter per utgangen av 2013 er 1 057 millioner kroner. Totale inntekter knyttet til salg og distribusjon av strøm var 12 130 millioner kroner i 2013.

Estimert verdifall på goodwill og varige driftsmidler

Verdien på balanseførte eiendeler vil i stor grad være bygget på skjønn og estimater. Spesielt gjelder det eiendeler som i utgangspunktet ikke blir avskrevet eller amor-tisert. I Hafslund vil dette i hovedsak dreie seg om goodwill og vannfallsrettigheter med ubestemt levetid. Hafslund gjennomfører årlig tester for å vurdere verdifall på goodwill og varige driftsmidler, jf note 2.7. Gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter er fastsatt ved beregninger av bruksverdi. Dette er beregninger som krever bruk av estimater. Se note 8 for beskrivelse av gjennomførte nedskrivningsvurderinger.

Lån til virkelig verdi

Lån som er vurdert til virkelig verdi er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Som diskonterings-sats er rentekurven for norske swaprenter pluss Hafslunds kredittspreader benyttet. Endringen i kredittspreader i løpet av 2013 utgjør isolert sett en reduksjon i låneporteføljens virkelige verdi på 34 millioner kroner.

Pensjoner

Nåverdien av pensjonsforpliktelsene avhenger av flere ulike faktorer som er bestemt av en rekke aktuarmessige forutsetninger. Forutsetningene som benyttes ved beregning av netto pensjonskostnad (inntekt) inkluderer diskonteringsrenten. Endringer i disse forutsetningene vil påvirke balanseført verdi av pensjonsforpliktelsene. Hafslund bestemmer egnet diskonteringsrente ved utgangen av hvert år. Dette er renten som skal brukes til å beregne nåverdien av framtidige estimerte utgående kontantstrømmer som kreves for å gjøre opp pensjonsforpliktelsene. Ved fastsettelse av egnet diskonteringsrente ser Hafslund hen til renten på foretakso-bligasjoner av høy kvalitet (OMF) og som har forfall tilnærmet likt den relaterte pensjonsforpliktelsen, se også note 2.18. En del andre pensjonsforutsetninger er delvis basert på markedsbetingelser. Endring i diskonteringsrente på 0,5 prosentpoeng medfører en endring på 7-9 prosent i brutto pensjonsforpliktelse. Tilleggsinforma-sjon er gitt i note 18.

Usikre forpliktelser

Ved vurdering av usikre forpliktelser må ledelsen utøve skjønnsmessige vurderinger for å fastsette hvorvidt det foreligger sannsynlighetsovervekt for at en hendelse skal medføre økonomiske forpliktelser for konsernet, samt bestemme beste estimat for framtidige utbetalinger. Se note 24 for nærmere beskrivelse av usikre for-pliktelser.

Note 5

Note 5 Segmentinformasjon

Konsernledelsen utgjør konsernets øverste beslutningstaker. Hafslund rapporterer forretningsområder som driftssegmenter. Hafslund har de siste årene hatt en tydeligere satsing på fornybar energi innen vannkraft og varme, samt videreutvikling av infrastruktur for energi og nordisk vekst innen strømsalg. Hafslunds virksomhet organiseres i forretningsområdene Produksjon, Varme, Nett og Marked.

Konsernledelsen vurderer segmentenes prestasjoner og lønnsomhet basert på driftsresultat og avkastning på engasjert kapital. Driftsresultatet i segmentinformasjonen er identisk med det som presenteres i resultatoppstillingen for konsernet. Finanskostnader allokteres også ut til segmentene, men ikke renteinntekter da dette er aktiviteter som styres av en sentral finansavdeling som en del av konsernets samlede likviditetssituasjon. Transaksjoner mellom forretningsområdene gjennomføres i henhold til armlengdeprinsippet.

Millioner kroner	Produksjon		Varme		Nett		Marked	
	2013	2012 Omarbeidet	2013	2012 Omarbeidet	2013	2012 Omarbeidet	2013	2012 Omarbeidet
Brutto segmentsalg	859	755	1 153	1 107	4 052	3 992	6 850	5 537
Salg mellom segmenter	15	(102)	3	3	2	3	262	267
Salgsinntekter	844	857	1 150	1 104	4 050	3 989	6 588	5 270
Driftsresultat	568	443	156	(82)	619	541	301	370
Finanskostnader	(71)	(62)	(77)	(58)	(73)	(101)	64	34
Skattekostnad	(290)	(221)	(8)	36	(108)	(306)	(97)	(114)
Årsresultat	208	159	71	(105)	439	135	268	291
Avskrivninger driftsmidler	(46)	(45)	(168)	(155)	(488)	(504)	(30)	(12)
Nedskrivning driftsmidler			(5)	(240)				
Avskrivninger immaterielle eiendeler							(8)	(1)
Tap på fordringer				(1)	(11)	(12)	(29)	(32)
Engasjert kapital	4 270	4 782	5 464	5 562	9 325	8 949	1 987	1 730
Investeringer (ekskl oppkjøp)	26	24	61	326	532	497	120	180

Millioner kroner	Annen virksomhet		Elimineringer		Konsern	
	2013	2012 Omarbeidet	2013	2012 Omarbeidet	2013	2012 Omarbeidet
Brutto segmentsalg	383	438	(479)	(362)	12 818	11 466
Salg mellom segmenter	197	192	(479)	(362)		
Salgsinntekter	186	246			12 818	11 466
Driftsresultat	9	(361)			1 652	911
Finanskostnader	(347)	(371)			(503)	(557)
Skattekostnad	100	240			(402)	(366)
Årsresultat	(238)	(493)			747	(12)
Avskrivninger driftsmidler	(45)	(59)			(777)	(775)
Nedskrivninger driftsmidler		(242)			(5)	(482)
Avskrivninger immaterielle eiendeler	(5)	(1)			(13)	(2)
Tap på fordringer	(1)	(1)			(41)	(46)
Engasjert kapital	(144)	246			20 902	21 269
Investeringer (ekskl oppkjøp)	47	52			786	1 079

Se også analytisk informasjon side 66 for andre nøkkeltall for segmentene.

Note 5

Avstemming av engasjert kapital mot egenkapital:

Millioner kroner	2013	2012 Omarbeidet
Engasjert kapital	20 902	21 269
Betalbar skatt	(299)	(338)
Utsatt skatt	(3 098)	(2 992)
Lån	(11 764)	(11 541)
Betalingsmidler	1 143	223
Rentebærende fordringer	408	396
Annet	291	272
Egenkapital	7 583	7 289

Inntekter analysert etter kategori:

Millioner kroner	2013	2012
Salg av strøm	6 397	5 124
Kraftproduksjon	797	708
Varmesalg	1 089	1 042
Distribusjonsinntekter	3 709	3 658
Andre inntekter	825	934
Sum	12 818	11 466

Størstedelen av inntektene kommer fra energikunder lokalisert rundt Oslo, Akershus og Østfold, hvor også en betydelig del av Hafslund sine eiendeler er lokalisert. Inntekter fra konsernets strømselskaper i Sverige utgjør 894 millioner kroner, mens engasjert kapital i de svenske selskapene er 272 millioner kroner.

Note 6

Note 6 Varige driftsmidler

Millioner kroner	Tekn.utstyr og løsøre	Kraftanlegg	Varme- anlegg	Nett	Anlegg under utførelse	Annen eiendom	Sum
Balanseført verdi per 31. desember 2011	376	4 053	4 177	8 328	1 539	160	18 632
Regnskapsåret 2012							
Balanseført verdi per 1. januar 2012	376	4 053	4 177	8 328	1 539	160	18 632
Driftsinvesteringer	39	24			956	1	1 020
Balanseførte lånekostnader					14		14
Overført fra anlegg under utførelse	55		647	390	(1 163)	71	
Avgang anskaffelseskost	(209)						(209)
Avgang akkumulerte avskrivninger	31						31
Avgang akkumulerte nedskrivninger	135			(1)			134
Avskrivninger 2012	(109)	(47)	(158)	(452)	(4)	(5)	(775)
Nedskrivninger 2012	(18)		(309)		(85)	(70)	(482)
Balanseført verdi per 31. desember 2012	300	4 030	4 357	8 265	1 257	157	18 365
Per 31. desember 2012							
Anskaffelseskost	1 738	7 235	5 577	13 813	1 659	270	30 292
Akkumulerte avskrivninger	(1 412)	(3 205)	(912)	(5 548)	(17)	(43)	(11 137)
Akkumulerte nedskrivninger	(26)		(309)	(1)	(385)	(70)	(791)
Balanseført verdi per 31. desember 2012	300	4 030	4 356	8 265	1 257	157	18 365
Regnskapsåret 2013							
Balanseført verdi per 1. januar 2013	300	4 030	4 356	8 265	1 257	157	18 365
Driftsinvesteringer	70	3	13		627	6	719
Balanseførte lånekostnader					13		13
Overført fra anlegg under utførelse	267		188	387	(865)	23	
Avgang anskaffelseskost	(13)		(74)	(19)	(385)	(138)	(629)
Avgang akkumulerte avskrivninger	5		5	18		8	36
Avgang akkumulerte nedskrivninger	5		69		385	70	529
Avskrivninger 2013	(108)	(46)	(168)	(452)	(1)	(2)	(777)
Nedskrivninger 2013			(5)				(5)
Balanseført verdi per 31. desember 2013	526	3 987	4 384	8 199	1 031	124	18 251
Per 31. desember 2013							
Anskaffelseskost	2 062	7 238	5 704	14 182	1 049	161	30 396
Akkumulerte avskrivninger	(1 515)	(3 251)	(1 075)	(5 982)	(18)	(37)	(11 878)
Akkumulerte nedskrivninger	(21)		(245)	(1)			(267)
Balanseført verdi per 31. desember 2013	526	3 987	4 384	8 199	1 031	124	18 251
Kapitaliseringssats lånekostnader					4,0 %		
Avskrivningsprosent	3-33	2-5	2-10	2-7		0-5	

Hafslund har balanseført lånekostnader på 13 millioner kroner på eiendeler som kvalifiserer for det i 2013. Veid gjennomsnittlig lånerente for konsernet er benyttet. Fremtidige investeringsforpliktelser er estimert til 441 millioner kroner. Det vises til note 8 vedrørende omtale rundt gjennomførte nedskrivningsvurderinger.

Note 6, 7

Hafslund har per 31. desember 2013 samlede framtidige leieforpliktelser knyttet til kontorbygg og trafostasjoner på 1 129 millioner kroner i nominelt beløp:

Millioner kroner	
2014	124
2015	127
2016	130
2017	133
2018	128
2019 og senere	487
Samlede leieforpliktelser	1 129

Leiekontraktene er operasjonelle og har varierende betalingsterminer, prisreguleringsklausul og rett til forlengelse av leieforholdet. I 2013 ble det resultatført 122 millioner kroner i leie av kontorbygg og trafostasjoner.

Note 7 Immaterielle eiendeler

Millioner kroner	Kunde- porteføljer	Vannfalls- rettigheter	Customer purchase order (CPO)	Sum	Goodwill	Sum immaterielle eiendeler
Balanseført verdi per 31. desember 2011	24	253		277	2 104	2 381
Regnskapsåret 2012						
Driftsinvesteringer			45	45	14	59
Avgang anskaffelseskost	(2)			(2)	(99)	(101)
Avgang akkumulerte nedskrivninger					98	98
Avskrivninger	(2)			(2)		(2)
Omregningsdifferanser					(3)	(3)
Balanseført verdi per 31. desember 2012	20	253	45	318	2 114	2 432
Per 31. desember 2012						
Anskaffelseskost	90	356	45	491	2 632	3 123
Akkumulerte avskrivninger	(70)	(103)		(173)	(518)	(691)
Balanseført verdi per 31. desember 2012	20	253	45	318	2 114	2 432
Regnskapsåret 2013						
Driftsinvesteringer	7		54	61	8	69
Ekspansjonsinvestering					95	95
Avgang anskaffelseskost					(3)	(3)
Avskrivninger 1)	(8)		(19)	(27)		(27)
Nedskrivninger					(5)	(5)
Omregningsdifferanser					14	14
Balanseført verdi per 31. desember 2013	19	253	80	352	2 223	2 575
Per 31. desember 2013						
Anskaffelseskost	97	356	99	552	2 746	3 298
Akkumulerte avskrivninger	(78)	(103)	(19)	(200)	(518)	(718)
Akkumulerte nedskrivninger					(5)	(5)
Balanseført verdi per 31. desember 2013	19	253	80	352	2 223	2 575
Avskrivningstid	10 år		3-5 år			

1) Avskrivninger for Customer Purchase Order (CPO) er vist som en salgs- og markedsføringskostnad i resultatregnskapet, se note 20. Det vises til note 8 vedrørende gjennomførte nedskrivningsvurderinger.

Note 8

Note 8 Nedskrivningsvurderinger

Hafslund konsernet har vesentlige langsiktige eiendeler både som materielle (varige driftsmidler) og immaterielle eiendeler. Utviklingen i disse eiendelene er presentert i note 6 og 7. Det er estimatusikkerhet knyttet til både varige driftsmidler og immaterielle eiendeler. Både verdsetting og estimert utnyttbar levetid bygger på fremtidsinformasjon som er beheftet med en stor grad av usikkerhet. Immaterielle eiendeler anses å representere den største usikkerheten. De immaterielle eiendelene er i all hovedsak utledet fra egne verdsettelse og er stort sett balanseført i forbindelse med konsernets oppkjøp av ny virksomhet. Goodwill er å anse som en uidentifiserbar merverdi i samme oppkjøp. Identifiserte merverdier ved oppkjøp, inklusive goodwill, er å anse som markedsverdi (virkelig verdi) av de totale eiendelene og fordelingen på ulike typer eiendeler er avledet av denne. Materielle eiendeler (varige driftsmidler) er i utgangspunktet balanseført til anskaffelseskost og dersom de har begrenset utnyttbar levetid blir de systematisk avskrevet over denne. Utrangeringsverdi hensyntas. Utnyttbar levetid og utrangeringsverdi er basert på estimater om fremtidig utvikling.

Balanseført verdi av immaterielle eiendeler med ubestemt levetid og goodwill testes årlig for verdifall. Hafslund overvåker løpende indikasjoner på mulig verdifall. I tilfelle indikasjoner på mulig verdifall gjennomføres verdifalltester umiddelbart, men verdifalltester gjennomføres uansett minst en gang i året. Dersom verdifallstestene tilsier at de balanseførte verdiene ikke lenger kan forsvares foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Verdifalltester gjennomføres ved at kontantstrømmer knyttet til de kontantgenererende enhetene identifiseres og neddiskonteres. Gjenvinnbart beløp av en kontantgenererende enhet beregnes basert på hvilken verdi eiendelen vil gi for virksomheten. De gjennomførte nedskrivningsvurderinger i 2013 har bekreftet at de balanseførte verdiene kan forsvares.

Tabellen nedenfor viser balanseførte verdier fordelt på konsernets forretningsområder ved utgangen av 2013:

Millioner kroner	Driftsmidler	Immaterielle eiendeler	Goodwill	Sum Balanseverdi	Nedskrivninger 2013	Akkumulert	Terminalår	Vekst i terminalår
Produksjon	4 069	253	7	4 329			2019	2,0 %
Nett	8 944		266	9 210			2044	2,0 %
Varme	4 754		582	5 336	5	245	2029	2,0 %
Marked	209	99	1 320	1 628			2019	2,0 %
Øvrig virksomhet	275		48	323	5	27	2019	2,5 %
Konsern	18 251	352	2 223	20 826	10	272		

Budsjett- og prognoseforutsetninger

De gjennomførte verdifalltestene for 2013 tar utgangspunkt i budsjett for 2014 og prognoser for de fire påfølgende årene, for terminalverdien fastsettes. For nett-, og fjernvarmevirksomhetene benyttes kontantstrømmer for en lengre periode før terminalverdien fastsettes. Dette som følge av gradvis endring av profil vedrørende elsertifikater for fjernvarmevirksomheten og langsiktig utvikling av effektivitet og NVE-rente i inntektsrammemodellen for nettvirksomheten. Fremtidige kontantstrømmer legger til grunn en rekke forutsetninger. Nivå og utvikling i kraftprisen er sentral for lønnsomheten til forretningsområdene Produksjon og Varmer. Det er system forwardpris for kraft notert på Nasdaq OMX den 31. oktober 2013 som er benyttet i de gjennomførte verdifalltestene, og systemprisen for 2018 var 30,0 øre/kWh. Det forutsettes normalproduksjon for kraftproduksjon, og fjernvarmevirksomheten (inngår i Varmer). Normalproduksjon for kraftproduksjonsvirksomheten på 3 100 GWh legger til grunn 10 års vannhistorikk justert for effektivitetsforbedringer. Normalproduksjon for fjernvarmevirksomheten (inngår i Varmer) på 1 776 GWh i 2014 legger til grunn snitt temperaturforhold siste 10 år, justert for eksisterende og planlagte kundetilknøyninger. Innen strømsalg (inngår i Marked) legges det til grunn en flat kundeutvikling etter 2017, ingen endringer i forbruksmønster og svakt fallende marginer. Dagens inntektsrammemodell for nettvirksomheten forutsettes videreført frem til terminalåret.

Diskonteringsrente

Diskonteringsrenten som benyttes tar utgangspunkt i konsernets kapitalkostnad, basert på et veid gjennomsnitt av avkastningskrav for egen- og fremmedkapital (WACC) for konsernet. Egenkapitalavkastningskravet estimeres ved bruk av kapitalverdimodellen (CAPM). Fremmedkapitalavkastningskravet estimeres ut fra langsiktig risikofri rente tillagt en kredittmargin utledet av Hafslunds marginale langsiktige lånerente. Diskonteringsrenten justeres for antatt gjeldsgrad og forretningsrisiko for de enkelte kontantgenererende enhetene. Det er benyttet en diskonteringsrente før skatt for de ulike kontantgenererende enhetene i intervallet 7,0 prosent til 12,1 prosent.

Note 8, 9

Sensitivitet

Gjennomførte sensitivitetstester viser robusthet for de kapitaltunge enhetene i Hafslund konsernet. Estimering av gjenvinnbart beløp baserer seg på antakelser om framtidig utvikling på en rekke områder. Dette vil blant annet være framtidig utvikling i rammebetingelser, kraftpriser, temperatur, økonomisk vekst og forbruksmønstre. Hafslund konsernet har gjennomført sensitivitetsanalyser hvor det er sett på hvilke konsekvenser ulike endringer i forutsetningene har på gjenvinnbart beløp. Dette gjelder for eksempel et fall på 20 prosent i kraftprisene, lavere energiproduksjon, en reduksjon på 20 prosent av kontantstrømmen i terminalverdiåret eller en økning på 20 prosent i diskonteringsrenten. Gjenvinnbart beløp for konsernet er mest sensitiv for endringer i kraftpris og regulatorisk utvikling innen nettvirksomheten. En permanent reduksjon i kraftprisene på 20 prosent kan medføre nedskrivningsbehov for deler av varmevirksomheten, alt annet likt.

Nedskrivningsvurdering av avfallsforbrenningsanlegget Bio-El Fredrikstad (inngår i Varme) viser lav robusthet, det vil si at neddiskontert verdi bare er marginalt høyere enn den balanseførte verdien på 99 millioner kroner ved utgangen av 2013. Anlegget ble nedskrevet med 240 millioner kroner i 2012 som følge av betydelig og langvarig fall i avfallsprisene, hvor avfallsprisene representerer en inntekt for Bio-El Fredrikstad. Avfallsmarkedet vurderes i dag hovedsakelig å være på linje med hva som ble forutsatt i forbindelse med nedskrivningen i 2012. Det er lagt til grunn en avfallspris på 305 kroner/tonn i 2018, en gradvis økning fra 236 kroner/tonn oppnådd i 2013. Anleggets lønnsomhet er følsomt for framtidig avfallspris og dampsalg til industrikunder på Øra. Avtalen om salg av damp til to større industrikunder gikk ut i 2013 og det er inngått en ny ettårig avtale for 2014, som tar utgangspunkt i den tidligere avtalen. Partene har intensjon om å inngå en langsiktig industridampavtale i løpet av 2014.

Note 9 Investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet

Millioner kroner	Anskaffelses- tidspunkt	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemme- andel
Rakkestad Energiverk AS	2001	43	33	Rakkestad	33 %	33 %
Glommens og Laagens Brukseierforening	1903		49	Lillehammer	22,34 %	22,34 %
Energy Future Invest AS	2012	157	122	Gjøvik	49,50 %	49,50 %

Millioner kroner	2013	2012
Balanseført verdi 1. januar	560	426
Tilgang/avgang	(381)	157
Andel resultat	68	20
Utbytte	(43)	(43)
Balanseført verdi 31. desember	204	560
Årets avskrivning merverdi	1	1
Merverdi per 31. desember	5	6

Aksjene i Infratek ASA ble i 2013 solgt for 387 millioner kroner. Gevinsten på 90 millioner kroner inngår i linjen Andel resultat i tilknyttete selskap i resultatet.

Hafslund har utøvet sin kjøpsopsjon ovenfor aksjonærene i Energibolaget i Sverige Holding AB (EBS) og overtok i oktober 2013 de resterende 51 prosent av aksjene i selskapet. Hafslund eier etter dette 100 prosent av aksjene i selskapet. Det vises til note 26 for ytterligere informasjon om kjøpet.

Konsernets andel av resultat, eiendeler og gjeld i de tilknyttete selskapene:

	Registrert i	Eiendeler	Gjeld	Salgs- inntekter	Årets resultat
Rakkestad Energiverk AS	Rakkestad	38	15	28	2
Glommens og Laagens Brukseierforening	Lillehammer	50	6	17	(2)
Energy Future Invest AS	Gjøvik	143	19	67	(16)
Infratek ASA (solgt juli 2013)	Oslo				84
Sum		88	21	45	68

Note 10

Note 10 Finansielle instrumenter etter kategori

Følgende prinsipper for etterfølgende måling av finansielle instrumenter er anvendt for finansielle eiendeler i balansen:

Millioner kroner	Derivater benyttet for sikringsformål	Eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Uttån og fordringer	Totalt
Eiendeler per 31. desember 2013				
Langsiktige fordringer			327	327
Derivater	35	167		202
Kundefordringer og andre fordringer			2 428	2 428
Kontanter og kontantekvivalenter			1 143	1 143
Sum finansielle eiendeler per 31. desember 2013	35	167	3 898	4 100
Eiendeler per 31. desember 2012				
Langsiktige fordringer			312	312
Aksjer og andeler		1		1
Derivater	1	86		87
Kundefordringer og andre fordringer			2 333	2 333
Kontanter og kontantekvivalenter			223	223
Sum finansielle eiendeler per 31. desember 2012	1	87	2 868	2 956

Millioner kroner	Derivater benyttet for sikringsformål	Forpliktelser til virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forpliktelser	Totalt
Forpliktelser per 31. desember 2013				
Lån		4 742	7 226	11 968
Derivater		168		168
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld			1 406	1 406
Sum finansielle forpliktelser per 31. desember 2013		4 910	8 632	13 542
Forpliktelser per 31. desember 2012				
Lån		6 774	4 767	11 541
Derivater	2	72		74
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld			1 532	1 532
Sum finansielle forpliktelser per 31. desember 2012	2	6 846	6 299	13 147

Endringer i finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet inngår i posten Andre (tap)/gevinster i resultatregnskapet, se også note 19.

Hafslund sikrer løpende deler av vannkraftproduksjonsvolumet, samt inngår sikringsforretninger i fjernvarmevirksomheten for de kommende 36 måneder for å redusere kraftprisrisiko. Sikringsforholdet blir regnskapsmessig ført som kontantstrømsikring iht. IAS 39 og verdiendringer i sikringsinstrumentet føres over utvidet resultat. Per 31. desember 2013 er imidlertid gjenværende løpetid på sikringsobjektet mindre enn 24 måneder.

Derivater holdt for handelsformål er klassifisert som kortsiktige eiendeler eller forpliktelser. Hele den virkelige delen av sikringsinstrumenter er klassifisert som kortsiktig eiendel eller forpliktelse. Det er ikke resultatført beløp i 2013 grunnet ineffektiv del av konsernets kontantstrømsikring. Derivater som inngår i kontantstrømsikringen er følgende:

a) Valutaterminkontrakter

Nominelt utestående valutaterminkontrakter per 31. desember 2013 er -22,1 millioner kroner.

De sikrede svært sannsynlige forventede transaksjonene i fremmed valuta forventes å finne sted på ulike datoer i løpet av de neste 24 måneder. Gevinster og tap regnskapsføres i sikringsreserven i egenkapitalen på valutaterminkontrakter per 31. desember 2013, vil bli resultatført i den samme periode eller de samme periodene der de sikrede transaksjonene påvirker resultatet.

b) Kraftkontrakter

Nominelt utestående kraftkontrakter per 31. desember 2013 er 56,9 millioner kroner.

De sikrede svært sannsynlige forventede transaksjonene forventes å finne sted på ulike datoer i løpet av de neste 24 måneder. Gevinster og tap regnskapsføres i sikringsreserven i egenkapitalen på kraftkontrakter per 31. desember 2013 vil bli resultatført i den samme periode eller de samme periodene der de sikrede transaksjonene påvirker resultatet.

Note 11, 12, 13

Note 11 Langsiktige fordringer

Millioner kroner	2013-12-31	2012-12-31 Omarbeidet
Rentebærende lån og fordringer	291	275
Innskudd pensjonskasse	116	116
Overfinansiert pensjonsordning	48	41
Annet	36	37
Sum langsiktige fordringer	491	469

Alle langsiktige fordringer forfaller senere enn 1 år etter balansedagen. Virkelig verdi av langsiktige fordringer tilsvarer balanseført verdi.

Note 12 Kundefordringer og andre fordringer

Millioner kroner	2013-12-31	2012-12-31
Kundefordringer	1 057	876
Avsetning til dekning av tap	(41)	(46)
Kundefordringer netto	1 017	830
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	1 057	1 068
Rentebærende fordringer	2	6
Andre fordringer	353	429
Sum kundefordringer og andre fordringer	2 428	2 333

Virkelig verdi av kundefordringer og andre fordringer tilsvarer balanseført verdi. Se for øvrig note 3 for nærmere beskrivelse.

Note 13 Betalingsmidler

Millioner kroner	2013-12-31	2012-12-31
Betalingsmidler innenfor konsernkonto	414	67
Betalingsmidler utenfor konsernkonto	542	156
Beholdning av elsertifikater	187	
Sum betalingsmidler	1 143	223

Av bankinnskudd på 956 millioner kroner utgjør 7 millioner kroner sikkerhetsstillelse knyttet til krafthandelsvirksomheten. Hafslund har konsernkontosystem i Nordea. Et konsernkontosystem innebærer solidaransvar mellom deltakende selskaper. Hafslund ASAs konti utgjør eneste direkte mellomværende med bankene, mens innskudd og trekk på datterselskapenes konti betraktes som interne mellomværende med Hafslund ASA. Deltakende selskap i konsernkontosystemene har et solidarisk selvskyldneransvar for samlet trekk i de to konsernkontosystemene begrenset oppad til 100 millioner kroner, som er trekkramme.

Beholdning av spotkontrakter knyttet til elsertifikater er fra 2013 klassifisert som betalingsmiddel i tråd med regnskapsprinsippet som beskrevet i note 2.10.

Note 14, 15

Note 14 Aksjekapital og overkurs

Aksjekapitalen i Hafslund ASA per 31. desember består av følgende aksjeklasser:

Millioner kroner	A-aksjer	B-aksjer	Sum aksjer	Overkurs	Sum
Per 31. desember 2012	115	80	195	4 080	4 275
Per 31. desember 2013	115	80	195	4 080	4 275

Aksjenes pålydende er kr 1,-. Det er ingen utestående aksjeopsjoner. B-aksjene gir ikke stemmerett. For øvrig gir hver aksje lik rett i selskapet. Hafslund har per 31. desember 2013 en beholdning på 170 411 B-aksjer (2012: 397 361 B-aksjer).

De største aksjonærene i Hafslund ASA per 31. desember 2013 var:

I tusen aksjer	A-aksjer	B-aksjer	Sum	Eierandel	Stemmeandel
Oslo kommune	67 525	37 343	104 868	53,7 %	58,5 %
Fortum Forvaltning AS	37 853	28 706	66 559	34,1 %	32,8 %
Østfold Energi AS	5 201	4	5 205	2,7 %	4,5 %
Odin Norge		3 801	3 801	1,9 %	
Sum > 1 % eierandel	110 579	69 854	180 433	92,4 %	95,8 %
Sum øvrige	4 849	9 904	14 753	7,6 %	4,2 %
Totalt antall aksjer	115 428	79 758	195 186	100,0 %	100,0 %

De største aksjonærene i Hafslund ASA per 31. desember 2012 var:

I tusen aksjer	A-aksjer	B-aksjer	Sum	Eierandel	Stemmeandel
Oslo kommune	67 525	37 343	104 868	53,7 %	58,5 %
Fortum Forvaltning AS	37 853	28 706	66 559	34,1 %	32,8 %
Østfold Energi AS	5 201	4	5 205	2,7 %	4,5 %
Odin Norge		3 735	3 735	1,9 %	
Sum > 1 % eierandel	110 579	69 788	180 367	92,4 %	95,8 %
Sum øvrige	4 849	9 970	14 819	7,6 %	4,2 %
Totalt antall aksjer	115 428	79 758	195 186	100,0 %	100,0 %

Note 15 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Millioner kroner	2013-12-31	2012-12-31
Leverandørgjeld	502	454
Skyldige offentlig trekk	554	473
Påløpte rentekostnader 1)		190
Påløpte kostnader	596	462
Øvrige forpliktelser	351	415
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	2 002	1 994

1) Påløpte rentekostnader er fra 2013 vist i note 16.

Note 16

Note 16 Lån

Millioner kroner	2013-12-31	2012-12-31
Langsiktige lån		
Obligasjonslån fast rente	4 636	4 274
Obligasjonslån flytende rente	2 327	1 577
Andre lån	2 469	2 571
Sum langsiktige lån	9 432	8 422
Kortsiktige lån		
Obligasjonslån fast rente	372	345
Obligasjonslån flytende rente	400	403
Sertifikatlån	1 000	950
Påløpte renter	204	
Andre lån	560	1 421
Sum kortsiktige lån	2 536	3 119
Sum lån	11 968	11 541

Nominelt beløp per 31. desember 2013 var 11 483 millioner kroner. Tilsvarende beløp per 31. desember 2012 var 11 268 millioner kroner. Alle lån med opptakstidspunkt før 1. januar 2010 er balanseført til virkelig verdi som er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Virkelig verdi inkluderer ikke påløpte renter. Som diskonteringsrate er rentekurven for norske swaprenter pluss Hafslunds kredittspreader benyttet. Fra 1. januar 2010 blir nye lån vurdert til amortisert kost, dette utgjorde 7 022 millioner kroner ved årsskiftet. Virkelig verdi på lånene bokført til amortisert kost er beregnet til 7 108 millioner kroner per 31. desember 2013.

Følgende kredittspreader er benyttet:

Løpetid (år)	Kredittspread (basispunkter)	
	2013-12-31	2012-12-31
0,25	45	50
0,5	45	50
1	48	40
2	57	90
3	73	117
4	83	134
5	93	150
6	101	155
7	108	160
8	113	163
9	118	166
10	123	170

Endringen i kredittspreader i løpet av 2013 utgjør isolert sett en økning i låneporteføljens virkelige verdi estimert til 34 millioner kroner. Tilsvarende endring i 2012 var en reduksjon på 5 millioner kroner.

Konsernets lån er eksponert for renteendringer i markedet basert på følgende løpetid på renten på lånene:

Millioner kroner	2013-12-31	2012-12-31
0-6 måneder	6 411	6 757
6-12 måneder	1 005	593
1-3 år	842	1 015
Over 3 år	3 710	3 176
Sum lån	11 968	11 541

Note 16, 17

Hafslund har en syndikert trekkfasilitet på 3 600 millioner kroner med løpetid til 17. juni 2018. Långiver er et banksyndikat bestående av seks nordiske banker. Trekkfasiliteten benyttes som back-stop for løpende sertifikatlån og generell likviditetsreserve. Ved årsskiftet var hele fasiliteten ubenyttet. I tillegg har Hafslund kassekreditt i Nordea på 100 millioner kroner som var ubenyttet ved årsskiftet.

Hafslund har negativ pantsettelsesklausul i låneavtalene. Enkelte av avtalene har bestemmelser om at det ikke skal avhendes vesentlige eiendeler uten etter samtykke og eierskapsklausul, som sier at over 50 prosent av selskapets aksjekapital skal eies av dagens eiere eller aksjonærer som har en kredittrating på minimum A- (Standard & Poor) eller A3 (Moody's), eller har samtykke fra bankene.

Forfallsprofil lån:

Millioner kroner	2013-12-31	2012-12-31
0-6 mnd	1 424	1 545
6-12 mnd	1 112	1 574
1-3 år	3 776	3 019
4-5 år	2 920	1 946
Over 5 år	2 736	3 457
Sum lån	11 968	11 541

Lånebevegelser i 2013:	2013-12-31
Lån 31. desember 2012	11 541
Nye lån	3 635
Forfalte lån	(2 671)
Tilbakekjøp av lån	(749)
Påløpte renter	204
Endring i virkelig verdi	8
Sum lån 31. desember 2013	11 968

Note 17 Skatt

Skattekostnad

Millioner kroner	2013	2012 Omarbeidet
Betalbar skatt	297	430
Utsatt skatt	105	(64)
Sum skattekostnad	402	366

Betalbar skatt i balansen

Millioner kroner	2013	2012 Omarbeidet
Betalbar skattekostnad	297	430
Omregningsdifferanse	2	
Betaling skatt knyttet til endringsvedtak Hatros II		(92)
Betalbar skatt i balansen	299	338

Note 17

Skatten på resultat før skatt avviker fra det beløpet som hadde framkommet dersom nominell skattesats for alminnelig inntekt hadde vært benyttet. Differansen er forklart som følger:

Millioner kroner	2013	2012 Omarbeidet
Resultat før skattekostnad	1 149	354
Skatt beregnet med nominell skattesats (28 %)	(322)	(99)
Grunnrenteskatt	(145)	(111)
Resultat fra salg eller verdiendring aksjer	30	6
Redusert utsatt skatteforpliktelse ved endret skattesats fra 2014	45	
Permanente forskjeller	(4)	(10)
Endring ikke balanseført skattefordel	9	10
Avsetning pågående skattetvister		(183)
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	(5)	10
Resultat tilknyttete selskap	(6)	6
Effekt utsatt skatt før mot egenkapital	(5)	
Andre forhold	1	6
Sum skattekostnad	(402)	(366)
Effektiv skattesats	35 %	103 %

Endring i effektiv skattesats i forhold til den alminnelige selskapsbeskatningen skyldes hovedsakelig belastning av grunnrenteskatt for kraftproduksjonsvirksomheten, samt lavere utsatt skatteforpliktelse 31. desember 2013 som følge av endret skattesats fra 28 prosent til 27 prosent i 2014 og effekt av salg av aksjer i Infratek ASA og Energibolaget i Sverige Holding AB (EBS), se note 26.

Utsatt skatt

Utsatt skatt nettoføres i balansen når konsernet har en juridisk rett til å motregne utsatt skattefordel mot utsatt skatt.

Følgende beløp er blitt nettoført:

Millioner kroner	2013	2012 Omarbeidet
Utsatt skattefordel som reverseres senere enn 12 måneder	248	320
Utsatt skattefordel som reverseres innen 12 måneder	50	85
Sum utsatt skattefordel	298	405
Utsatt skatt som reverseres senere enn 12 måneder	3 216	3 202
Utsatt skatt som reverseres innen 12 måneder	180	195
Sum utsatt skatt	3 396	3 397
Sum utsatt skatt - netto	3 098	2 992
Endring i balanseført utsatt skatt		
Balanseført verdi 1. januar		3 186
Effekt av endret regnskapsprinsipp for pensjoner		(309)
Balanseført verdi 1. januar omarbeidet	2 992	2 877
Resultatført i perioden	105	(64)
Ført mot utvidet resultat i perioden	10	182
Reklassifisering	(9)	(2)
Balanseført verdi per 31. desember	3 098	2 992

Note 17, 18

Endring utsatt skatt og utsatt skattefordel:

Millioner kroner	Driftsmidler	Kortsiktige forskjeller	Annet	Sum
Utsatt skatt per 31. desember 2011	3 203	140	(50)	3 293
Resultatført i perioden	(105)	56	154	105
Ført mot utvidet resultat i perioden		(1)		(1)
Utsatt skatt per 31. desember 2012	3 098	195	104	3 397
Resultatført i perioden	76	(19)	(59)	(2)
Ført mot utvidet resultat i perioden		10		10
Reklassifisering		(6)	(3)	(9)
Utsatt skatt per 31. desember 2013	3 174	180	42	3 396

Millioner kroner	Pensjoner	Lån og forpliktelser	Framførbart underskudd	Sum
Utsatt skattefordel per 31. desember 2011	10	(117)		(107)
Effekt av endret regnskapsprinsipp pensjoner	(309)			(309)
Utsatt skattefordel per 1. januar 2012 omarbeidet	(299)	(117)		(416)
Resultatført i perioden	34	(137)	(66)	(169)
Ført mot utvidet resultat i perioden	182			182
Reklassifisering	(2)			(2)
Utsatt skattefordel per 31. desember 2012	(85)	(254)	(66)	(405)
Resultatført i perioden	35	40	32	107
Ført mot utvidet resultat i perioden				
Reklassifisering				
Utsatt skattefordel per 31. desember 2013	(50)	(214)	(34)	(298)

Endring utsatt skatt ved å benytte lik skattesats IB og UB (28 prosent)				150
Effekt av endret skattesats til 27 prosent				(45)
Endring utsatt skatt				105

Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart underskudd er balanseført i den grad det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot framtidig skattepliktig overskudd. Konsernet har balanseført utsatt skattefordel knyttet til skattemessig framførbart underskudd i sin helhet.

Note 18 Pensjonskostnader, -forpliktelser og -midler

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger organisert i pensjonskasser og forsikringsselskaper. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger fra selskapene, som hovedsakelig fastsettes på basis av aktuarberegninger. Konsernet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner. I henhold til lov om obligatorisk tjenstepensjon er det etablert avtaler om innskuddspensjon med virkning fra 1. juli 2006 i alle selskaper som ikke har hatt kollektive pensjonsordninger for ansatte. Fra 1. januar 2010 har de fleste selskapene tegnet uførepensjonsforsikring for ansatte med innskuddspensjon. 347 ansatte var dekket gjennom ytelsesplaner i Hafslunds to pensjonskasser per 31. desember 2013. I tillegg utbetalte pensjonskassene pensjon til i alt 1 106 personer. Utover dette har konsernet innskuddsplaner i ulike forsikringsselskaper. Hafslund endret pensjonsordningene fra 1. januar 2007. Dette innebærer at pensjonskassene ble stengt for opptak av nye medlemmer. Samtidig ble innskuddsplaner for nyansatte innført.

Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi ved utgangen av året. Pensjonsforpliktelsene (netto nåverdi av pensjonsytelsen opptjent på balansedagen justert for framtidige lønnsøkninger) er vurdert etter beste estimat basert på forutsetninger per balansedagen. De aktuarielle beregningene av pensjonsforpliktelsene er utført av uavhengig aktuar. Forutsetningene for lønnsøkninger, økning i pensjonsutbetalinger og G-regulering er testet mot historiske observasjoner, inngåtte tariffavtaler og forholdet mellom enkelte forutsetninger.

Ansatte som slutter før pensjonsalder, mottar fripolise. Hafslunds pensjonskasser forvalter fripolisene som knytter seg til opptjente rettigheter i kommunale ytelsesplaner. Hafslund er økonomisk forpliktet til å justere fripolisene i takt med økningen i folketrygdens grunnbeløp. Fra tidspunktet for utstedelse av fripoliser opptjent i andre ytelsesplaner, er Hafslund fritatt for ytterligere forpliktelser overfor den ansatte som fripolisen gjelder for. Midler og forpliktelser verdsettes på tidspunktet for utstedelse av fripolisene og skilles ut fra pensjonsforpliktelser og midler.

Note 18

Millioner kroner	2013-31-12	2012-31-12 Omarbeidet
Balanseført forpliktelse:		
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	2 237	2 063
Virkelig verdi på pensjonsmidler	(2 220)	(1 950)
Faktisk netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	17	113
Nåverdi av forpliktelse for ikke fondsbaserte ordninger	171	169
Netto pensjonsforpliktelse i balansen (inkl arbeidsgiveravgift)	188	282
Balanseført netto pensjonsforpliktelser	(235)	(323)
Balanseført netto overfinansiert ordning	48	41
Endringene i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen i løpet av året:		
Pensjonsforpliktelse per 1. januar	2 232	2 734
Arbeidsgiveravgift	3	118
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	26	47
Rentekostnad	87	66
Estimatendringer	189	(606)
Utbetalte ytelser	(117)	(120)
Forpliktelser ved planendring og oppkjøp	(12)	(7)
Pensjonsforpliktelse per 31. desember	2 408	2 232
Endring i pensjonsmidlenes virkelige verdi i løpet av året:		
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 1. januar	1 950	1 775
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	78	47
Estimatendringer	178	44
Totalt tilskudd	116	117
Totale utbetalinger fra fond	(88)	(91)
Pensjonsmidler ved oppgjør	(14)	58
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 31. desember	2 220	1 950

Minste pensjonsforpliktelse, som er netto nåverdi av pensjonsforpliktelsen basert på nåværende pensjongivende inntekt opptjent på balansedagen, var 31. desember 2013 og 2012 henholdsvis 2 207 millioner kroner og 2 021 millioner kroner. Forventet innbetaling i 2014 utgjør 119 millioner kroner.

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn:	2013	2012
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,00 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	3,50 %	3,25 %
G-regulering	3,50 %	3,25 %
Regulering av løpende pensjon	0,60 % / 2,75 %	0,50 % / 2,50 %

Diskonteringsrenten er beregnet med utgangspunkt i en komplett rentekurve som tar hensyn til at pensjonsutbetalingene forfaller på ulike tidspunkt i fremtiden. Kurven er beregnet med utgangspunkt i priser på OMF renten (obligasjoner med fortrinnsrett) den 31. desember 2013 som beregnet av Norsk Regnskapsstiftelse. Årlig lønnsvekst er beregnet med utgangspunkt i en kurve basert på historiske observasjoner. Lønnsveksten er i gjennomsnitt satt til 3,5 prosent over tjenestetiden for populasjonen i pensjonskassene.

Demografiske forutsetninger som er lagt til grunn ved beregningene, er basert på uføregrunnlaget IR73 omregnet til intensitetsmetode og dødelighetstabellen K2013FT som er utviklet av Finanstilsynet. Denne tabellen ble benyttet første gang 31. desember 2013 og erstattet dødelighetstabellen GAP07 som er utviklet av konsernets aktuar Gabler AS. Hafslund anser at Finanstilsynets K2013FT er forventningsrett og tar høyde for utvikling i levealder for konsernets ansatte. Forutsetningene for K2013FT vil følges opp systematisk hvert år. Tabellen er forventningsrett og dynamisk slik at levetiden forbedres hvert år.

Forventet langsiktig avkastning på pensjonsmidlene er satt lik diskonteringsrenten. Faktisk avkastning på pensjonsmidlene i 2013 var 230 millioner kroner (191 millioner kroner i 2012).

Note 18

Millioner kroner	2013	2012 Omarbeidet
Årets pensjonsopptjening	26	43
Rentekostnad	87	66
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	(78)	(47)
Resultatført netto forpliktelse ved oppgjør		(34)
Arbeidsgiveravgift	4	6
Medlemsinnskudd	(1)	
Pensjonskostnad ytelsesplaner	38	34
Pensjonskostnad tilskuddsplaner	31	22
Totale pensjonskostnader	69	56

Sensitiviteten til pensjonsforpliktelsen for endring i de vektete økonomiske forutsetninger er:

	Påvirkning på pensjonsforpliktelsen		
	Endring	Økning i forutsetning	Reduksjon i forutsetning
Diskonteringsrente	0,50 %	(7 %)	9 %
Lønnsvekst	0,50 %	2 %	(1 %)
G-regulering	0,50 %	6 %	(6 %)
Forventet levetid	1 år	3 %	(3 %)

Pensjonsmidlene er investert i obligasjoner og pengemarkedsplasseringer utstedt av den norske stat, norske kommuner, finansinstitusjoner og foretak. Obligasjoner i utenlandsk valuta er valutasikret. Investeringsene i aksjer er begrenset til 37 prosent av totale pensjonsmidler. Det er investert i både norske og utenlandske aksjer. Estimativviket er fordelt forholdsmessig mellom de enkelte aktivaklasser.

Pensjonsmidlene består av:

Millioner kroner	2013		2012	
Egenkapitalinstrumenter	799	36 %	663	34 %
Rentebærende instrumenter	1 354	61 %	1 248	64 %
Annet	67	3 %	39	2 %
Virkelig verdi pensjonsmidler	2 220	100 %	1 950	100 %

Ordningens innskudd er investert som følger i 2013:

Millioner kroner	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Overser- verbare priser	Nivå 3 Ikke overser- verbare priser	Totalt
Egenkapitalinstrumenter	555	178	67	799
Rentebærende instrumenter		1 354		1 354
Annet		67		67
Totalt	555	1 598	67	2 220

Risiko

Måling av pensjonsforpliktelser er basert på IAS 19 og baseres på forutsetninger om diskonteringssatser, reallønnsutvikling, inflasjon, aldersbasert karriereutvikling, pensjonsregulering, utvikling i folketrygdens G, forventninger til avgang av ansatte, pensjoneringstidspunkt, levetidsutvikling og uførhet. Beregninger av forpliktelsen utføres av uavhengig aktuar.

Pensjonsmidlene måles til virkelig verdi og er investert i to pensjonskasser, Hafslund Offentlige Pensjonskasse og Hafslund Private Pensjonskasse. Pensjonskassene omfatter også en virksomhet som ikke inngår i konsernet (Infratek ASA). I tillegg omfatter pensjonskassen fripoliser. Konsernets pensjonsmidler forvaltes som "kollektivportefølje", dette innebærer at styret i pensjonskassene bestemmer hvordan pensjonsmidlene skal investeres.

Note 18

Gjennom de ytelsesbaserte pensjonsordningene er konsernet eksponert for flere risikoer, de vesentligste er som følger:

Renterisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot renterisiko ansees som moderat som følge av at markedsverdivektet durasjon er på ca 2 år. Porteføljeverdien vil falle med ca 20 millioner kroner ved et parallelt skift i rentekurven (rentestigning) på +1 prosentpoeng. Verdien vil stige tilsvarende ved et rentefall. Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot renterisiko. Diskonteringsrenten er sammensatt av markedsrenter i 10 år, fra år 20 er det lagt langsiktige likevekstrener til grunn, og mellom år 10 og år 20 så interpoleres det lineært mellom markedsrenter og langsiktige likevekstrener. Et skift i markedsrentene vil dermed direkte påvirke verdien av kontantstrømmene frem til år 10 og deretter fallende effekt de neste 10 årene. Fra år 20 vil markedsrentene kun ha marginal effekt. Pensjonsforpliktelsen vil stige med cirka 210 millioner kroner ved et parallelt skift i hele rentekurven (rentefall) på -0,5 prosentpoeng. Verdien vil falle med cirka 164 millioner kroner ved en rentestigning på 0,5 prosentpoeng. Se forøvrig tabell over sensitivitet gjengitt over.

Kredittrisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement og rating på enkeltinvesteringer. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor "investment grade". Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot kredittrisiko da OMF renten brukes som utgangspunkt for fastleggelsen av diskonteringsrente. Kredittpåslag for OMF eksponering er sammensatt av markeds påslag i 10 år, fra år 20 er det lagt langsiktige likevektspåslag til grunn, og mellom år 10 og år 20 så interpoleres det lineært mellom markeds påslag og de langsiktige likevektspåslagene. Et skift i kredittpåslagene vil dermed direkte påvirke verdien av kontantstrømmene frem til år 10 og deretter fallende effekt de neste 10 årene. Fra år 20 vil markeds påslagene kun ha marginal effekt.

Aksjerisiko

Pensjonsmidlene er investert i ulike norske og utenlandske aksjefond. Fire av aksjefondene har sin markedseksponering i Norge, mens enkelte andre aksjefond er eksponert mot det utenlandske aksjemarkedet. Pensjonsmidlene omfatter også 11 investeringer innen aktivaklassen private equity. Den samlede aksjeeksponeringen har variert mellom 25 og 30 prosent gjennom året. Summen av aksjefond, private equity og hedgefond utgjorde 28 prosent av totalporteføljen ved utgangen av 2013. Hovedvekten av aksjeeksponeringen er mot det globale aksjemarkedet. Pensjonskassens aksjeinvesteringer er bredt diversifisert.

Valutarisiko

Alle plasseringer i utenlandske rentefond valutasikres. Det er investert i valutasikrede fond. Utenlandske aksjeplasseringer skal som hovedregel ikke valutasikres. Pensjonsmidlenes tilgodehavende i norske kroner skal til enhver tid minst motsvare 70 prosent av de forsikringstekniske avsetninger. Pensjonsmidlene er per 31. desember 2013 eksponert for valutarisiko gjennom deler av sine utenlandske aksjeinvesteringer og et av sine eiendomsfond, som til sammen utgjør 13,6 prosent av forvaltningskapitalen. Pensjonsforpliktelsene er kun eksponert mot norske kroner.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonsmidlene vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene ansees å være tilstrekkelig likvid.

Oversikt over pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonseiendeler knyttet til fondsbaserte ordninger:

Millioner kroner	2013	2012	2011	2010
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen	2 408	2 232	2 734	2 423
Virkelig verdi av pensjonseiendelene	2 220	1 950	1 775	1 563
Underdekning	188	282	959	860

Forventet forfallstidspunkt på ytelsesplanene:

Millioner kroner	< 1 år	1-2 år	2-5 år	> 5 år	Totalt
Ytelsespensjon	104	106	394	1 803	2 408

Note 19, 20, 21

Note 19 Andre (tap)/gevinster netto

Millioner kroner	Noter	2013	2012
Andre finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultat			
Andre finansinntekter		37	36
Urealisert gevinst/(tap) derivater			
Rentederivater		16	7
Valutaderivater		18	1
Kraftderivater og elsertifikater		(15)	51
Salg finansielle eiendeler			
Regnskapsmessig gevinst på aksjer ved trinnvise oppkjøp	26	18	
Gevinst salg aksjer			21
Sum andre (tap)/gevinster netto		75	117

Note 20 Andre driftskostnader

Millioner kroner	2013	2012
Vedlikeholdskostnader	649	617
Kjøp av tjenester	130	153
Husleie, strøm etc.	167	176
Salgs- og markedsføringskostnader	179	151
Annet	622	655
Sum andre driftskostnader	1 747	1 752

Det er i 2013 resultatført honorar til revisor på 8,0 millioner kroner (7,8 millioner kroner i 2012). Honoraret fordeler seg på lovpålagt revisjon med 5,6 millioner kroner (5,3 millioner kroner), andre attestasjonstjenester med 0,2 millioner kroner (0,6 millioner kroner), skatterådgivning med 1,7 millioner kroner (1,3 millioner kroner) og andre tjenester utenfor revisjon med 0,5 millioner kroner (0,6 millioner kroner).

Note 21 Lønn og andre personalkostnader

Millioner kroner	2013	2012
		Omarbeidet
Lønn	659	620
Arbeidsgiveravgift	108	111
Pensjonskostnader - ytelsesplaner	38	34
Pensjonskostnader - tilskuddsplaner	31	22
Andre ytelser	65	64
Sum lønn og andre personalkostnader	901	851

Ved utgangen av 2013 er det i alt 1 178 årsverk (1 174) og 1 220 ansatte (1 216) i Hafslund.

Note 22

Note 22 Godtgjørelse til ledende ansatte og styremedlemmer

Navn	Stilling	Lønn, feriepenger & honorar	Bonus (2)	Natural- ytelser	Pensjons- kostnad	Lån 31.12.13	Antall aksjer 31.12.13
Finn Bjørn Ruyter	Konsernsjef	3 299 283	886 146	197 584	434 570	430 020	10 600
Kari Ekelund Thørud	Konserndirektør	2 535 267	381 840	188 327	213 716	600 020	1 027
Heidi Ulmo	Konserndirektør	2 094 006	469 114	198 004	278 594	540 020	6 600
Jan Presttun	Konserndirektør	2 121 437	331 613	161 259	88 682	365 020	3 656
Anders Østby	Konserndirektør	1 640 790	274 731	115 521	166 073	505 020	4 037
Kristin Lian	Konserndirektør (fom mars 2013)	1 502 338	365 069	140 249	191 714	580 020	1 293
Johan Hovland	Konserndirektør	1 581 700	357 845	171 895	187 650	550 020	4 600
Jens Auset	Konserndirektør (tom februar 2013)	1 669 295		162 021	228 140	475 000	
Birger Magnus (3)	Styreleder	521 900					
Per Langer (1,3)	Styremedlem (fom mai 2013)	114 800					
Maria Moræus Hanssen (3)	Styremedlem	249 250					
Odd Håkon Hoelsæter (3)	Styremedlem	266 450					
Ellen Christine Christiansen	Styremedlem	228 300					
Per Orfjell (3)	Styremedlem (ansatt representant)	1 102 789		87 534	150 353	317 520	852
Per Luneborg (3)	Styremedlem (ansatt representant)	710 985		9 187			277
Jane Koppang	Styremedlem (ansatt representant)	934 615		13 147	72 368	20 020	862
Hans Kristian Rød (3)	Styremedlem (tom april 2013)	135 300					

1) Per Langer med nærstående eier ingen aksjer i Hafslund. Fortum, som Langer representerer, eier imidlertid 37 853 110 A-aksjer og 28 706 339 B-aksjer i Hafslund.

2) Dette gjelder bonusoppgjørelse for 2013 som utbetales i 2014

3) Inkluderer også honorar for arbeid i revisjonsutvalg og kompensasjonsutvalg

Betingelser konsernsjef

Konsernsjefen har seks måneders oppsigelsestid. Ved opphør av arbeidsforholdet har han på visse vilkår, i tillegg til oppsigelsestiden, rett til lønn (etterlønn) i 12 måneder (etter utløp av oppsigelsestid). Ved mottak av lønn fra evt. ny arbeidsgiver i etterlønsperioden, skal etterlønnen reduseres etter spesielle vilkår. Pensjonsalderen er 67 år og konsernsjefen er medlem av konsernets obligatoriske tjenstepensjonsordning (OTP) med 5 prosent av lønn mellom 1 og 6 G og 8 prosent av lønn mellom 6 og 12 G. For grunnlønn over 12 G skal det utbetales en pensjonskompensasjon som gir netto tilleggsinntekt etter skatt på 8 prosent. Konsernsjefen har rett til å avslutte arbeidsforholdet med AFP etter de til enhver tid gjeldende regler. Konsernsjefen har en uførepensjonsordning på 66 prosent ytelse for lønn mellom 12 G og 30 G. Konsernsjefen har rett til bonus begrenset oppad til 50 prosent av fastlønn. Bonusen fastsettes årlig basert på konsernmål, selskapsmål/virksomhetsmål, individuelle objektive mål og subjektiv individuell vurdering.

Betingelser øvrig konsernledelse

Øvrige i konsernledelsen har ved opphør av arbeidsforholdet på visse vilkår rett til lønn i 6-12 måneder (etter utløp av oppsigelsestid). Ved mottak av lønn fra evt. ny arbeidsgiver i etterlønsperioden, skal etterlønnen reduseres etter spesielle vilkår. Ytelser består av fastlønn og bonusordning begrenset oppad til 30 prosent av fastlønn. Bonusen fastsettes årlig basert på konsernmål, selskapsmål/virksomhetsmål, individuelle objektive mål og subjektiv individuell vurdering. Konsernledelsen, med noen unntak, er medlem av de ordinære ytelsespensjonsordningene. Ulmo og Hovland ble ansatt etter at ytelsespensjonsordningen ble lukket for nye medlemmer, og har samme innskuddsordning som konsernsjefen. Konsernledelsen har en uførepensjonsordning på 66 prosent ytelse for lønn mellom 12 G og 30 G.

Styrets kompensasjonsutvalg

Styret i Hafslund ASA har et særskilt kompensasjonsutvalg. Kompensasjonsutvalget skal gi tilrådning til styret i alle saker som gjelder selskapets vederlag til konsernsjef. Utvalget skal holde seg orientert om og foreslå retningslinjer for fastsettelse av godtgjørelse til ledende ansatte i konsernet. I tillegg er utvalget rådgivende organ for konsernsjef i forhold til kompensasjonsordninger som omfatter alle ansatte i betydelig grad, herunder Hafslunds bonussystem og pensjonsordning.

Styrets erklæring om fastsettelse og godtgjørelse til ledende ansatte

Styret i Hafslund ASA vil fremlegge for ordinær generalforsamling følgende retningslinjer og erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte for det kommende regnskapsåret i medhold av allmennaksjeloven § 6-16a og § 5-6 (3):

Godtgjørelse til konsernsjef

Godtgjørelse til konsernsjef skal være konkurransedyktig i forhold til ansvarsforhold og industri. Godtgjørelsen skal videre gi insentiver til langsiktig verdiskapning gjennom virksomhetsutvikling, positiv resultat- og aksjekursutvikling, samt reflektere den ansattes erfaring og kompetansenivå. Godtgjørelsen skal bestå av fastlønn, bonus på inntil 50 prosent av grunnlønn, pensjon samt rente- og avdragsfritt lån. Konsernsjefen skal motta naturalytelser på nivå med øvrige ledende ansatte i konsernet. Oppsigelsestiden skal tilsvare minimum 6 måneder.

Note 22

Godtgjørelse til ledende ansatte og øvrige ledere

Godtgjørelse til konsernledelsen vedtas av konsernsjef, dog slik at hvis godtgjørelsen fraviker disse retningslinjer skal dette framlegges for styret til godkjenning. Godtgjørelse til andre ledere vedtas av respektive konserndirektører. Godtgjørelse til ledende ansatte og øvrige ledere skal baseres på nedenstående retningslinjer.

Fastlønn

Fastlønn fastsettes basert på stillingsinnhold, ansvarsnivå, kompetanse og lengde i stilling. Lønnen skal være konkurransedyktig i forhold til ansvarsforhold og industrinivå.

Naturalytelser, inkludert lån

Naturalytelser skal i hovedsak knyttes til utgifter til bredbånd/ADSL (mulighet for å jobbe fra hjemmet), mobiltelefon og avis. Til bilhold kan det tildeles rentefrie lån som nedskrives over ti år innenfor vedtatte retningslinjer. I tillegg kan det tildeles et årlig driftstilskudd fastsatt av administrasjonen. Hvis den ledende ansatte ikke har behov for bil, kan lånet likevel tas ut på de samme betingelsene mot at tilfredsstillende sikkerhet stilles for lånet.

Ferie

Ledende ansatte har rett til ferie i samsvar med ferielovens bestemmelser og de til enhver tid gjeldende interne regler for konsernet. Feriepenger beregnes på grunnlag av grunnlønn. Tilleggsytelser inngår ikke i beregningsgrunnlaget.

Årlig bonus

For å gi insentiver til ekstra innsats og verdiskapning er det utarbeidet et årlig bonussystem. Bonus skal utbetales med utgangspunkt i den merverdi som den ansatte eller en gruppe av ansatte har skapt. Bonusordningen er begrenset oppad til 50 prosent av fastlønn avhengig av stillingsnivå. Hovedregelen er imidlertid et tak på 30 prosent av grunnlønn for konsernledelsen (nivå 1) i konsernet og et tak på 20 prosent av grunnlønn for nivå 2. Unntak fra hovedregel skal avtales særskilt med konsernsjef eller styre. Bonusen fastsettes årlig og konsernmål besluttet av styret. Målekriteriene utover konsernmål for den enkelte ansatte samt vektning av mål settes av overordnede basert på:

- Konsernmål X prosent av maks bonus.
- Selskapsmål/virksomhetsmål X prosent av maks bonus.
- Individuelle objektive mål X prosent av maks bonus.
- Subjektiv individuell vurdering inntil X prosent av maks bonus.

Målene og vektningen skal tilpasses behovene i det enkelte selskap/virksomhet.

Årlig bonus skal utbetales i etterkant av avlagt årsregnskap for konsernet. Utbetalt bonus inngår ikke i grunnlaget for beregning av feriepenger og pensjonsytelser. Dersom det skulle følge av ufravikelig lov at slike ytelser skal beregnes med grunnlag i lønn inklusive bonus, skal bonusen reduseres så mye som nødvendig for at bonus inklusive slike andre ytelser skal bli begrenset til den samlede verdi som framgår av bestemmelsene ovenfor.

Aksjeordninger

Konsernsjef og konsernledelse skal omfattes av aksjeordning for alle ansatte. For å styrke båndene mellom ansatte og konsernet skal det årlig vurderes å gi alle ansatte mulighet til å kjøpe aksjer i Hafslund. Aksjetilbudet skal sees i sammenheng med det totale lønnsoppgjøret for konsernet. Det ble gitt tilbud til ansatte om kjøp av aksjer i 2013.

Opsjonsordninger

Konsernet benytter ikke opsjonsordninger.

Pensjon

Konsernsjef og konsernledelse skal ha en pensjonsordning i tråd med den til enhver tid gjeldende pensjonsordning i konsernet, så sant annet ikke avtales særskilt med styret. For de av konsernledelsen som er medlem av konsernets obligatoriske tjenestepensjon skal det for grunnlønn over 12 G utbetales en pensjonskompensasjon som gir en netto tilleggsinntekt etter skatt på 8 prosent. Pensjonsalderen for disse skal som hovedregel være 67 år. Konsernsjef og konsernledelse har rett til tidligere fratreden i samsvar med den til enhver tid gjeldende AFP-avtale. Konsernsjef og konsernledelse har en uførepensjonsordning på 66 prosent ytelse for lønn mellom 12 G og 30 G.

Oppsigelsestid og etterlønn

Konsernsjef og konsernledelse skal ha en oppsigelsestid på seks måneder. I utvalgte tilfeller og avhengig av stilling kan etterlønn på 6 til 12 måneder utover oppsigelsestid benyttes. Etterlønnen avkortes ved tiltredelse i ny stilling i etterlønsperioden hvor etterlønnen skal reduseres med 66 prosent av det laveste beløpet av månedlig etterlønn og ny månedslønn. Denne bestemmelsen avviker, blant annet av historiske årsaker, i visse tilfeller fra konsernets retningslinjer om godtgjørelse til ledende ansatte.

Note 23, 24, 25

Note 23 Finanskostnader

Millioner kroner	2013	2012
Rentekostnader lån	(464)	(503)
Verdiendring lån regnskapsført til virkelig verdi	(8)	(48)
Aktiverte byggelånsrenter	13	14
Agiovinning/(-tap)	(22)	2
Andre finanskostnader	(22)	(22)
Sum finanskostnader	(503)	(557)

Note 24 Usikre forpliktelser

Skatt på gevinst ved salg av aksjer

Som et ledd i konsernets strategi for å profesjonalisere eiendomsdriften, samt ytterligere rendyrke netteierfunksjonen, gjennomførte Hafslund-konsernet i 2006 og 2007 utfisjonering av en rekke eiendommer fra Hafslund Nett AS. Samlet omfattet dette 58 eiendommer som ble overført i alt 11 eiendomsselskaper organisert som en del av konsernets eiendomsvirksomhet. I 2006 og 2007 ble aksjene i to av selskapene solgt (Hatros I og Hatros II). Hafslund anså salgene av aksjene som skattefrie etter fritaksmetoden. Sentralskattekontoret for Storbedrifter (SfS) hevder at salgene av aksjene rammes av den ulovfestede gjennomskjæringsregelen, og at gevinsten fra salgene er skattepliktige. På bakgrunn av dette har SfS endret ligningene. Hafslund tok ut stevning og Oslo Tingrett har fastholdt ligningen i begge sakene. Hafslund anket til Borgarting Lagmannsrett der sakene ble behandlet i februar 2014. Borgarting Lagmannsrett har ikke avsagt dom per 24. mars 2014. Hafslund har i tidligere år regnskapsmessig avsatt skatt på 278 millioner kroner, noe som er i tråd med dommene fra Oslo Tingrett.

Note 25 Transaksjoner med nærstående parter

Oslo kommune eier per 31. desember 2013 53,7 prosent av aksjene i Hafslund ASA. Hafslund både selger og kjøper varer og tjenester med Oslo kommune og alle transaksjoner mellom partene er basert på markedsmessige betingelser. Fordringer på nærstående parter kommer hovedsakelig fra salg av varer og tjenester. Leverandørgjeld til nærstående parter kommer hovedsakelig fra kjøp av varer og tjenester. Hafslund solgte sine aksjer i Infratek ASA i 2013 og rapporterer av denne grunn ikke lenger transaksjoner med Infratek som transaksjoner med nærstående.

Millioner kroner	Oslo kommune		Infratek	
Resultat:	2013	2012	2013	2012
Salg av varer og tjenester	202	158		6
Kjøp av varer og tjenester	204	171		311
Balanse:	2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Fordringer	19	26		
Kjøp ført som investering	9			
Leverandørgjeld	27	28		54

Lån

Hafslund har to obligasjonslån på henholdsvis 500 millioner kroner og 740 millioner kroner fra Oslo Pensjonsforsikring AS, etablert i 2007 og 2008. Lånene har ti års løpetid. Begge lånene ble tatt opp til markedsmessige betingelser og er børsnoterte. Norsk Tillitsmann er avtalemotpart. Oslo Pensjonsforsikring AS er et livsforsikringsselskap som er heleid av Oslo kommune. Lånene inngår i Langsiktige lån, obligasjonslån fast rente i note 16.

Note 26

Note 26 Kjøp og salg av virksomhet

Kjøp av Energibolaget i Sverige Holding AB

Hafslund har utøvet sin kjøpsopsjon ovenfor aksjonærene i Energibolaget i Sverige Holding AB (EBS) og overtok i oktober 2013 de resterende 51 prosent av aksjene i selskapet. Hafslund eier etter dette 100 prosent av EBS. Tidligere eierandel (49 prosent) i EBS er målt til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet og det er beregnet en regnskapsmessig gevinst/tap på andelen. I tillegg er omregningsdifferanser knyttet til andelen resultatført. Netto utgjør dette en gevinst på 18 millioner kroner som er resultatført som del av Andre (tap)/gevinster - netto i resultatet (se note 19).

Foreløpig oppkjøpsanalyse knyttet til kjøpet av resterende aksjer i EBS er som følger:

Millioner kroner	2013
Kjøpesum 51 prosent av aksjene	227
Virkelig verdi 49 prosent av aksjene	217
Total verdi av selskapet	444
Balanseført verdi av anskaffete netto eiendeler	255
Merverdier	189

Eiendeler og gjeld ved oppkjøpet er foreløpig fastsatt som følger:

	Balansert verdi oppkjøpt selskap
Millioner kroner	
Varige driftsmidler	10
Kundefordringer og andre fordringer	202
Bank	223
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	(181)
Netto balanseført verdi av kortsiktig anskaffete eiendeler	255

Merverdier knyttet til oppkjøpet:

Etter at virkelig verdi knyttet til alle identifiserbare eiendeler og gjeld er evaluert, sitter konsernet igjen med en nettopost som er aktivert som goodwill. Beregnet goodwill er aktivert i konsernets balanse basert på en forventning om at synergieffekter med eksisterende virksomhet vil gi konsernet muligheter for økt inntektsvekst i fremtiden. Oppkjøpsanalysen er ikke endelig ferdigstilt ved utgangen av 2013.

Netto kontantutlegg knyttet til kostprisen:

Millioner kroner	2013
Virkelig verdi av overtatte likvide midler på oppkjøpstidspunktet (51 prosent av bank)	114
Kontantvederlag 51 prosent	(227)
Netto kontantvederlag	(113)

Salg av aksjene i Infratek ASA:

Hafslund ASA solgte i 3. kvartal 2013 hele sin beholdning på 27,6 millioner aksjer i Infratek ASA, tilsvarende 43,3 prosent av alle utestående aksjer i Infratek ASA, til en pris på 14 kroner per aksje. Salget ga en regnskapsmessig gevinst på 90 millioner kroner og inngår som del av posten Andel resultat i tilknyttete selskap i resultatet og rapporteres som del av segmentet Annen virksomhet. Innregnet resultat fra investeringen fram til salgstidspunktet er også regnskapsført som del av posten Andel resultat i tilknyttete selskap.

Note 27

Note 27 Selskap som inngår i konsolideringen

Selskap	Land/forretningskontor	Eie-/stemmeandel %
Hafslund ASA	Oslo	100
Hafslund Produksjon AS	Sarpsborg	100
Sarp Kraftstasjon AS	Sarpsborg	100
BioWood Norway AS	Averøya	100
Hafslund Nett AS	Oslo	100
Hafslund Driftsentral AS	Oslo	100
Hafslund Varme AS	Oslo	100
Hafslund Strøm AS	Oslo	100
NorgesEnergi AS	Kristiansand	100
Hallingkraft AS	Ål	100
Røyken Kraft AS	Røyken	51
Fredrikstad Energisalg AS	Fredrikstad	100
Mitt Hjem Norge AS	Vestby	100
Göta Energi AB	Kungälv, Sverige	100
SverigesEnergi AB	Solna, Sverige	100
Energibolaget i Sverige Holding AB	Haninge, Sverige	100
Hafslund Fakturaservice AS	Oslo	100
Hafslund Kundesenter AS	Oslo	100
Hafslund Handel AS	Oslo	100
Embrig AS	Oslo	89
Embrig Metering Services AS	Oslo	89
Embrig AB	Göteborg, Sverige	89
Policom AB	Karlstad, Sverige	89
Hafslund Hedging AS	Oslo	100
Balder Energy AS	Oslo	100
RåEI Kraft AS	Oslo	78
Vestfjorden Kraft AS	Oslo	80
Hornnes Kraft AS	Oslo	75
Oslo Energi AS	Oslo	100
Hafslund Eiendom AS	Oslo	100
Ulven 1 AS	Oslo	100
Slemdalsveien 105 AS	Oslo	100
Sinsenveien 86 AS	Oslo	100
Rosenkrantzgate 14 AS	Oslo	100
Hafslund USA Inc	USA	100
Hafslund Energy LLC	USA	100
Hafslund Energy Trading LLC	USA	100

Resultat Hafslund ASA

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2013	2012 Omarbeidet
Driftsinntekter		197	238
Lønn og andre personalkostnader	3,4	114	134
Avskrivninger og nedskrivninger	8	28	25
Andre driftskostnader	5	121	196
Driftsresultat		(67)	(117)
Resultat aksjeinvesteringer	6	295	41
Netto finansposter	6	95	154
Sum finansielle poster		391	195
Resultat før skattekostnad		324	78
Skattekostnad	7	(8)	(21)
Årsresultat		316	57
Disponeringer:			
Utbytte	18	488	487
Overført (fra)/til egenkapital		(172)	(430)

Balanse Hafslund ASA

31. desember

Millioner kroner	Noter	2013	2012 Omarbeidet
Eiendeler			
Sum immaterielle eiendeler	7	18	21
Sum varige driftsmidler	8	177	176
Aksjer i datterselskap	9	14 000	15 184
Andre langsiktige fordringer	4, 10	3 101	3 090
Sum finansielle eiendeler		17 100	18 274
Sum anleggsmidler		17 295	18 471
Kundefordringer og andre fordringer	11	422	443
Derivater			22
Bank	17	1 360	109
Sum omløpsmidler		1 782	574
Sum eiendeler		19 077	19 045
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital		4 334	4 347
Opptjent egenkapital		2 437	2 584
Sum egenkapital	18, 19	6 771	6 931
Avsetning for forpliktelser	4	105	138
Langsiktig rentebærende gjeld	14, 15	10 483	9 918
Sum langsiktig gjeld og forpliktelser		10 588	10 056
Kortsiktig rentebærende gjeld	12	1 000	1 350
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	13	230	221
Avsatt utbytte	18	488	487
Sum kortsiktig gjeld		1 718	2 058
Sum egenkapital og gjeld		19 077	19 045

Styret i Hafslund ASA

Oslo, 24. mars 2014

Birger Magnus
Styreleder

Maria Moræus Hanssen
Nestleder

Ellen Christine Christiansen

Odd Håkon Hoelsæter

Per Langer

Jane Koppang

Per Luneborg

Per Orfjell

Finn Bjørn Ruyter
Konsernsjef

Kontantstrømoppstilling Hafslund ASA

01. januar - 31. desember

Millioner kroner	Noter	2013	2012 Omarbeidet
Resultat før skattekostnad		324	78
Avskrivninger og nedskrivninger		28	25
Andre resultatposter justert for likviditetseffekt		(232)	(10)
Endring arbeidskapital med mer		(11)	(4)
Endring fordring konsernselskaper			(1 481)
Netto kontantstrøm drift		109	(1 392)
Investert i varige driftsmidler	8	(31)	(26)
Investering i datterselskaper		(225)	(2)
Kapitalnedsettelse datterselskaper		1 280	
Inntektsført ikke mottatt konsernbidrag		(372)	(416)
Mottatt konsernbidrag		416	1 192
Salg av driftsmidler eller datterselskaper		1	8
Endring i andre aksjeinvesteringer		382	7
Endring i langsiktige fordringer		(4)	
Netto kontantstrøm investeringer		1 447	763
Opptak lån		3 635	3 545
Nedbetaling lån		(3 420)	(2 959)
Endring andre langsiktige forpliktelser		(33)	(25)
Utbetalt utbytte		(487)	(487)
Netto kontantstrøm finansieringsaktiviteter		(305)	74
Netto endring bankbeholdning		1 251	(556)
Bank per 1. januar		109	665
Bank per 31. desember		1 360	109

Note 1

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet til Hafslund ASA er avlagt i henhold til regnskapslov og god regnskapsskikk i Norge (NGAAP).

Driftsinntekter

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget. Salg av varer og tjenester blir regnskapsført på tidspunktet for levering til kunden, forutsatt at kunden har overtatt risiko og eiendomsretten.

Klassifisering

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som knytter seg til varekretsløpet, fordringer som tilbakebetales innen ett år, samt eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten, er omløpsmidler. Gjeld med forfall senere enn ett år etter regnskapsårets utløp er oppført som langsiktig gjeld. Øvrig gjeld er klassifisert som kortsiktig.

Vurderingsprinsipper

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Balanseposter i utenlandsk valuta, som ikke er sikret mot valutakursendringer, er vurdert til balansedagens kurs. Balanseposter som er sikret mot kursvingninger med finansielle instrumenter, vurderes til sikringskurs. Balanseposter i utenlandsk valuta som sikrer hverandre, er vurdert til balansedagens kurs. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på andre balanseposter er klassifisert som finanspost.

Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg foretas det en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap for øvrige kundefordringer.

Egne aksjer

Hafslund tilbyr egne aksjer med rabatt til ansatte for å oppfordre ansatte til eierskap i bedriften. Ved salg av egne aksjer til ansatte til en lavere pris enn markedspris resultatføres forskjellen mellom markedspris og salgspris som lønn og andre personalkostnader. Egne aksjer er balanseført som reduksjon av egenkapitalen.

Investeringer i datterselskap, tilknyttete og felleskontrollerte selskaper

Investeringer i datterselskap, tilknyttete og felleskontrollerte selskaper vurderes i henhold til kostmetoden. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som finansielle inntekter. Verdsattelse av enkelt-selskap ivaretas gjennom etterlevelse av IAS 36 i konsernet.

Langsiktige aksjainvesteringer

Langsiktige investeringer i selskaper hvor Hafslund kontrollerer mer enn 20 prosent av eierinteressene, men ikke har betydelig innflytelse eller langsiktig

eierinteresse, er oppført til anskaffelseskost justert for eventuell varig nedgang i verdi. De enkelte investeringene vurderes individuelt. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som finansielle inntekter. Realiserte gevinster eller tap og eventuell nedskrivning på grunn av varig nedgang i verdien er medtatt i resultatregnskapet under finansielle poster.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er i balansen ført til anskaffelseskost, med fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Egne investeringsarbeider balanseføres til full tilvirkningskost. Driftsmidler og anlegg avskrives fra det tidspunkt de blir satt i drift. Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Ved salg av driftsmidler presenteres gevinster som driftsinntekter og tap som driftskostnader.

Pensjoner og pensjonsforpliktelser

Se konsernets note 2.18. Hafslund ASA har benyttet adgangen til å gå over til NRS 6A som henviser til IAS 19 ved regnskapsmessig behandling av pensjonskostnader.

Endret regnskapsprinsipp

Selskapet har i 2013 endret regnskapsprinsipp for regnskapsføring av pensjoner i tråd med endringene i regnskapsstandarden IAS 19. Endringen innebærer at «korridorløsningen» for aktuariemessige gevinster og tap ikke lenger benyttes og at estimatavvik, etter justering for utsatt skatt/utsatt skattefordel, føres direkte mot opptjent egenkapital.

Endret regnskapsprinsipp medfører også at rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler blir erstattet med netto rentebeløp beregnet med utgangspunkt i diskonteringsrenten på netto forpliktelse eller netto eiendel. Denne endringen medfører at selskapet vil resultatføre lavere avkastning på pensjonsmidlene enn tidligere og dermed også et lavere resultat. Forskjellen mellom faktisk avkastning på midlene og avkastning beregnet ved diskonteringsrenten, blir behandlet som estimatavvik som føres mot egen kapitalen etter justering for utsatt skatt/utsatt skattefordel. Selskapet presenterer pensjonskostnaden inklusive renteelementet i sin helhet under drift.

I henhold til Regnskapslovens § 7-3, jfr. § 6-6, har selskapet utarbeidet prinsippendringen retrospektivt og sammenligningstallene er endret tilsvarende. Akkumulerte estimatavvik og ikke amortiserte planendringer per 31. desember 2011 er i inngående balanse for 2012 ført mot opptjent egenkapital etter justering for utsatt skatt/utsatt skattefordel. Endring i aktuariemessige estimatavvik for 2012 og 2013 er i tråd med nytt regnskapsprinsipp også ført mot opptjent egenkapital etter justering for utsatt skatt/utsatt skattefordel.

Effekten av prinsippendringen fremgår av note 3 Lønn og andre personalkostnader, note 4 Pensjonskostnader, -midler, -forpliktelser, note 7 Skattekostnad og note 18 Egenkapital. Prinsippendringen har ingen effekt på kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter.

Skattekostnad, utsatt skatt og utsatt skattefordel

Skattekostnaden sammenstilles med resultat før skatt. Skattekostnaden består

Note 1, 2, 3

av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Balanseført utsatt skatt er beregnet etter utlikningsmetoden med full avsetning på netto skatteøkende midlertidige forskjeller basert på balansedagens skattesatser og nominelle størrelser. Balanseført utsatt skattefordel knyttet til netto skattereduserende midlertidige forskjeller og underskudd til framføring er basert på en sannsynliggjøring av tilstrekkelig framtidig inntjening eller utnyttelse av skatteposisjoner gjennom konsernbidrag.

Finansielle derivater

Regnskapsmessig behandling av finansielle derivater følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Valutaderivater er ansett som pengeposter og vurdert til virkelig verdi. Urealiserte gevinster / tap blir resultatført.

Lån

Lånene regnskapsføres til pålydende. Låneutgifter ved opptak av lån resultatføres direkte.

Usikre forpliktelser (avsetninger)

Usikre forpliktelser regnskapsføres dersom det er mer sannsynlig at de kommer til oppgjør, enn at de ikke kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av den usikre forpliktelsen. Dersom det gjennom vedtak besluttet å gjennomføre tiltak (restrukturering) som vesentlig endrer omfanget av virksomheten eller måten den drives på, og når tiltakene medfører sluttvederlag, blir det gjort avsetninger. Avsetningen beregnes ut fra beste estimat på de utgiftene som forventes å påløpe.

Prinsipper for kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Dette innebærer at man i analysen tar utgangspunkt i enhetens årsresultat for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsaktivitet og finansieringsaktivitet.

Note 2 Store enkelttransaksjoner

Hafslund ASA solgte i 3. kvartal 2013 hele sin beholdning på 27,6 millioner aksjer i Infratek ASA, tilsvarende 43,3 prosent av alle utestående aksjer i Infratek ASA, til en pris på 14 kroner per aksje. Salget ga en regnskapsmessig gevinst på 254 millioner kroner i selskapsregnskapet og inngår som del av posten Resultat aksjeinvesteringer.

Hafslund ASA har utøvet sin kjøpsopsjon ovenfor aksjonærene i Energibolaget i Sverige Holding AB (EBS) og overtok i oktober 2013 de resterende 51 prosent av aksjene i selskapet. Hafslund eier etter dette 100 prosent av EBS.

Note 3 Lønn og andre personalkostnader

Millioner kroner	2013	2012 Omarbeidet	2012 Før omarbeidelse
Lønn	82	74	74
Arbeidsgiveravgift	11	16	16
Pensjonskostnader	10	36	57
Andre ytelser	11	8	8
Sum lønn og andre personalkostnader	114	134	155
Antall ansatte per 31.12	88	96	96

Informasjon om godtgjørelse til styret og ledende ansatte er gitt i konsernets note 22.

Note 4

Note 4 Pensjonkostnader, -midler og -forpliktelser

Hafslund ASA er pliktig til å ha pensjonsordninger for sine ansatte etter lov om tjenstepensjon. Selskapet har pensjonsordninger som tilfredsstiller kravene i loven og ordningene omfatter både ytelsesbasert og innskuddsbasert pensjoner. Per 31. desember 2013 hadde selskapet pensjonsordninger som omfattet i alt 88 ansatte, herav 25 i en offentlig ordning, 32 i en privat ordning og 31 ansatte med en innskuddsbasert ordning. Ytelsesplanene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Pensjonsordningene er enten organisert i Hafslunds egne pensjonskasser, gjennom forsikringsselskap eller direkte fra selskapene.

Millioner kroner	2013	2012 Omarbeidet	2012 Før omarbeidelse
Pensjonskostnad			
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	5	10	10
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsene	28	22	22
Avkastning av pensjonsmidler	(25)	(15)	(24)
Netto amortisering			22
Resultatført netto forpliktelse ved oppgjør		8	16
Arbeidsgiveravgift		2	2
Pensjonskostnad ytelsesplaner	8	26	47
Tilskuddsplaner:			
Arbeidsgivers tilskudd	2	10	10
Sum pensjonskostnader	10	36	57
Pensjonsmidler- og forpliktelser			
Brutto pensjonsforpliktelser	750	705	719
Pensjonsmidler	(682)	(607)	(607)
Faktisk netto pensjonsforpliktelser	68	98	112
Ikke-amortisert avvik fra plan/forutsetning			(89)
Netto pensjonsforpliktelser (pensjonsmidler)	68	98	23
Balanseført netto pensjonsforpliktelser	(105)	(138)	(63)
Balanseført netto pensjonsmidler	37	40	40
Netto pensjonsforpliktelse 1. januar	98	12	12
Endring IB for estimatavvik pensjoner ført mot egenkapitalen		314	
Pensjonskostnad i året	8	26	47
Pensjonsutbetalinger og betaling av pensjonpremie	(34)	(36)	(36)
Periodens estimatavvik pensjoner ført mot egenkapitalen	(4)	(218)	
Netto pensjonsforpliktelse 31. desember	68	98	23
Forutsetninger			
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	3,50 %	3,25 %	3,25 %
G-regulering	3,50 %	3,25 %	3,25 %

Diskonteringsrenten er beregnet med utgangspunkt i en komplett rentekurve som tar hensyn til at pensjonsutbetalingene forfaller på ulike tidspunkt i fremtiden. Kurven er beregnet med utgangspunkt i priser på OMF-renten den 31. desember 2013, som beregnet av Norsk Regnskapsstiftelse.

Årlig lønnsvekst er beregnet med utgangspunkt i en kurve basert på historiske observasjoner. Lønnsveksten er i gjennomsnitt satt til 3,5 prosent over tjenestetiden for populasjonen i pensjonskassene til Hafslund. Se for øvrig nærmere omtale i note 18 til konsernregnskapet.

Note 5, 6

Note 5 Andre driftskostnader

Millioner kroner	2013	2012
Kjøp av tjenester	15	25
Husleie, strøm etc.	8	8
Salgs- og markedsføringskostnader	13	24
Drifts-og vedlikeholdskostnader	22	28
Likvidasjon av Hafslund Pellets Holding AS		34
IKT-tjenester	40	42
Andre driftskostnader	24	35
Sum andre driftskostnader	121	196

Kostnadsført honorar til revisor i 2013 utgjør 1,9 millioner kroner (1 million kroner). Honoraret fordeler seg som følger:

- Lovpålagt revisjon 1,1 millioner kroner (0,7 millioner kroner).
- Skatterådgivning 0,6 millioner kroner (0,1 millioner kroner).
- Annen rådgivning 0,2 millioner kroner (0,2 millioner kroner).

Note 6 Resultat aksjeinvesteringer og netto finansposter

Millioner kroner	2013	2012
Gevinst ved salg av Infratek ASA	254	
Utbytte fra Infratek ASA	41	41
Resultat fra aksjeinvesteringer	295	41
Renteinntekter 1)	282	302
Rentekostnader	(525)	(569)
Konsernbidrag	372	416
Andre finansinntekter/(finanskostnader)	(34)	5
Netto finansposter	95	154

1) Renteinntekter for Hafslund ASA inkluderer konserninterne renter for årene 2013 og 2012, med henholdsvis 269 millioner kroner og 295 millioner kroner.

Note 7

Note 7 Skattekostnad

Millioner kroner	2013	2012 Omarbeidet	2012 Før omarbeidelse
Resultat før skattekostnad	324	78	57
Permanente forskjeller	(292)	(4)	(4)
Estimatavvik pensjoner ført mot egenkapitalen	2	218	
Endring midlertidige forskjeller	(33)	(292)	(53)
Skattegrunnlag, betalbar skatt	0	0	0
Skattekostnad består av:			
Endring utsatt skatt	4	82	15
Effekt endret skattesats IB	(1)		
Effekt endret skattemessig verdi renteswapper IB	6		
Utsatt skatt av estimatavvik pensjoner ført mot EK	(1)	(61)	
Skattekostnad	8	21	15
Avstemming av skattesats			
Resultat før skattekostnad	324	78	57
Forventet skattekostnad etter nominell skattesats 28 %	91	22	16
Skatteeffekt av skattefrie inntekter og ikke fradragsberettigete kostnader	(82)	(1)	(1)
Effekt av endret skattesats	(1)		
Skattekostnad	8	21	15
Effektiv skatteprosent	2 %	27 %	26 %

Millioner kroner	2013-12-32	2012-12-31 Omarbeidet	2012-12-31 Før omarbeidelse
Grunnlag utsatt skatt/utsatt skattefordel			
Kortsiktige forskjeller	36	32	32
Driftsmidler	(32)	(43)	(43)
Påløpte pensjonsforpliktelser	(69)	(63)	10
Grunnlag utsatt skatt/utsatt skattefordel	(65)	(74)	(1)
Balanseført utsatt skattefordel	(18)	(21)	0
Endring utsatt skatt ved bruk av lik skattesats for IB og UB	3		
Endring utsatt skatt som følge av ny skattesats UB	1		
Endring utsatt skatt	4		

Note 8, 9

Note 8 Varige driftsmidler

Millioner kroner	Maskiner, utstyr, inventar	Tomter og annen eiendom	Arbeid under utførelse	Sum
Balanseført verdi per 31. desember 2011	75	69	34	178
Regnskapsåret 2012				
Investeringer	24		2	26
Overført fra anlegg under utførelse	34		(34)	
Avgang	(3)			(3)
Årets avskrivninger	(23)	(2)		(25)
Balanseført verdi per 31. desember 2012	107	67	2	176
Anskaffelseskost	286	96	2	384
Akkumulerte av- og nedskrivninger	(179)	(29)		(208)
Balanseført verdi per 31. desember 2012	107	67	2	176
Regnskapsåret 2013				
Investeringer	5		26	31
Overført fra anlegg under utførelse	2		(2)	
Avgang	(2)			(2)
Årets avskrivninger	(26)	(2)		(28)
Balanseført verdi per 31. desember 2013	86	65	26	177
Anskaffelseskost	287	96	28	411
Akkumulerte av- og nedskrivninger	(201)	(31)	(2)	(234)
Balanseført verdi per 31. desember 2013	86	65	26	177
Avskrivningsprosent	3-33 %	0-5 %		

Note 9 Aksjer i datterselskaper

Millioner kroner	Anskaffelses- tidspunkt	Forretningskontor	Eier-/ stemme- andel %	Andel bokført egenkapital selskap per 31.12.2013	Bokført verdi 31.12.2013
Hafslund Handel AS	1986	Oslo	100	354	305
Sarp Kraftstasjoner AS	1987	Askim	100	98	61
Hafslund Nett AS	2009	Oslo	100	5 442	4 422
Biowood Norway AS		Averøya	100		
Hafslund Eiendom AS	2009	Oslo	100	178	162
Hafslund Strøm AS	2009	Oslo	100	1 573	1 348
Hafslund Fakturaservice AS	2009	Oslo	100	250	30
Hafslund Kundesenter AS	2009	Oslo	100	13	15
Hafslund Varme AS	2009	Oslo	100	1 792	3 408
Hafslund Produksjon AS	2009	Askim	100	878	3 076
Hafslund Driftssentral AS	2009	Oslo	100	173	722
Mitt Hjem Norge AS	2009	Vestby	100	14	12
Gøta Energi AB	2010	Kungälv	100	54	83
Energibolaget i Sverige Holding AB	2010/2013	Haninge	100	260	356
Sum aksjer i datterselskaper				11 079	14 000

Aksjene i Infratek ASA ble solgt og Presencia AS ble fusjonert inn i Mitt Hjem Norge AS (tidligere Inforum AS) i 2013.

Note 10, 11, 12, 13

Note 10 Andre langsiktige fordringer

Millioner kroner	2013-12-31	2012-12-31
Balanseført netto pensjonsmidler (se note 4)	37	40
Rentebærende lån og fordringer	244	230
Innskudd pensjonskasse	116	116
Lån konsernselskaper	2 704	2 704
Sum andre langsiktige fordringer	3 101	3 090

Note 11 Kundefordringer og andre fordringer

Millioner kroner	2013-12-31	2012-12-31
Kundefordringer	22	9
Forring konsernselskaper	372	416
Andre fordringer	28	18
Sum kundefordringer og andre fordringer	422	443

Note 12 Kortsiktig rentebærende gjeld

Millioner kroner	Rente % per 2013-12-31	Rente % per 2012-12-31	Gjeld per 2013-12-31	Gjeld per 2012- 12-31
Diverse sertifikater og kortsiktige lån	2,3-2,4	2,5-3,4	1 000	1 350
Kortsiktig rentebærende gjeld			1 000	1 350

Note 13 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Millioner kroner	2013-12-31	2012-12-31
Leverandørgjeld	19	14
Skyldig offentlig trekk	2	5
Påløpte renter	184	185
Annen ikke rentebærende gjeld	22	14
Gjeld til andre konsernselskaper	3	3
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	230	221

Note 14, 15

Note 14 Langsiktig rentebærende gjeld

Millioner kroner	Rente % per 2013-12-31	Rente % per 2012-12-31	Gjeld per 2013-12-31	Gjeld per 2012-12-31
Obligasjonslån fast rente	3,7-6,3	5,0-6,3	4 642	4 259
Obligasjonslån flytende rente	2,4-5,6	2,8-3,6	2 643	1 895
Andre lån	2,0-4,1	2,4-4,4	3 198	3 764
Sum langsiktig rentebærende gjeld			10 483	9 918

Millioner kroner	2014	2015	2016	2017	2018	Deretter	Sum
Avdragsprofil langsiktig rentebærende gjeld	1 331	2 086	1 650	1 310	1 460	2 646	10 483

Hafslund har en syndikert trekkfasilitet på 3 600 millioner kroner med løpetid til 17. juni 2018. Långiver er et banksyndikat bestående av seks nordiske banker. Trekkfasiliteten benyttes som back-stop for løpende sertifikatlån og generell likviditetsreserve. Ved årsskiftet var hele fasiliteten ubenyttet. I tillegg har konsernet kassekreditt i Nordea på 100 millioner kroner som var ubenyttet ved årsskiftet.

Hafslund har negativ pantsettelsesklausul i låneavtalene. Enkelte av avtalene har bestemmelser om at det ikke skal avhendes vesentlige eiendeler uten etter samtykke og eierskapsklausul som sier at over 50 prosent av selskapets aksjekapital skal eies av dagens eiere, eller aksjonærer som har en kredittrating på minimum A- (Standard & Poor) eller A3 (Moody's), eller har samtykke fra bankene.

Note 15 Nærstående parter

Hafslund har to obligasjonslån på henholdsvis 500 millioner kroner og 740 millioner kroner fra Oslo Pensjonsforsikring AS, etablert i 2007 og 2008. Lånene har ti års løpetid. Begge lånene ble tatt opp til markedsmessige betingelser og er børsnoterte. Norsk Tillitsmann er avtalemotpart. Oslo Pensjonsforsikring AS er et livsforsikringsselskap som er heleid av Oslo kommune. Lånene inngår i Langsiktige lån, obligasjonslån fast rente i note 16 for konsernet.

Note 16, 17, 18,19

Note 16 Finansielle derivater

Tabellen nedenfor viser utestående renteswapper per 31. desember 2013.

Millioner kroner							
Valuta	Beløp		Hafslund betaler		Hafslund mottar	Start	Forfall
NOK	200	Flytende	3M Nib+120	Fast/årlig	6,20%	01.09.2004	01.09.2014
NOK	200	Fast/årlig	4,9 %	Flytende	3M Nib	01.09.2004	01.09.2014
NOK	200	Fast/kvartalsvis	3,8 %	Flytende	3M Nib	03.09.2011	03.10.2014
NOK	200	Fast/kvartalsvis	3,7 %	Flytende	3M Nib	04.29.2011	04.29.2014
NOK	100	Fast/årlig	2,4 %	Flytende	3M Nib+85	05.21.2013	02.17.2015
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,0 %	Flytende	3M Nib	03.09.2011	03.09.2015
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,0 %	Flytende	3M Nib	04.29.2011	04.29.2016
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,1 %	Flytende	3M Nib	05.21.2013	05.21.2017
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,0 %	Flytende	3M Nib	05.21.2012	05.22.2017
NOK	200	Fast/halvårlig	3,8 %	Flytende	6M Nib	08.26.2013	08.25.2016
NOK	500	Flytende	6M Nib+200	Fast/årlig	6,30%	01.21.2009	01.21.2019
NOK	300	Fast/kvartalsvis	3,2 %	Flytende	3M Nib	03.14.2015	03.14.2020
NOK	200	Fast/kvartalsvis	3,4 %	Flytende	3M Nib	08.30.2015	08.30.2020
NOK	200	Fast/kvartalsvis	3,2 %	Flytende	3M Nib	06.19.2015	06.19.2022

Virkelig verdi på renteswappene utgjorde -12 millioner kroner per 31. desember 2013.

Note 17 Garantier

Som sikkerhet for enkelte forpliktelser kjøper konsernet bankgarantier. Disse garantiene utgjorde per 31. desember 2013 295 millioner kroner for handel i strøm-markedet, 55 millioner kroner i skattetrekksgarantier og 38 millioner kroner i husleiegarantier, 31 millioner kroner i kontrakts- og betalingsgarantier.

Note 18 Egenkapital

Millioner kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum innskutt og opptjent EK
Egenkapital 31. desember 2011	195	4 080	72	3 082	7 430
Omarbeidet IB egenkapital				(226)	(226)
Egenkapital 01. januar 2012 omarbeidet	195	4 080	72	2 857	7 204
Avsatt utbytte (2,50 kr per aksje)				(487)	(487)
Estimatavvik pensjoner ført mot egenkapitalen				157	157
Årets resultat 2012				57	57
Egenkapital 31. desember 2012	195	4 080	72	2 584	6 931
Årets resultat 2013				316	316
Estimatavvik pensjoner ført mot egenkapitalen				3	3
Endring egne aksjer			(14)	24	10
Avsatt utbytte (2,50 kr per aksje)				(488)	(488)
Egenkapital 31. desember 2013	195	4 080	59	2 437	6 771

Hafslund har per 31. desember 2013 en beholdning på 170 411 egne B- aksjer. Gjennomsnittlig kjøpskurs er 105,27 per aksje, og utgjør en samlet kostpris på 17 939 166 kroner.

Note 19 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Det vises til note 14 i konsernregnskapet.

Ledelseserklæring

Ledelseserklæring vedrørende årsrapportens innhold

Vi erklærer etter beste overbevisning at

- konsernregnskapet for 2013 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven.
- årsregnskapet for morselskapet for 2013 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge.
- regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.
- årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Styret i Hafslund ASA

Oslo, 24. mars 2014

Birger Magnus

Styreleder

Maria Moræus Hanssen

Nestleder

Ellen Christine Christiansen

Odd Håkon Hoelsæter

Per Langer

Jane Koppang

Per Luneborg

Per Orfjell

Finn Bjørn Ruyter

Konsernsjef

Revisors beretning

Til generalforsamlingen i Hafslund ASA

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Hafslund ASA som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Revisors beretning

Revisors beretning - 2013 - Hafslund ASA, side 2

Konklusjon om selskapsregnskapet

Etter vår mening er morselskapets regnskap avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Hafslund ASA per 31. desember 2013, og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Hafslund ASA per 31. desember 2013, og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og om redegjørelse for samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 24. mars 2014

PricewaterhouseCoopers AS

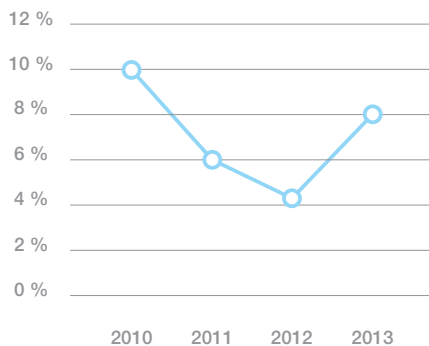
Erling Elsrud
Statsautorisert revisor

Analytisk informasjon

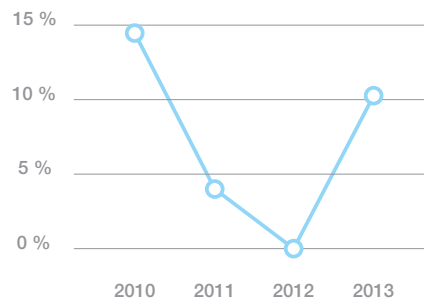
Konsern

Millioner kroner	Definisjon	2013	2012	2011	2010	2009	2008
RESULTAT							
Salgsinntekter		12 818	11 466	13 704	15 829	10 670	11 056
Andre (tap)/gevinster netto		143	137	(1 050)	(883)	(40)	(15 721)
Kjøp av varer og energi		(7 867)	(6 830)	(9 015)	(10 871)	(6 364)	(6 809)
Personalkostnader		(901)	(851)	(864)	(582)	(772)	(761)
Andre driftskostnader		(1 747)	(1 752)	(1 630)	(1 571)	(1 418)	(1 453)
EBITDA		2 446	2 170	1 145	1 923	2 076	(13 688)
Av- og nedskrivninger		(794)	(1 259)	(803)	(1 270)	(882)	(850)
Driftsresultat		1 652	911	343	653	1 194	(14 538)
Finanskostnader		(503)	(557)	(584)	(471)	(661)	(684)
Resultat før skatt og solgt virksomhet		1 149	354	(241)	182	533	(15 223)
Skattekostnad		(402)	(366)	(456)	(574)	(336)	(902)
Årsresultat		747	(12)	(698)	(392)	198	(15 900)
- herav driftsresultat tidligere eierskap i REC				(1 090)	(1 991)	(137)	(15 912)
- herav årsresultat tidligere eierskap i REC				(1 086)	(1 975)	(137)	(16 537)
RESULTAT OG AVKASTNING, eksklusive tidligere eierskap i REC							
Driftsresultat		1 652	911	1 433	2 644	1 331	1 374
Årsresultat		747	(12)	388	1 583	335	637
Egenkapitalavkastning (ROE)	2	10,2 %	(0,1) %	4,2 %	14,6 %	2,8 %	3,1 %
Avkastning engasjert kapital (ROCE)	3	8,0 %	4,4 %	6,0 %	10,0 %	5,0 %	4,1 %
KONTANTSTRØM							
Netto kontantstrøm fra driften	1	1 624	236	3 513	565	1 879	1 085
Investeringer (ikke oppkjøp)		786	1 088	1 215	1 533	1 663	1 757
KAPITALFORHOLD							
Totalkapital		25 353	24 551	24 710	29 613	28 918	30 520
Engasjert kapital	4	20 902	21 269	20 919	27 028	25 870	27 067
- herav arbeidskapital		453	587	(248)	3 505	636	930
Egenkapital		7 583	7 289	8 131	10 464	11 154	12 530
Egenkapitalandel	5	30 %	30 %	33 %	35 %	39 %	41 %
Børsverdi		9 042	8 877	11 321	13 603	13 537	13 293
Netto rentebærende gjeld	6	9 931	10 648	9 321	13 067	11 601	11 442
Netto rentebærende gjeld / EBITDA	9	4,2	4,8	4,0	4,6	5,2	5,3
Ubenyttede trekkfasiliteter		3 700	3 900	4 400	3 692	4 558	4 531
Andel flytende lån		51 %	52 %	53 %	67 %	58 %	63 %
AKSJERELATERTE NØKKELTALL							
Antall A-aksjer (i tusen)		115 428	115 428	115 428	115 428	115 465	115 465
Antall B-aksjer (i tusen)		79 759	79 759	79 759	79 759	79 759	79 759
Antall egne B-aksjer (i tusen)		170	397	397	451	451	451
Aksjekurs per 31.12. A-aksje		46,20	45,60	58,00	70,00	69,75	68,50
Aksjekurs per 31.12. B-aksje		46,50	45,30	58,00	69,25	68,75	67,50
Resultat per aksje (eksklusive REC)	7	3,83	(0,06)	1,99	8,11	1,71	3,26
Kontantstrøm per aksje fra driften		8,32	1,21	18,00	2,89	9,62	5,56
Utbytte per aksje		2,50	2,50	2,50	7,50	2,25	2,25
Antall ansatte		1 220	1 216	1 207	1 123	979	1 086

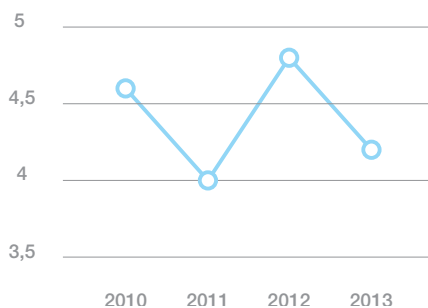
Avkastning engasjert kapital, ekskl. REC (prosent)

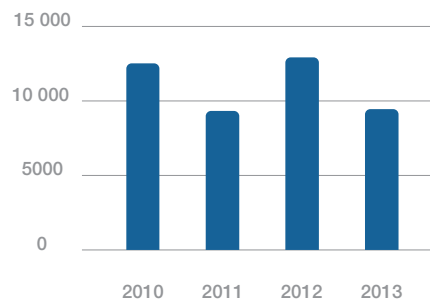
Avkastning egenkapital ekskl. REC (prosent)

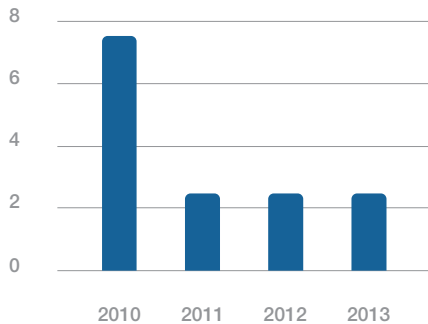
Gjeld / EBITDA kjernevirksomhet

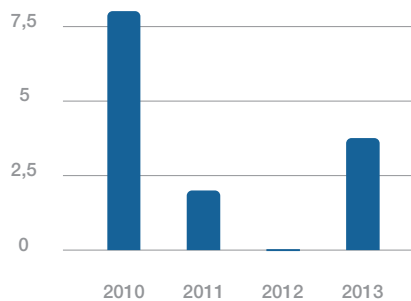
Netto rentebærende gjeld (mill. kr.)

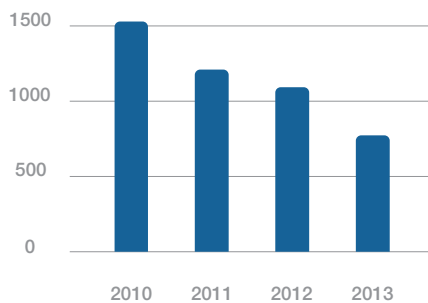
Utbytte per aksje (kroner)

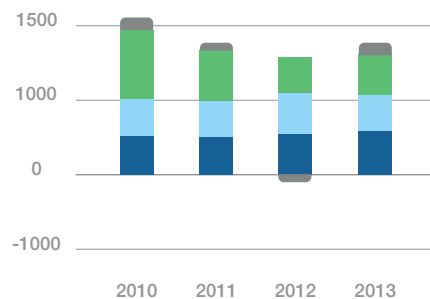
Resultat per aksje, ekskl. REC (kroner)

Investeringer (mill. kr.)

Fordeling driftsresultat ekskl. REC (mill. kr.)

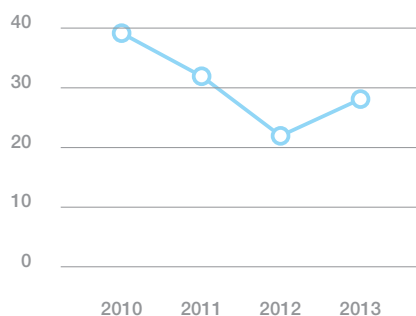

■ Driftsresultat nett
 ■ Driftsresultat produksjon
 ■ Driftsresultat marked
 ■ Driftsresultat varme

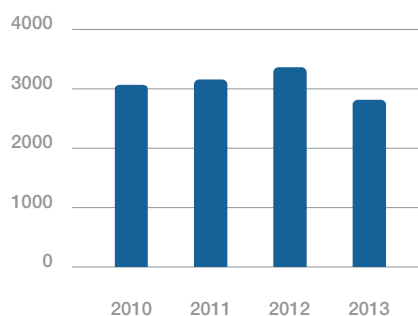
Forretningsområde Produksjon

Millioner kroner	Definisjon	2013	2012	2011	2010	2009	2008
RESULTAT							
Salgsinntekter		859	755	1 024	1 220	866	1 002
Andre (tap)/gevinster netto		9	6	(24)	20	(4)	(44)
Kjøp av varer og energi							40
Personalkostnader		(51)	(48)	(37)	(34)	(35)	(32)
Andre driftskostnader		(203)	(225)	(194)	(205)	(176)	(191)
EBITDA							
Av- og nedskrivninger		(46)	(45)	(45)	(43)	(43)	(45)
Driftsresultat		568	443	724	958	608	731
ANDRE NØKKELTALL							
Investeringer (ikke oppkjøp)		26	24	62	170	174	113
Engasjert kapital		4 270	4 782	4 464	4 395	4 314	4 203
Salgspris (øre/kWh)		28	22	32	39	27	30
Produksjonsvolum (GWh)		2 845	3 273	3 135	3 041	3 018	3 248
Produksjon i % av normalproduksjon	8	92	106	101	101	97	110
Fordeling av driftsresultat på:							
- Vannkraft		549	435	743	929	618	746
- Krafthandel		19	8	(19)	29	(10)	(15)
Antall ansatte		47	46	42	40	37	36

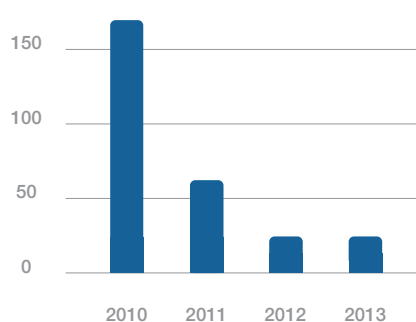
Oppnådd kraftpris (øre/kWh)

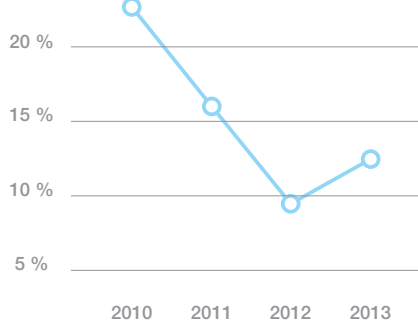
Vannkraftproduksjon (GWh)

Investeringer Produksjon (mill. kr.)

Avkastning engasjert kapital (prosent)

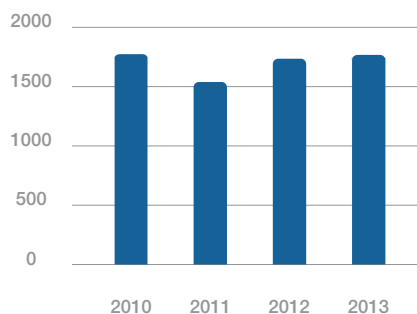
Forretningsområde Varme

Millioner kroner	Definisjon	2013	2012	2011	2010	2009	2008
RESULTAT							
Salgsinntekter		1 153	1 107	1 120	1 259	796	713
Andre (tap)/gevinster netto							
Kjøp av varer og energi		(545)	(510)	(598)	(727)	(406)	(326)
Personalkostnader		(66)	(70)	(67)	(47)	(49)	(52)
Andre driftskostnader		(213)	(214)	(196)	(171)	(133)	(135)
EBITDA							
		329	313	259	314	208	200
Av- og nedskrivninger		(173)	(395)	(157)	(151)	(136)	(142)
Driftsresultat		156	(82)	102	163	72	58
ANDRE NØKKELTALL							
Investeringer (ikke oppkjøp)		61	326	463	518	575	672
Engasjert kapital		5 464	5 562	5 464	5 280	4 756	4 353
Fjernvarmevirksomheten							
Fjernvarmepris, inkludert distribusjon (øre/kWh)		63	59	71	72	61	65
Energiproduksjon (GWh)		1 775	1 720	1 548	1 782	1 382	1 192
Brenselskostnad (øre/kWh)		29	27	36	39	28	26
Brutto dekningsbidrag solgt volum (øre/kWh)		32	29	30	29	30	36
Andel fornybare energikilder	12	97 %	93 %	84 %	74 %	86 %	89 %
Industrivarmer							
Energiproduksjon (GWh)		297	274	280	246	93	29
Salgspris (øre/kWh)		25	27	28	25	25	24
Avfall (tusen tonn)		131	131	129	114	57	37
Brutto dekningsbidrag (øre/kWh)		28	33				
Antall ansatte		77	77	71	72	67	59

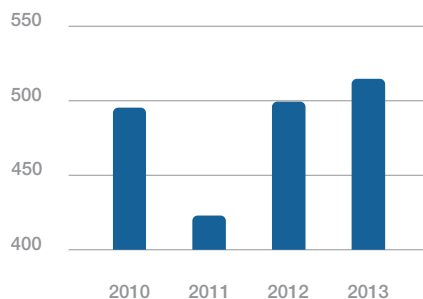
Dekningsbidrag solgt volum fjernvarme (øre/kWh)

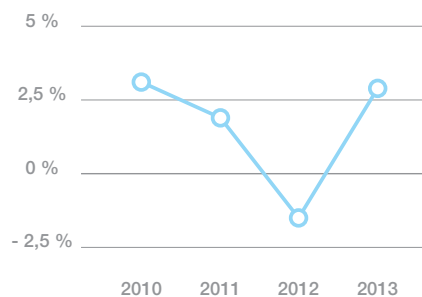
Fjernvarmeproduksjon (GWh)

Investeringer Varme (mill. kr.)

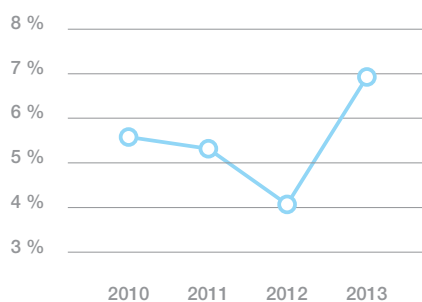
Avkastning engasjert kapital (prosent)

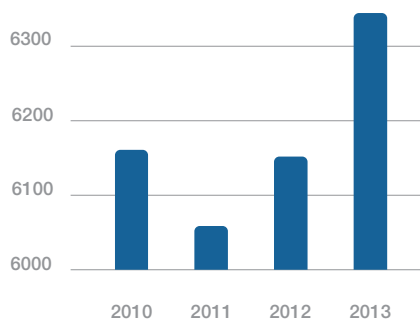
Forretningsområde Nett

Millioner kroner	Definisjon	2013	2012	2011	2010	2009	2008
RESULTAT							
Salgsinntekter		4 052	3 992	4 202	4 804	3 385	3 352
Andre (tap)/gevinster netto							
Kjøp av varer og energi		(1 554)	(1 577)	(1 909)	(2 608)	(1 217)	(1 463)
Personalkostnader		(194)	(174)	(166)	(64)	(177)	(129)
Andre driftskostnader		(1 197)	(1 195)	(1 143)	(1 054)	(956)	(893)
EBITDA							
Av- og nedskrivninger		(488)	(504)	(514)	(546)	(542)	(545)
Driftsresultat		619	541	469	532	493	322
ANDRE NØKKELTALL							
Investeringer (ikke oppkjøp)		532	497	444	489	528	554
Engasjert kapital		9 325	8 949	9 257	9 668	9 396	9 663
NVE-kapital		6 331	6 149	6 063	6 160	6 045	5 936
NVE-rente		6,9 %	4,2 %	5,3 %	5,6 %	6,2 %	7,4 %
Inntektsramme eks. overføringskostnader		2 733	2 170	2 312	2 891	2 461	1 989
Energileveranse til slutt kunder (GWh)		17 074	17 069	16 457	17 785	16 942	16 493
Volum nettap (GWh)		1 128	990	1 019	1 249	1 141	1 148
KILE-kostnad	10	68	61	90	67	62	34
Regulert dekningsbidrag	13	2 382	1 926	1 916	2 287	2 106	1 616
Resultateffekt mer/(mindreinntekt)	11	(120)	268	212	(203)	(16)	205
Akkumulert mer/(mindreinntekt) per 31.12	11	312	425	155	(57)	143	149
Antall kunder (i tusen)		571	563	552	545	541	538
Antall ansatte		248	223	212	203	198	178

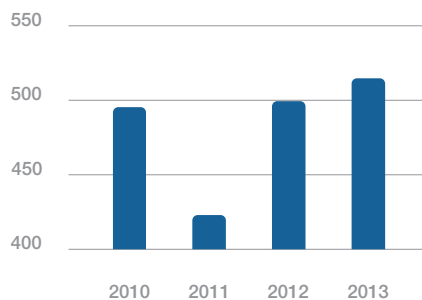
NVE-rente (prosent)

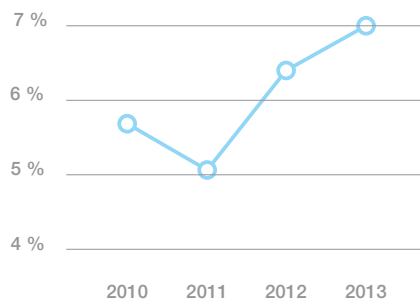
NVE-kapital (mill. kr)

Investeringer Nett (mill. kr.)

Avkastning engasjert kapital (prosent)

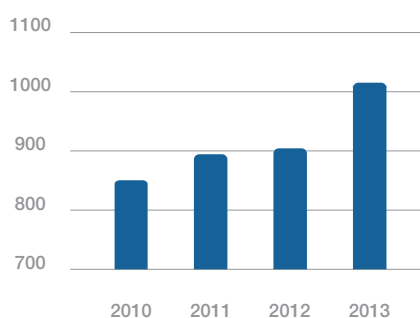
Forretningsområde Marked

Millioner kroner	Definisjon	2013	2012	2011	2010	2009	2008
RESULTAT							
Salgsinntekter		6 850	5 537	7 275	8 289	5 062	5 384
Andre (tap)/gevinster netto		14	44	(85)	16	19	(24)
Kjøp av varer og energi		(5 693)	(4 489)	(6 297)	(7 323)	(4 292)	(4 626)
Personalkostnader		(311)	(273)	(233)	(173)	(154)	(149)
Andre driftskostnader		(517)	(429)	(366)	(350)	(278)	(277)
EBITDA							
Av- og nedskrivninger		(41)	(20)	(16)	(17)	(12)	(10)
Driftsresultat		301	370	277	442	344	297
ANDRE NØKKELTALL							
Investeringer (ikke oppkjøp)		120	180	107	11	10	30
Engasjert kapital		1 987	1 730	1 215	3 391	2 080	2 331
Salgsvolum strømsalg (GWh)		17 388	16 374	15 474	15 867	13 238	12 936
Antall hel og deleide kunder (i tusen)		1 069	905	878	850	656	638
Brutto margin strømsalg (øre/kWh)		4,1	3,9	4,1	4,2	3,7	3,8
Fordeling av driftsresultat:							
Strømsalg		275	301	201	348	240	216
- herav verdiendring derivater		(4)	44	(85)	16	19	(24)
Faktura og kundetjenester		26	70	76	95	103	81
Antall ansatte		579	560	492	447	293	302

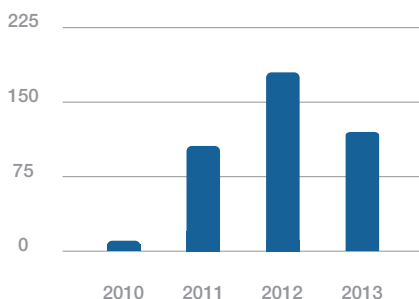
Bruttomargin strømsalg (øre/kWh)

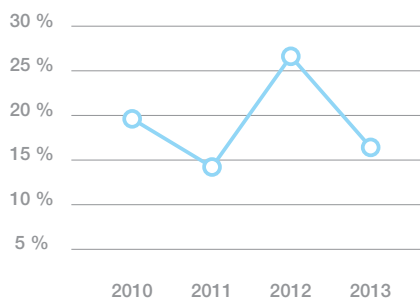
Antall kunder (1 000)

Investeringer Marked (mill. kr)

Avkastning engasjert kapital (prosent)

Annen virksomhet

Millioner kroner		2013	2012	2011	2010	2009	2008
RESULTAT							
Salgsinntekter		(96)	76	84	257	562	605
Andre (tap)/gevinster netto		120	87	(940)	(920)	(55)	(15 653)
Kjøp av varer og energi		(75)	(254)	(211)	(213)	(449)	(434)
Personalkostnader		(278)	(285)	(360)	(264)	(357)	(400)
Andre driftskostnader		383	312	269	210	126	43
EBITDA		54	(65)	(1 159)	(930)	(174)	(15 839)
Av- og nedskrivninger		(45)	(295)	(70)	(513)	(149)	(107)
Driftsresultat		9	(361)	(1 228)	(1 442)	(323)	(15 946)
ANDRE NØKKELTALL							
Investeringer (ikke oppkjøp)		47	59	139	345	375	389
Engasjert kapital		(144)	246	519	4 294	5 324	6 518
Fordeling av driftsresultat på:							
- Stab og støttetjenester		(55)	(45)	(133)	(104)	(151)	(142)
- Embriq		(18)	(33)	(1)	(49)	(52)	
- REC, tidligere eierskap				(1 090)	(1 991)	(137)	(15 912)
- Øvrig		81	(282)	(4)	701	17	108
Antall ansatte		269	310	390	361	384	511

DEFINISJON

1. Netto kontantstrøm fra driften = som definert i konsernets kontantstrømanalyse
2. Egenkapitalavkastning = Årsresultat eksklusive resultat fra tidligere eierskap i REC / Gjennomsnittlig egenkapital inkl minoriteter
3. Avkastning engasjert kapital = Driftsresultat eksklusive resultat fra tidligere eierskap i REC / Gjennomsnittlig engasjert kapital
4. Engasjert kapital = Egenkapital + netto rentebærende gjeld + netto skatteposisjoner
5. Egenkapitalandel = Egenkapital / Totalkapital
6. Netto rentebærende gjeld = Rentebærende gjeld - rentebærende fordringer og likvider
7. Resultat per aksje = Årsresultat eksklusive tidligere eierskap i REC/ Gj.sn. antall aksjer
8. Produksjon i forhold til gjennomsnittlig produsert volum de siste ti årene justert for effektivitetsforbedringer
9. EBITDA = EBITDA fra kjernevirksomheten; Produksjon, Varme, Nett og Marked
10. KILE-kostnad = kvalitetsjustering av inntektsrammen for ikke levert energi
11. Se omtale i note 2.20 c i årsregnskapet.
12. Tilsvare bruk av fornybare energikilder inklusiv elektrisitet
13. Regulert dekningsbidrag = Inntektsramme eksklusive overføringskostnader fra Statnett fratrasket kostnader til nettap.